משנה · ראשונים · ברטנורא · סדר טהרות

ברטנורא על משנה נגעים

רבנו עובדיה מברטנורא [הרע"ב]

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

ברטנורא על משנה נגעים

רבנו עובדיה מברטנורא [הרע"ב]

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/ברטנורא-על-משנה-נגעים/
הקובץ נוצר ב־21 בנובמבר 2026 מגרסה v39-202611200317 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 6
משנה א 6
משנה ב 6
משנה ג 7
משנה ד 8
משנה ה 9
משנה ו 10
פרק ב 10
משנה א 10
משנה ב 11
משנה ג 11
משנה ד 11
משנה ה 12
פרק ג 12
משנה א 12
משנה ב 13
משנה ג 13
משנה ד 13
משנה ה 13
משנה ו 13
משנה ז 13
משנה ח 14
פרק ד 14
משנה א 14
משנה ב 14
משנה ג 14
משנה ד 15
משנה ה 15
משנה ו 15
משנה ז 16
משנה ח 17
משנה ט 17
משנה י 17
משנה יא 18
פרק ה 18
משנה א 18
משנה ב 18
משנה ג 19
משנה ד 19
משנה ה 19
פרק ו 19
משנה א 19
משנה ב 19
משנה ג 20
משנה ד 20
משנה ה 20
משנה ו 21
משנה ז 21
משנה ח 21
פרק ז 23
משנה א 23
משנה ב 24
משנה ג 24
משנה ד 25
משנה ה 26
פרק ח 26
משנה א 26
משנה ב 27
משנה ג 27
משנה ד 27
משנה ה 27
משנה ו 28

משנה ז 28
משנה ח 29
משנה ט 29
משנה י 30
פרק ט 30
משנה א 30
משנה ב 30
משנה ג 30
פרק י 31
משנה א 31
משנה ב 31
משנה ג 32
משנה ד 32
משנה ה 32
משנה ו 33
משנה ז 34
משנה ח 34
משנה ט 34
משנה י 35
פרק יא 36
משנה א 36
משנה ב 36
משנה ג 36
משנה ד 36
משנה ה 37
משנה ו 37
משנה ז 38
משנה ח 39
משנה ט 39
משנה י 40
משנה יא 40
משנה יב 41
פרק יב 41
משנה א 41
משנה ב 42
משנה ג 42
משנה ד 42
משנה ה 43
משנה ו 43
משנה ז 44
פרק יג 44
משנה א 44
משנה ב 44
משנה ג 45
משנה ד 45
משנה ה 45
משנה ו 46
משנה ז 46
משנה ח 46
משנה ט 46
משנה י 47
משנה יא 47
משנה יב 48
פרק יד 48
משנה א 48
משנה ב 49
משנה ג 49
משנה ד 50
משנה ה 50
משנה ו 50
משנה ז 50
משנה ח 50
משנה ט 50
משנה י 51

משנה יא 51
משנה יב 52
משנה יג 52

פרק א

משנה א

מַרְאוֹת נְגָעִים שְׁנַיִם. כְּתִיבִי בַּקְרָא בְּהֶדְיָא שְׂאֵת וּבַהֶרֶת:

שֶׁהֵן אַרְבָּעָה. יֵשׁ לְךָ לְרַבּוֹת עוֹד שְׁנַיִם אֲחֵרִים דְּלֹא כְּתִיבִי בַּקְרָא, וְהֵן תּוֹלְדָה דִּשְׂאֵת וְתוֹלְדָה דְּבַהֶרֶת. דִּמְרַבִּינַן לְהוּ מִסַּפַּחַת, שֶׁאֵין סַפַּחַת שָׁם נֶגַע אֶלָּא לְשׁוֹן טְפֵלָה, וְכֵן הוּא אוֹמֵר (שמואל א ב) סְפָחֵנִי נָא אֶל אַחַת הַכְּהֻנּוֹת, וְהִטִּיל הַכָּתוּב סַפַּחַת בֵּין שְׂאֵת לְבַהֶרֶת, לוֹמַר לְךָ שֶׁיֵּשׁ תּוֹלְדָה לַשְּׂאֵת וְיֵשׁ תּוֹלְדָה לַבַּהֶרֶת:

בַּהֶרֶת עַזָּה כַּשֶּׁלֶג. לְבָנָה בְּיוֹתֵר. דִּכְתִיב (ויקרא יג) וְאִם בַּהֶרֶת לְבָנָה הִיא, הִיא לְבָנָה וְאֵין לְמַעְלָה מִמֶּנָּה לְבָנָה:

שְׂאֵת כְּקְרוּם בֵּיצָה. דְּסָבַר הַאי תַּנָּא אֵין שְׂאֵת אֶלָּא לְשׁוֹן גֹּבַהּ. וְכֵן הוּא אוֹמֵר (ישעיה ב) וְעַל כָּל הַגְּבָעוֹת הַנִּשָּׂאוֹת. וְאֵין לְךָ כֹּהֶה בְּלַבְנוּנִית בְּכָל אַרְבָּעָה מַרְאוֹת כִּקְרוּם בֵּיצָה, לְפִיכָךְ הוּא גָּבוֹהַּ יוֹתֵר מִכֻּלָּן, כְּמַרְאֵה צַל גָּבוֹהַּ מִן הַחַמָּה:

שְׁנִיָּה לָהּ כְּצֶמֶר לָבָן. וְהוּא עַז בְּלַבְנוּנִיתוֹ יוֹתֵר מִסִּיד הַהֵיכָל שֶׁהִיא תּוֹלְדָה דְּבַהֶרֶת. מִשּׁוּם דְּאָמַר קְרָא שְׂאֵת לְבָנָה, לְעִנְיַן מַאי קָרֵיהּ רַחֲמָנָא לְבָנָה, עַל כָּרְחָךְ לְתוֹלַדְתָּהּ, שֶׁהִיא לְבָנָה יוֹתֵר מִתּוֹלְדָה דְּבַהֶרֶת:

שְׂאֵת כְּצֶמֶר לָבָן. רַבָּנָן סָבְרֵי, שְׁנֵי מַרְאוֹת עַזּוֹת שֶׁהֵן שֶׁלֶג וְצֶמֶר לָבָן, הֵן לִשְׁנֵי אָבוֹת בַּהֶרֶת וּשְׂאֵת, וּשְׁנֵי מַרְאוֹת כֵּהוֹת מֵהֶן שֶׁהֵן סִיד הַהֵיכָל וּקְרוּם בֵּיצָה, וְהֵן תּוֹלְדוֹת. תֵּן תּוֹלְדָה גְּדוֹלָה לְגָדוֹל, דְּהַיְינוּ סִיד הַהֵיכָל לְבַהֶרֶת שֶׁהוּא אָב גָּדוֹל, וְתוֹלְדָה קְטַנָּה לְקָטָן, דְּהַיְינוּ קְרוּם בֵּיצָה לִשְׂאֵת שֶׁהוּא קָטָן מִבַּהֶרֶת. וְנִפְקָא מִנַּהּ בִּפְלוּגְתַּיְיהוּ דְּרַבָּנָן וְתַנָּא קַמָּא לְעִנְיַן צָרוּף, דְּחָצִי גְּרִיס מֵאָב וַחֲצִי גְּרִיס מִתּוֹלְדָה דִּידֵיהּ מִצְטָרְפִין, וְכֵן שְׁנֵי הָאָבוֹת שְׂאֵת וּבַהֶרֶת מִצְטָרְפִין, דְּדָרְשִׁינַן וְהָיָה בְּעוֹר בְּשָׂרוֹ לְנֶגַע, מְלַמֵּד שֶׁמִּצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה, מִדִּכְתִיב וְהָיָה וְלֹא כְתִיב וְהָיוּ, עָשָׂה כָּל הַנְּגָעִים אֶחָד. אֲבָל שְׁתֵּי הַתּוֹלְדוֹת אֵין מִצְטָרְפוֹת, דְּתוֹלְדָה דְּבַהֶרֶת אֵינָהּ מִצְטָרֶפֶת עִם תּוֹלְדָה דִּשְׂאֵת, דְּלֹא קָאֵי וְהָיָה אֶלָּא אִשְׂאֵת וּבַהֶרֶת דִּכְתִיבִי בְּהֶדְיָא, וְלֹא אִתּוֹלְדוֹת דְּאָתוּ מֵרִבּוּיָא. וְהַשְׁתָּא, לְתַנָּא קַמָּא שֶׁלֶג וּקְרוּם בֵּיצָה מִצְטָרְפִין, שֶׁלֶג וְצֶמֶר לָבָן אֵין מִצְטָרְפִין. וּלְרַבָּנָן, שֶׁלֶג וְצֶמֶר מִצְטָרְפִין, שֶׁלֶג וּקְרוּם אֵין מִצְטָרְפִין. וַהֲלָכָה כַּחֲכָמִים:

צֶמֶר לָבָן. צֶמֶר נָקִי שֶׁל כֶּבֶשׂ בֶּן יוֹמוֹ לְאַחַר שֶׁרְחָצוּהוּ וְנִתְלַבֵּן:

משנה ב

הַפָּתוּחַ שֶׁבַּשֶּׁלֶג. הַמְעֹרָב בְּלֹבֶן וְאֹדֶם שֶׁבַּבַּהֶרֶת הָעַזָּה כַּשֶּׁלֶג, נִרְאֶה כְּיַיִן הַמָּזוּג בְּשֶׁלֶג, שֶׁלַּבְנוּנִיתוֹ מְרֻבָּה וְאַדְמִימוּת שֶׁבּוֹ מֻעָט:

וְהַפְּתוּחַ שֶׁבְּסִיד הַהֵיכָל. וְהַמְעֹרָב שֶׁבַּנֶּגַע שֶׁהוּא כְּסִיד הַהֵיכָל, נִרְאֶה כְּדָם הַמָּזוּג בְּחָלָב, שֶׁאַדְמִימוּת שֶׁבּוֹ מְרֻבָּה. וְאַף עַל גַּב דְּלֹא תָנֵי פָּתוּחַ אֶלָּא בְּבַהֶרֶת וְתוֹלַדְתָּהּ, הוּא הַדִּין דְּיֵשׁ פָּתוּחַ נַמִּי בִּשְׂאֵת וְתוֹלַדְתָּהּ, דְּתַנְיָא בְּתוֹרַת כֹּהֲנִים, שְׂאֵת לְבָנָה, מְלַמֵּד שֶׁמְּטַמְּאָה חֲלָקָה. בַּהֶרֶת לְבָנָה אֲדַמְדֶּמֶת, מְלַמֵּד שֶׁמְּטַמְּאָה פָּתוּחַ. מִנַּיִן לִתֵּן אֶת הָאָמוּר שֶׁל זֶה בָּזֶה, תַּלְמוּד לוֹמַר נֶגַע צָרַעַת:

שֶׂאֵת וְשֶׁבֶת. שֶׁבַּשֶּׂלֶג וְשֶׁבַּסִּיד:

דַּהֶת. חֲסֵרָה מִן הַלֹּבֶן, שֶׁאֵינָהּ צָחָה בְּלַבְנוּנִית כְּמוֹתָהּ. וְהֲלָכָה כְּרַבִּי עֲקִיבָא:

משנה ג

מֵאַרְבָּעָה מַרְאוֹת הַלָּלוּ מִצְטָרְפִין. גְּרִסִינַן. וְלֹא גָּרְסִינַן אַרְבָּעָה מַרְאוֹת, שֶׁאֵין כָּל הָאַרְבָּעָה מַרְאוֹת מִצְטָרְפִין, דְּאֵין הַתּוֹלָדָה מִצְטָרֶפֶת אֶלָּא עִם אָב שֶׁלָּהּ, וּשְׁתֵּי תּוֹלָדוֹת זוֹ עִם זוֹ אֵינָן מִצְטָרְפִין. אֲבָל שְׁנֵי אָבוֹת מִצְטָרְפִין, מִדִּכְתִיב וְהָיָה בְעוֹר בְּשָׂרוֹ, וְלֹא כְתִיב וְהָיוּ, מַשְׁמַע שֶׁעוֹשֶׂה שְׂאֵת וּבַהֶרֶת כְּאֶחָד, דְּאִי אִיכָּא חֲצִי גְּרִיס מִזֶּה וַחֲצִי גְּרִיס מִזֶּה מִצְטָרְפִין לְכַגְּרִיס. וְרַמְבַּ"ם כָּתַב, דְּכָל הָאַרְבָּעָה מַרְאוֹת מִצְטָרְפִין, בֵּין שְׁתֵּי הַתּוֹלָדוֹת זוֹ עִם זוֹ בֵּין אָב עִם תּוֹלָדָה שֶׁאֵינָהּ שָׁלוֹ, כָּל מִקְרוּם בֵּיצָה וּלְמַעְלָה מִצְטָרְפִין. וְהַתּוֹסָפְתָּא מְסַיַּעְתּוֹ:

לִפְטֹר וּלְהַחְלִיט וּלְהַסְגִּיר. לְכָל הָנָךְ מִלֵּי מִצְטָרְפִין. וְכֻלְּהוּ מְפֹרָשׁ לְהוּ:

לְהַסְגִּיר הָעוֹמֵד בְּסוֹף שְׁבוּעַ רִאשׁוֹן. דִּכְתִיב (ויקרא יג) וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְהִנֵּה הַנֶּגַע עָמַד בְּעֵינָיו וְהִסְגִּירוֹ הַכֹּהֵן שִׁבְעַת יָמִים שֵׁנִית:

וּלְפָטֹר אֶת הָעוֹמֵד בְּסוֹף שְׁבוּעַ שֵׁנִי. שֶׁהָעוֹמֵד בְּשִׁעוּרוֹ וְלֹא פָּשָׂה וְעָמַד בְּמַרְאֵהוּ, אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא יָרַד לְמַטָּה מֵאַרְבָּעָה מַרְאוֹת, פּוֹטְרוֹ בְּסוֹף שְׁבוּעַ שֵׁנִי. וְהָא דִּכְתִיב (שם) וְרָאָה הַכֹּהֵן אֹתוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שֵׁנִית וְהִנֵּה כֵּהָה הַנֶּגַע וְגוֹ' וְטִהֲרוֹ הַכֹּהֵן, לָאו לְמֵימְרָא דְּאֵין מְטַהֲרוֹ אֶלָּא אִם כֵּן כָּהָה, אֶלָּא אַשְׁמְעִינַן קְרָא דַּאֲפִלּוּ נִשְׁתַּנָּה מִשֶּׁלֶג לְסִיד אוֹ מִסִּיד לְשֶׂלֶג לֹא אָמְרִינַן נֶגַע אַחֵר הוּא וְחוֹזֵר וּמַסְגִּירוֹ כַּתְּחִלָּה, אֶלָּא כְּעוֹמֵד דָּמֵי וּמְטַהֲרוֹ:

לְהַחְלִיט אֶת שֶׁנּוֹלַד לוֹ מִחְיָה אוֹ שֵׂעָר לָבָן בַּתְּחִלָּה. כְּשֶׁהוּבָא בְּתְחִלָּתוֹ אֶל הַכֹּהֵן וְיֵשׁ בּוֹ בַּהֶרֶת כַּגְּרִיס וּמִחְיַת בָּשָׂר כָּעֲדָשָׁה מְרֻבַּעַת בְּתוֹךְ מְקוֹם הַבַּהֶרֶת, מַחְלִיטוֹ מִיָּד. וְכֵן נַמִּי שֵׂעָר לָבָן, אִם הָיָה שָׁחֹר וְלֹא הִסְפִּיק לְהַסְגִּירוֹ עַד שֶׁהָפַךְ לְלָבָן, מַחְלִיטוֹ מִיָּד. אֲבָל פִּשְׁיוֹן לֹא מְטַמֵּא בַּתְּחִלָּה אֲפִלּוּ פּוֹשֶׂה וְהוֹלֵךְ עַד שֶׁלֹּא הִסְגִּיר:

בְּסוֹף שְׁבוּעַ רִאשׁוֹן. כְּלוֹמַר לְהַחְלִיט כְּמוֹ כֵן בְּסוֹף שְׁבוּעַ רִאשׁוֹן, שֶׁמִּתְּחִלָּה לֹא הָיוּ לוֹ סִימָנִין הַלָּלוּ וְהִסְגִּירוֹ, וּלְסוֹף שְׁבוּעַ רִאשׁוֹן מָצָא בּוֹ מִחְיָה אוֹ שֵׂעָר לָבָן, מַחְלִיטוֹ:

אוֹ בְּסוֹף שְׁבוּעַ שֵׁנִי. כְּגוֹן דִּבְסוֹף שְׁבוּעַ רִאשׁוֹן עָמַד בְּעֵינָיו וְלֹא הָיָה בּוֹ לֹא שֵׂעָר לָבָן וְלֹא מִחְיָה, וְהִסְגִּירוֹ פַּעַם שֵׁנִית], וּבְסוֹף שְׁבוּעַ שֵׁנִי נוֹלְדוּ בּוֹ סִימָנִים הַלָּלוּ, מַחְלִיטוֹ:

לְאַחַר הַפְּטוּר. כְּלוֹמַר וַאֲפִלּוּ לְאַחַר הַפְּטוּר שֶׁבְּסוֹף שְׁבוּעַ שֵׁנִי לֹא נוֹלְדוּ בּוֹ סִימָנֵי טֻמְאָה וּפְטָרוֹ, וּלְאַחַר כַּמָּה יָמִים נוֹלְדוּ, מַחְלִיטוֹ:

לְהַחְלִיט אֶת שֶׁנּוֹלַד לוֹ פְּשִׁיוֹן בְּסוֹף שָׁבוּעַ רִאשׁוֹן אוֹ בְּסוֹף שָׁבוּעַ שֵׁנִי. כְּגוֹן בַּהֶרֶת כַּגְּרִיס שֶׁאֵין בָּהּ מִחְיָה וְלֹא שֵׂעָר לָבָן וְהִסְגִּירָהּ, אִם פָּשְׂתָה בְּסוֹף שָׁבוּעַ רִאשׁוֹן אוֹ לֹא פָּשְׂתָה אֶלָּא בְּסוֹף שָׁבוּעַ שֵׁנִי, מַחְלִיטוֹ. וְאִם לֹא פָּשְׂתָה לֹא בְּשָׁבוּעַ רִאשׁוֹן וְלֹא בְּשָׁבוּעַ שֵׁנִי וּפְטָרוֹ וּלְאַחַר כַּמָּה יָמִים פָּשְׂתָה, מַחְלִיטוֹ:

לְהַחְלִיט אֶת הַהוֹפֵךְ כֻּלּוֹ לָבָן מִתּוֹךְ הַפְּטוּר. אִם אַחַר שֶׁפְּטָרוֹ וְטִהֲרוֹ הַכֹּהֵן פָּרְחָה הַצָּרַעַת בְּכֻלּוֹ, טָמֵא מַחְלָט:

לִפְטֹר אֶת הַהוֹפֵךְ כֻּלּוֹ לָבָן מִתּוֹךְ הֶחְלֵט אוֹ מִתּוֹךְ הֶסְגֵּר. אִם לְאַחַר שֶׁטִּמְּאוֹ הַכֹּהֵן, אוֹ לְאַחַר שֶׁהֶחֱזִיקוֹ לְהֶסְגֵּר קֹדֶם שֶׁטִּמְּאוֹ, פָּרְחָה הַצָּרַעַת בְּכֻלּוֹ, פּוֹטְרוֹ וְטָהוֹר, שֶׁהַפְּרִיחָה עוֹשָׂה מִן הַטָּהוֹר טָמֵא וּמִן הַטָּמֵא טָהוֹר. וְהַמֻּסְגָּר טָמֵא מִקְּרֵי:

אֵלּוּ מַרְאוֹת נְגָעִים. אַרְבָּעָה מַרְאוֹת אֵלּוּ שֶׁהִזְכִּירָנוּ, חֲלָקוֹת אוֹ פְּתוּכוֹת:

משנה ד

מַרְאוֹת נְגָעִים שְׁלֹשִׁים וְשִׁשָּׁה. גָּרְסִינַן. וְלֹא גָּרְסִינַן מַרְאוֹת נְגָעִים שִׁשָּׁה עָשָׂר. וּשְׁלֹשִׁים וְשִׁשָּׁה הָווּ, אַרְבָּעָה מַרְאוֹת חֲלָקוֹת וְאַרְבָּעָה מַרְאוֹת פְּתוּכוֹת דְּעוֹר בָּשָׂר, וּכְנֶגְדָּן בְּשִׂחִין וּמִכְוָה, שֶׁשְּׂחִין וּמִכְוָה אַחַת הֵן וְלֹא חִלְּקָן הַכָּתוּב אֶלָּא לוֹמַר לְךָ שֶׁאֵין מִצְטָרְפִין, וּכְנֶגְדָּן בְּנָתָקִים, וּכְנֶגְדָּן בְּקָרַחַת וְגַבַּחַת, שֶׁקָּרַחַת וְגַבַּחַת אַחַת הֵן, הֲרֵי שְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם מַרְאוֹת, וְיֵרָקְרַק וַאֲדַמְדַּם דְּנִגְעֵי בְּגָדִים, וְיֵרָקְרַק וַאֲדַמְדַּם דְּנִגְעֵי בָתִּים, הֲרֵי שְׁלֹשִׁים וְשִׁשָּׁה:

עֲקַבְיָא בֶן מַהֲלַלְאֵל אוֹמֵר שִׁבְעִים וּשְׁנַיִם. הֵנָּה שְׁלֹשִׁים וְשִׁשָּׁה בַּתְּחִלָּה כְּשֶׁהוּבָא אֶל הַכֹּהֵן, וּשְׁלֹשִׁים וְשִׁשָּׁה אֲחֵרִינֵי כְּנֶגְדָּן בְּסוֹף שָׁבוּעַ רִאשׁוֹן אוֹ בְּסוֹף שָׁבוּעַ שֵׁנִי שֶׁל הֶסְגֵּר אוֹ בְּסוֹף שָׁבוּעַ שְׁלִישִׁי לְנִגְעֵי בָתִּים לְהַבְחִין בֵּין מַרְאֶה שֶׁלְּכַתְּחִלָּה לְמַרְאֶה שֶׁבַּסּוֹף, הֲרֵי שִׁבְעִים וּשְׁנַיִם. כָּךְ פֵּרְשָׁן הָרַמְבַּ"ם, וְיָשָׁר הוּא. אֶלָּא דְּקַשְׁיָא לִי בְּגַוַּהּ שֶׁהוּא מוֹנֶה שְׁמֹנָה מַרְאוֹת דְּנָתָקִין, וְאֵנַן קַיְמָא לַן דְּנָתָקִין מְטַמְּאִין בְּכָל מַרְאוֹת וְאֵין לָהֶם מַרְאוֹת מְיֻחָדוֹת כִּשְׁאָר נְגָעִים:

שֶׁשָּׁבוּעַ שֵׁנִי שֶׁלּוֹ חָל בְּשַׁבָּת. דִּשְׁנֵי הֶסְגֵּרוֹת שְׁלֹשָׁה עָשָׂר יוֹם דְּיוֹם שְׁבִיעִי שֶׁל שָׁבוּעַ רִאשׁוֹן עוֹלֶה לְכָאן וּלְכָאן, דִּכְתִיב (ויקרא יג) וְהִסְגִּירוֹ [הַכֹּהֵן] שִׁבְעַת יָמִים שֵׁנִית, מְלַמֵּד שֶׁיּוֹם שְׁבִיעִי עוֹלֶה לוֹ מִן הַמְּנָיָן מִלְּפָנָיו וּמֵאֲחָרָיו. וְכֵן שְׁלֹשָׁה שְׁבוּעוֹת דְּנִגְעֵי בָתִּים אֵינָם אֶלָּא תִּשְׁעָה עָשָׂר יוֹם, דְּרִאשׁוֹן וּשְׁבִיעִי שֶׁל שָׁבוּעַ אֶמְצָעִי עוֹלִין לִפְנֵיהֶם וּלְאַחֲרֵיהֶם:

חָל לִהְיוֹת בְּתוֹךְ הַשַּׁבָּת. שֶׁבְּיוֹם הַשַּׁבָּת חָל שְׁבִיעִי, אֵין רוֹאִים אוֹתוֹ בְּשַׁבָּת, מִפְּנֵי שֶׁהוּא נִרְאֶה כְּדַן אֶת הַדִּין בְּשַׁבָּת, אֶלָּא מַמְתִּין עַד לְאַחַר הַשַּׁבָּת. וְאֵין הֲלָכָה כְּרַבִּי עֲקִיבָא:

משנה ה

הָיָה בּוֹ שַׂעַר לָבָן. בְּיוֹם הַשַּׁבָּת, וְאִם הָיָה רוֹאֵהוּ הָיָה מַחְלִיטוֹ, וּלְאַחַר הַשַּׁבָּת הָלַךְ לוֹ, הֲרֵי זֶה לְהֶקֵל. וְאַף עַל גַּב דְּאִי נַמִּי חָלְטוֹ בְּשַׁבָּת, כְּשֶׁהָלַךְ לוֹ אַחַר הַשַּׁבָּת הָיָה מְטַהֲרוֹ, מִכָּל מָקוֹם הָיָה צָרִיךְ לְהָבִיא קָרְבָּן כְּדִין מְצֹרָע מַחְלָט שֶׁנִּתְרַפֵּא, וְעַכְשָׁיו פָּטוּר:

הָיוּ לְבָנוֹת. אִי נַמִּי הָיוּ לְבָנוֹת בְּיוֹם הַשַּׁבָּת שֶׁהָיָה רָאוּי לְהַחְלִיטוֹ, וּלְמָחָר הִשְׁחִירוּ, הֲרֵי זֶה לְהֶקֵל:

אַחַת לְבָנָה וְאַחַת שְׁחוֹרָה וְהִשְׁחִירוּ שְׁתֵּיהֶן. כְּדִי נַסְבַּהּ, דְּאֵין כָּאן לְהֶקֵל, דְּבֵין כָּךְ וּבֵין כָּךְ טָהוֹר. וְאַגַּב סֵיפָא דִּלְהַחְמִיר נָקַט לַהּ, דְּקָתָנֵי וְהִלְבִּינוּ שְׁתֵּיהֶן:

אֲרֻכּוֹת. הָיוּ הַשְּׂעָרוֹת בְּיוֹם הַשַּׁבָּת כְּדֵי לִקְרֹץ בְּזוּג, דְּהַיְנוּ שְׁעוּר טֻמְאָה, וּלְמָחָר נִתְקַצְּרוּ, הַיְנוּ לְהֶקֵל:

אַחַת אֲרֻכָּה וְאַחַת קְצָרָה. כְּדִי נַסְבַּהּ, דְּבֵין כָּךְ וּבֵין כָּךְ טָהוֹר. אֶלָּא אַגַּב סֵיפָא דִּלְהַחְמִיר נָקַט לַהּ, דְּקָתָנֵי וְהֶאֱרִיכוּ שְׁתֵּיהֶן:

נִסְמַךְ הַשְּׁחִין. לִשְׁתֵּי שְׂעָרוֹת, לְאַחַר הַשַּׁבָּת, וּבְשַׁבָּת לֹא הָיָה בּוֹ שְׁחִין, דְּאִלּוּ בְּשַׁבָּת רָאֲהוּ הָיָה מַחְלִיטוֹ מֵחֲמַת הַשְּׂעָרוֹת לְבָנוֹת שֶׁבְּתוֹךְ הַבַּהֶרֶת, וְעַכְשָׁיו לְאַחַר הַשַּׁבָּת שֶׁבָּא הַשְּׁחִין וְנִסְמַךְ לִשְׁתֵּיהֶן אוֹ לְאַחַת מֵהֶן, אֵינָן סִימָן טֻמְאָה:

הִקִּיף הַשְּׁחִין וְכוּ'. אוֹ שֶׁהִקִּיף הַשְּׁחִין לִשְׁתֵּי הַשְּׂעָרוֹת לְבָנוֹת:

אוֹ לְאַחַת מֵהֶן אוֹ חִלְקָן הַשְּׁחִין. שֶׁבָּא הַשְּׁחִין אוֹ מִחֲצִית הַשְּׁחִין אוֹ הַמְּכְוָה אוֹ מִחֲצִית הַמְּכְוָה אוֹ הַבֹּהַק בֵּין שַׂעַר לְשַׂעַר, כָּל הָנֵי דְּבִשַּׁבָּת לֹא הָיוּ וּלְאַחַר שַׁבָּת בָּאוּ, הֲרֵי זֶה לְהֶקֵל:

הָיְתָה בּוֹ מִחְיָה. בְּשַׁבָּת, שֶׁהִיא סִימָן טֻמְאָה, וְהָלְכָה לָהּ לְאַחַר הַשַּׁבָּת. אִי נַמִּי הָיְתָה מְרֻבַּעַת בְּשַׁבָּת, וְהָיָה רָאוּי לְהַחְלִיטוֹ, וּלְאַחַר הַשַּׁבָּת נַעֲשֵׂית עֲגֻלָּה אוֹ אֲרֻכָּה, דְּהַשְׁתָּא אֵינָהּ סִימָן טֻמְאָה. אִי נַמִּי הָיְתָה מְבֻצֶּרֶת הַמִּחְיָה בְּשַׁבָּת בְּאֶמְצַע הַבַּהֶרֶת, כְּמִין מִבְצָר שֶׁל עִיר שֶׁיּוֹשֵׁב בְּאֶמְצַע הָעִיר, וּמִתּוֹךְ כָּךְ הָיָה רָאוּי לְהַחְלִיטוֹ, וּלְאַחַר הַשַּׁבָּת נַעֲשֵׂית מִן הַצַּד. אִי נַמִּי הָיְתָה בְּשַׁבָּת מְכֻנֶּסֶת כָּעֲדָשָׁה בְּמָקוֹם אֶחָד, וּלְאַחַר הַשַּׁבָּת נִתְפַּזְּרָה:

וּבָא הַשְּׁחִין וְנִכְנַס לְתוֹכָהּ. כְּלוֹמַר בְּשַׁבָּת לֹא הָיָה שָׁם שְׁחִין וְהָיְתָה הַמִּחְיָה סִימָן טֻמְאָה, וּבָא הַשְּׁחִין וְנִכְנַס לְתוֹכָהּ:

הִקִּיפָהּ אוֹ חִלְקָהּ אוֹ מִעֲטָהּ. כְּלוֹמַר, אוֹ שֶׁלֹּא בָא הַשְּׁחִין עַל כָּל הַנֶּגַע אֶלָּא עַל קְצַת הַמִּחְיָה, וּפָחֲתָה מִכָּעֲדָשָׁה:

הַשְּׁחִין וּמִחְיַת הַשְּׁחִין הַמְּכְוָה וּמִחְיַת הַמְּכְוָה וְהַבֹּהַק. כָּל הָנֵי אַמַּעֲטָהּ קָיְמִי, שֶׁמַּעֲטָהּ הַשְּׁחִין אוֹ מִחְיַת הַשְּׁחִין, דְּהַיְנוּ שֶׁנַּעֲשָׂה קְרוּם כְּקִלְפַּת הַשּׁוּם, אוֹ הַמְּכְוָה אוֹ מִחְיַת הַמְּכְוָה, כָּל הָנֵי שֶׁבְּשַׁבָּת לֹא הָיוּ וּלְאַחַר הַשַּׁבָּת בָּאוּ. וְכֵן הַבֹּהַק שֶׁבְּשַׁבָּת הָיוּ מֵאַרְבָּעָה

מַרְאוֹת וְנַעֲשָׂה בֹּהַק לְמָחֳרָתוֹ וּמֵעֵט הַמִּחְיָה, דְּשִׂחִין וּבֹהַק מְמַעֲטִין מִחְיָה, כִּדְתַנְיָא בְּתוֹרַת כֹּהֲנִים בָּשָׂר חַי וְלֹא הַשְּׂחִין, בָּשָׂר חַי וְלֹא הַבֹּהַק:

הָיָה בוֹ פְּשָׂיוֹן. בְּשַׁבָּת:

וְהָלַךְ לוֹ הַפְּשָׂיוֹן. לְאַחַר הַשַּׁבָּת, דְּמַה שֶּׁפָּשָׂה בְּשַׁבָּת כָּנֵס לְמָחֳרָתוֹ:

אוֹ שֶׁהָלְכָה הָאוֹם. עִקַּר הַנֶּגַע נִקְרָא אוֹם. וְהָלְכָה הָאוֹם וְנִשְׁאַר הַפְּשָׂיוֹן, אוֹ שֶׁנִּתְמַעֲטָה הָאוֹם וְאֵין בֵּין שְׁנֵיהֶם כַּגְּרִיס:

הַשְּׂחִין וּמִחְיַת הַשְּׂחִין. כְּלוֹמַר, אִי נַמִּי בְּשַׁבָּת פָּשָׂה וְלֹא הָיָה מַפְסִיק בְּשַׁבָּת בֵּין הָאוֹם לַפְּשָׂיוֹן לֹא שְׂחִין וְלֹא מִחְיַת הַשְּׂחִין וְלֹא מִכְוָה וְלֹא מִחְיַת הַמִּכְוָה וְלֹא בֹּהַק, וּלְאַחַר הַשַּׁבָּת הִפְסִיק אֶחָד מֵאֵלּוּ, הֲרֵי זֶה לְהָקֵל:

משנה ו

נִסְמַךְ הַשְּׂחִין. בְּשַׁבָּת:

לִשְׁתֵּיהֶן. לִשְׁתֵּי הַשְּׂעָרוֹת, דְּהַשְׁתָּא לֹא הָווּ סִימָן טָמְאָה, שֶׁאֵין שֵׂעָר לָבָן סִימָן טָמְאָה אֶלָּא כְּשֶׁהוּא בַּנֶּגַע עַצְמוֹ, לֹא בְּתוֹךְ הַשְּׂחִין אוֹ בְּתוֹךְ הַמִּכְוָה:

אוֹ הִקִּיף הַשְּׂחִין וְכוּ'. דְּאִם רָאָהוּ בְּשַׁבָּת לֹא הָיָה מַחְלִיטוֹ:

וְהָלְכוּ לָהֶן. לְאַחַר הַשַּׁבָּת, שֶׁנַּעֲשָׂה מְקוֹם הַשְּׂחִין וְהַמִּכְוָה צַלֶּקֶת, וַהֲרֵי הוּא כְּעוֹר בָּשָׂר, וְנִשְׁאַר עוֹר הַבָּשָׂר עִם הַנֶּגַע כְּבַתְּחִלָּה, וְעִם שֵׂעָר הַלָּבָן, וּמַחְלִיטוֹ, הֲרֵי זֶה לְהַחְמִיר:

חוֹלְקִין בֵּין הָאוֹם לַפְּשָׂיוֹן. שֶׁהָיוּ מַפְסִיקִין בְּשַׁבָּת בֵּין עִקַּר הַנֶּגַע לַפְּשָׂיוֹן:

וְהָלְכוּ לָהֶן. לְאַחַר הַשַּׁבָּת, וְאֵין שָׁם דָּבָר הַמַּפְסִיק, הֲרֵי אֵלּוּ לְהַחְמִיר:

פרק ב

משנה א

בַּהֶרֶת. גֶּרְמָנִי. לְבָן בְּיוֹתֵר. וּבַהֶרֶת עַזָּה כַּשֶּׁלֶג נִרְאֵית בּוֹ כֵּהֶה מִתּוֹךְ לַבְנוּנִית יְתֵרָה שֶׁבִּבְשָׂרוֹ, וּפוֹטְרִין אוֹתוֹ:

וְהַכֵּהָה. נִרְאֵית בַּכּוּשִׁי עַזָּה. מִתּוֹךְ שֶׁבִּשְׂרוֹ שָׁחֹר. וּמַסְגִּירִין אוֹתוֹ, דְּבָתַר בְּשָׂרוֹ שֶׁל נִרְאֶה אָזְלִינַן:

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲנִי כַּפָּרָתָן. מִתּוֹךְ חִבָּתָן הָיָה אוֹמֵר אֲנִי כַּפָּרָתָן. כְּלוֹמַר כָּל הָעֹנֶשׁ שֶׁרָאוּי לָבֹא עֲלֵיהֶן אֲנִי מְקַבֵּל עַל עַצְמִי כְּדֵי לְכַפֵּר עֲלֵיהֶן. שֶׁהֵן בֵּינוֹנִים וּמְמֻצָּעִים וְאֵינָם נוֹטִים לְאַחַת מִשְּׁתֵּי הַקְּצָווֹת:

לֹא לְבָנִים וְלֹא שְׁחוֹרִים. אֶלָּא כְּאֶשְׁכְּרוֹעַ, שֶׁאֵינוֹ לֹא לָבָן וְלֹא שָׁחֹר. אֶשְׁכְּרוֹעַ, מִין שֶׁל אֶרֶז, בוש"ו בְּלַעַ"ז. תַּרְגּוּם תְּאַשּׁוּר, אֶשְׁכְּרוֹעַ. וְקָא סָבַר רַבִּי יִשְׁמָעֵאל דְּבַמָּה שֶׁמִּטַּהֵר הָאֶחָד

מִטַּהֲרִים כֻּלָּם, וּבְמָה שֶׁמִּטַּמֵּא הָאֶחָד מִטַּמְּאִין כֻּלָּם. וְקַיְמֵי רַבִּי יִשְׁמָעֵאל וְרַבִּי עֲקִיבָא בַּחֲדָא שִׁיטְתָא:

צַיְרִים. אֲמָנִין שֶׁמְּצַיְּרִין צוּרוֹת לְנוֹי:

כַּבֵּינוֹנִי. כַּסָּם הַבֵּינוֹנִי:

מַרְאוֹת נְגָעִים לְהָקֵל. וְטַעֲמָא דְּרַבִּי יְהוּדָה מְפָרֵשׁ בְּתוֹרַת כֹּהֲנִים, כָּתוּב אֶחָד אוֹמֵר בְּעוֹר בְּשָׂרוֹ, וְכָתוּב אֶחָד אוֹמֵר בְּעוֹר הַבָּשָׂר, מָצִינוּ שֶׁמַּרְאוֹת נְגָעִים לְהָקֵל אֲבָל לֹא לְהַחְמִיר, כֵּיצַד, יֵרֶאה גֵּרְמוֹנִי בִּבְשָׂרוֹ לְהָקֵל נִמְצֵאתָ מְקַיֵּם בְּעוֹר בְּשָׂרוֹ. וְאֶת הַכּוּשִׁי כַּבֵּינוֹנִי לְהָקֵל נִמְצֵאתָ מְקַיֵּם בְּעוֹר הַבָּשָׂר:

זֶה וָזֶה כַּבֵּינוֹנִי. גֵּרְמוֹנִי וְכוּשִׁי כַּבֵּינוֹנִי, וְהַיְנוּ רַבִּי עֲקִיבָא:

משנה ב

אֵין רוֹאִין אֶת הַנְּגָעִים בַּשַּׁחֲרִית וּבֵין הָעַרְבַּיִם וְכוּ'. דִּילְפִינַן מִקְּרָא דִּכְתִיב לְכָל מַרְאֵה עֵינֵי הַכֹּהֵן, מַה כֹּהֵן שֶׁחָסֵר מְאוֹר עֵינָיו אֵינוֹ רוֹאֶה אֶת הַנְּגָעִים, אַף יוֹם שֶׁחָסֵר מְאוֹרוֹ אֵין רוֹאִין בּוֹ אֶת הַנְּגָעִים:

רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר בְּאַרְבַּע בְּחָמֵשׁ כו'. וַהֲלָכָה כְּרַבִּי יְהוּדָה:

משנה ג

אֵין פּוֹתְחִין לוֹ חַלּוֹנוֹת. דִּכְתִיב (ויקרא יד) כְּנֶגַע נִרְאָה לִי, לִי וְלֹא לְנֵרִי, מִכָּאן אָמְרוּ בַּיִת אָפֵל אֵין פּוֹתְחִין לוֹ חַלּוֹנוֹת:

משנה ד

כְּעוֹדֵר וּכְמוֹסֵק. דֶּרֶךְ הָעוֹדֵר מְפַסֵּק רַגְלָיו. וְדֶרֶךְ הַמּוֹסֵק מַגְבִּיהַּ זְרוֹעוֹתָיו. עוֹדֵר, חוֹפֵר בַּקַּרְקַע. מוֹסֵק, לוֹקֵט אֶת זֵיתָיו:

כְּעוֹרֶכֶת. אֶת הַפַּת, שֶׁמְּפַסֶּקֶת אֶת רַגְלֶיהָ:

וּכְמֵנִיקָה אֶת בְּנָהּ. לְעִנְיַן תַּחַת הַדַּד. דְּמַה שֶּׁנִּרְאֶה בְּאוֹתָהּ שָׁעָה אֵינוֹ נֶחְשָׁב בֵּית הַסְּתָרִים:

כְּאוֹרֶגֶת בְּעוֹמְדִים לַשֶּׁחִי. שֶׁמַּגְבַּהַת יָדָהּ הַיְמָנִית לֶאֱרֹג וּמְגַלָּה בֵּית הַשֶּׁחִי שֶׁלָּהּ:

כְּטוֹוָה בְּפִשְׁתָּן. שֶׁדֶּרֶךְ הַטוֹוָה לְהַגְבִּיהַּ יָדָהּ הַשְּׂמָאלִית וּמְגַלָּה הַשֶּׁחִי הַשְּׂמָאלִי. וּמַה שֶּׁאֵינוֹ נִרְאֶה בְּכָךְ, נֶחְשָׁב בֵּית הַסְּתָרִים. וּכְתִיב לְכָל מַרְאֵה עֵינֵי הַכֹּהֵן, פֹּרֶט לְבֵית הַסְּתָרִים:

לְתַגְלַחְתּוֹ. בְּיוֹם טָהֳרָתוֹ. וְצָרִיךְ לְגַלֵּחַ, דִּכְתִיב (ויקרא יד) אֶת רֹאשׁוֹ וְאֶת זְקָנוֹ וְאֵת גַּבֹּת עֵינָיו, מָה אֵלּוּ מְקוֹם כִּנּוּס שֵׂעָר וְנִרְאֶה, אַף כָּל מְקוֹם כִּנּוּס שֵׂעָר וְנִרְאֶה, פֹּרֶט לְבֵית הַסְּתָרִים:

משנה ה

רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר אַף לֹא נִגְעֵי קְרוֹבָיו. דְּאִתַּקּוּשׁ נְגָעִים לְרִיבִים, דִּכְתִיב (דברים כא) כָּל רִיב וְכָל נֶגַע, מָה רִיבִים שֶׁלֹּא בְקְרוֹבִים, אַף נְגָעִים שֶׁלֹּא בְקְרוֹבִים. וְאֵין הֲלָכָה כְּרַבִּי מֵאִיר:

חוּץ מִנְּדָרֵי עַצְמוֹ. דִּכְתִיב (במדבר ל) לֹא יַחֵל דְּבָרוֹ, הוּא אֵינוֹ מֵחֵל אֲבָל אֲחֵרִים מוֹחֲלִין לוֹ:

אַף לֹא נִדְרֵי אִשְׁתּוֹ שֶׁבֵּינָהּ לְבֵין אֲחֵרִים. כְּגוֹן נְדָרִים שֶׁאֵינָן שֶׁל עִנּוּי נֶפֶשׁ וּדְבָרִים שֶׁאֵינָן בֵּינוֹ לְבֵינָהּ, שֶׁהֵן צְרִיכִין חֲקִירַת חָכָם, וְשֶׁמָּא יָקֵל גַּבֵּי אִשְׁתּוֹ וְלֹא יְבַקֵּר יָפָה. וְדַוְקָא בִּפְנֵי עַצְמוֹ אֵינוֹ יָכוֹל לְהַתִּיר וַאֲפִלּוּ הוּא יָחִיד מֻמְחֶה, אֲבָל מִצְטָרֵף הוּא בִּכְלַל שְׁלֹשָׁה הֲדְיוֹטוֹת, דְּכֵיוָן דַּהֲוּוּ בֵי תְלָתָא לֹא חָשִׁידֵי שֶׁמָּא לֹא יַחְקְרוּ יָפָה:

כָּל הַבְּכוֹרוֹת אָדָם רוֹאֶה. אִם יְכוֹלִין לְאָכְלָן בְּמוּמָן:

פרק ג

משנה א

הַכֹּל מִטַּמְּאִין. וַאֲפִלּוּ קָטָן. דְּמַהוּ דְּתֵימָא אִישׁ צָרוּעַ כְּתִיב (ויקרא יג), קָא מַשְׁמַע לָן אָדָם כִּי יִהְיֶה בְעוֹר בְּשָׂרוֹ כְּתִיב (שם):

הַכֹּל כְּשֵׁרִים לִרְאוֹת אֶת הַנְּגָעִים. וְאַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ בָקִי בָּהֶן וּבִשְׁמוֹתֵיהֶן, אִם חָכָם עִמּוֹ, רוֹאֶה. אֲבָל בֵּינוֹ לְבֵין עַצְמוֹ אִם אֵינוֹ בָקִי בָּהֶן וּבִשְׁמוֹתֵיהֶן אֵינוֹ רוֹאֶה אֶת הַנְּגָעִים:

שֶׁהַטְּמֵאָה וְהַטְּהֵרָה בְּיַד כֹּהֵן. חָכָם יִשְׂרְאֵל רוֹאֶה אֶת הַנְּגָעִים וְאוֹמֵר לַכֹּהֵן, אַף עַל פִּי שֶׁהוּא שׁוֹטֶה, אֱמֹר טְמֵא, אֱמֹר טָהוֹר:

בֵּין בְּאִישׁ אֶחָד בֵּין בִּשְׁנֵי אֲנָשִׁים. שֶׁנּוֹלְדוּ שְׁנֵי נְגָעִים בְּאִישׁ אֶחָד אוֹ בִּשְׁנֵי אֲנָשִׁים, אֵין הַכֹּהֵן רוֹאֶה אוֹתָן בְּבַת אַחַת, שֶׁאֵין הַכֹּהֵן יָכוֹל לִרְאוֹת יָפֶה שְׁנֵי נְגָעִים כְּאֶחָד:

וּמַסְגִּירוֹ. אִי בַר הֶסְגֵּר הוּא, כְּגוֹן עַל יְדֵי אַרְבָּעָה מַרְאוֹת:

וּמַחְלִיטוֹ. אִם רָאוּי לְהַחְלִיט, כְּגוֹן עַל יְדֵי שֵׂעָר לָבָן אוֹ מִחְיָה:

וּפוֹטְרוֹ. אִם הוּא לְמַטָּה מֵאַרְבָּעָה מַרְאוֹת:

וְחוֹזֵר לַשֵּׁנִי. מֵאַחַר שֶׁנּוֹלַד הַשֵּׁנִי קֹדֶם שֶׁהִסְגִּיר אֶת הָרִאשׁוֹן אוֹ שֶׁהֶחְלִיטוֹ:

אֵין מַסְגִּירִים אֶת הַמַּסְגֵּר. וְכֵן נִמְצֵי אֵין מַחְלִיטִין אֶת הַמַּסְגֵּר. דְּאִם הִסְגִּירוֹ בְּנֶגַע אֶחָד וְאַחַר כָּךְ נוֹלַד לוֹ נֶגַע אַחֵר שֶׁרָאוּי לְהַסְגִּירוֹ אוֹ לְהַחְלִיטוֹ, אֵין נִזְקָק לוֹ. וְכִי מִתַּסֵּי מִן הָרִאשׁוֹן אֵין עַל הַנֶּגַע הַשֵּׁנִי לֹא תּוֹרַת מֶסְגֵּר וְלֹא תּוֹרַת מֻחְלָט, עַד שֶׁיְּזַקֵּק לוֹ:

אֲבָל בַּתְּחִלָּה בְּסוֹף שָׁבוּעַ מַסְגִּיר וּמַסְגִּיר. אִם בְּתְחִלַּת הַשָּׁבוּעַ נוֹלַד הַשֵּׁנִי קֹדֶם שֶׁהִסְגִּיר אֶת הָרִאשׁוֹן, מַסְגִּיר עַל הָרִאשׁוֹן וּמַסְגִּיר עַל הַשֵּׁנִי. וְכֵן בְּסוֹף שָׁבוּעַ רִאשׁוֹן אִם עָמַד הָרִאשׁוֹן בְּעֵינָיו, מַסְגִּירוֹ וְחוֹזֵר וּמַסְגִּיר עַל הַשֵּׁנִי:

מַחְלִיט וּמַחְלִיט. מַחְלִיט עַל הָרִאשׁוֹן וְחוֹזֵר וּמַחְלִיט עַל הַשֵּׁנִי:

מַסְגִּיר וּפוֹטֵר. מַסְגִּיר עַל הָרִאשׁוֹן וּפוֹטֵר עַל הַשֵּׁנִי:
מַחְלִיט וּפוֹטֵר. מַחְלִיט עַל הָרִאשׁוֹן וּפוֹטֵר עַל הַשֵּׁנִי. וְהוּא הַדִּין אִפְּכָא, מַסְגִּיר וּמַחְלִיט, אוֹ מַחְלִיט וּמַסְגִּיר, פּוֹטֵר וּמַסְגִּיר, פּוֹטֵר וּמַחְלִיט:

משנה ב

נוֹתְנִין לוֹ שִׁבְעַת יְמֵי הַמִּשְׁתֶּה. דִּכְתִיב וּבְיוֹם הֱרֹאוֹת בּוֹ, מִכְּדֵי לְכְתוּב רַחֲמָנָא וּבְהֵרָאוֹת, מַאי וּבְיוֹם, לוֹמַר לְךָ יֵשׁ יוֹם שֶׁאַתָּה רוֹאֶה וְיֵשׁ יוֹם שֶׁאִי אַתָּה רוֹאֶה:

משנה ג

עוֹר הַבָּשָׂר. שֶׁנִּרְאָה בּוֹ אֶחָד מֵאַרְבָּעָה מַרְאוֹת:
בַּתְּחִלָּה. כְּשֶׁהוּבָא אֶל הַכֹּהֵן בְּלֹא הֶסְגֵּר, מִטַּמֵּא בְּשֵׂעָר לָבָן וּבְמִחְיָה. אֲבָל בְּפִשְׁיוֹן אֵינוֹ מִטַּמֵּא עַד סוֹף שָׁבוּעַ רִאשׁוֹן, אוֹ סוֹף שָׁבוּעַ שֵׁנִי, וּלְאַחַר הַפְּטוּר דְּסוֹף שָׁבוּעַ שֵׁנִי כְּשֶׁעָמַד בְּעֵינָיו וּפְטָרוֹ, אִם אַחֲרֵי כֵן פָּשָׂה חוֹזֵר וְחוֹלְטוֹ:
שִׁלְשָׁה עָשָׂר יוֹם. דְּיוֹם שְׁבִיעִי שֶׁל שָׁבוּעַ רִאשׁוֹן עוֹלֶה לְכָאן וּלְכָאן:

משנה ד

הַשְּׂחִין וְהַמִּכְוָה מִטַּמְּאִין בְּשָׁבוּעַ אֶחָד. דִּשְׁאָר נְגָעִים יֵשׁ לָהֶן שְׁנֵי הֶסְגֵּרוֹת, וְאֵלּוּ אִם לֹא פָּשָׂה בְּשָׁבוּעַ רִאשׁוֹן וְלֹא נוֹלַד שֵׂעָר לָבָן, פּוֹטְרוֹ. וּלְשׁוֹן מִטַּמְּאִין דְּנָקַט, הָכִי קָאָמַר, כְּשֶׁבָּאוּ אֵלּוּ שְׁנֵי סִימָנִים בְּסוֹף שָׁבוּעַ אֶחָד, טְמֵא, הָא לֹא בָאוּ, טָהוֹר:

משנה ה

הַנְּתָקִים. נְגָעִים שֶׁבָּרֹאשׁ אוֹ בַּזָּקָן קְרוּיִין נְתָקִים:
בְּשֵׂעָר צָהֹב דַּק בַּתְּחִלָּה. אִם בַּתְּחִלָּה נוֹלַד לוֹ שֵׂעָר צָהֹב, מַחְלִיטוֹ:
צָהֹב. דּוֹמֶה לְזָהָב:
בְּסוֹף שָׁבוּעַ רִאשׁוֹן וּבְסוֹף שָׁבוּעַ שֵׁנִי. אִם בְּסוֹף שָׁבוּעַ רִאשׁוֹן פָּשָׂה אוֹ נוֹלַד לוֹ שֵׂעָר צָהֹב, מַחְלִיטוֹ. וְאִם לָאו, מַסְגִּירוֹ שֵׁנִית, וְאִם בְּסוֹף שָׁבוּעַ שֵׁנִי פָּשָׂה אוֹ נוֹלַד לוֹ שֵׂעָר צָהֹב, מַחְלִיטוֹ. וְאִם לָאו, פּוֹטְרוֹ. וְאִם לְאַחַר הַפְּטוּר פָּשָׂה אוֹ נוֹלַד לוֹ שֵׂעָר צָהֹב, מַחְלִיטוֹ:

משנה ו

הַקָּרַחַת וְהַגַּבַּחַת. לְקַמָּן בְּפֶרֶק י' מְפָרֵשׁ אֵיזוֹ הִיא קָרַחַת וְאֵיזוֹ הִיא גַּבַּחַת:
בְּמִחְיָה וּבִפְשִׁיוֹן. אֲבָל בְּשֵׂעָר לָבָן אֵין מִטַּמְּאִין, לְפִי שֶׁאֵין שֵׂעָר צוֹמֵחַ בָּהֶן:

משנה ז

בִּירַקְרַק וּבַאֲדַמְדָּם. הָא דְּקָרֵי בִּבְנָדִים וּבְבָתִּים סִימָן טֻמְאָה יְרַקְרַק וַאֲדַמְדָּם, וְלֹא קָרֵי לְעֵיל סִימָן טֻמְאָה לְאַרְבָּעָה מַרְאוֹת שֶׁבְּעוֹר בָּשָׂר, מִשּׁוּם דְּאַרְבָּעָה מַרְאוֹת שֶׁבְּעוֹר בָּשָׂר אֲפִלּוּ עוֹמְדִים בּוֹ כַּמָּה שָׁנִים אֵינָן מַחְלִיטִים בְּלֹא שֵׂעָר לָבָן וּבְלֹא פִּשְׁיוֹן וּבְלֹא מִחְיָה,

אֲבָל בִּבְגָדִים כְּשֶׁעָמַד הַיְרַקְרַק אוֹ אֲדַמְדַּם שְׁנֵי שָׂבוּעוֹת אַף עַל גַּב דְּלֹא פָּשָׂה, כְּתִיב בָּאֵשׁ תִּשָּׂרֵפֶנּוּ, לְהָכִי קָרֵי לְהוּ בִּבְגָדִים סִימַן טֻמְאָה. וְכֵן בְּבָתִּים שְׁלֹשָׁה שָׂבוּעוֹת כְּשֶׁחָזַר הַנֶּגַע לִכְמוֹת שֶׁהָיָה אוֹ מִירַקְרַק לַאֲדַמְדַּם אוֹ מֵאֲדַמְדַּם לִירַקְרַק, כְּתִיב (ויקרא יד) וְנָתַץ אֶת הַבַּיִת, כְּאִלּוּ פָּשָׂה, לְהָכִי קָרֵי לְהוּ סִימַן טֻמְאָה:

לְאַחַר הַפְּטוּר. כְּגוֹן שֶׁכֵּהָה, אִם חָזַר אַחֲרֵי כֵן, שׁוֹרֵף:

משנה ח

תִּשְׁעָה עָשָׂר יוֹם. רִאשׁוֹן וּשְׁבִיעִי שֶׁל שְׁבוּעַ אֶמְצָעִי עוֹלִים לִפְנֵיהֶם וּלְאַחֲרֵיהֶם:

פְּחוֹת מִשָּׁבוּעַ אֶחָד. כְּגוֹן שְׁחִין וּמִכְוָה:

שְׁלֹשָׁה שָׁבוּעוֹת. כְּגוֹן נְגָעֵי בָתִּים:

פרק ד

משנה א

יֵשׁ בְּשֵׂעָר. שֶׁשֵּׂעָר לָבָן מְטַמֵּא בַּתְּחִלָּה. כְּשֶׁהוּבָא אֶל הַכֹּהֵן וְיֵשׁ בַּנֶּגַע שֵׂעָר לָבָן, טָמֵא. מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּפִשְׁיוֹן, שֶׁאֵינוֹ מְטַמֵּא אֶלָּא בְּסוֹף שָׁבוּעַ:

וּמְטַמֵּא בְּכָל מַרְאֵה לָבָן. אֲפִלּוּ לְמַטָּה מֵאַרְבָּעָה מַרְאוֹת, דִּכְתִיב (ויקרא יג) וּמַרְאֵה הַנֶּגַע עָמֹק, מַרְאֵה הַנֶּגַע עָמֹק וְלֹא מַרְאֵה שֵׂעָר לָבָן עָמֹק. מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּפִשְׁיוֹן, שֶׁאֵין פִּשְׁיוֹן מְטַמֵּא לְמַטָּה מֵאַרְבָּעָה מַרְאוֹת, שֶׁבְּאוֹתָן מַרְאוֹת שֶׁהָאוֹם מְטַמֵּא, הַפִּשְׁיוֹן מְטַמֵּא:

וְאֵין בּוֹ סִימַן טָהֳרָה. וְאִלּוּ בְּפִשְׁיוֹן יֵשׁ בּוֹ סִימַן טָהֳרָה, שֶׁאִם פָּרַח בְּכֻלּוֹ טָהוֹר:

מְטַמֵּא בְּכָל שֶׁהוּא. אֲבָל שֵׂעָר לָבָן אֵינוֹ מְטַמֵּא בְּפָחוֹת מִשְּׁתֵּי שְׂעָרוֹת, דְּמִעוּט שֵׂעָר שְׂתַּיִם:

חוּץ מִן הַנֶּגַע. כְּשֶׁפָּשָׂה חוּץ לַנֶּגַע, טָמֵא. אֲבָל שֵׂעָר לָבָן בָּעֵינַן שֶׁיְּהֵא בַּנֶּגַע, כְּדִכְתִיב (ויקרא יג) וְשֵׂעָר בַּנֶּגַע הָפַךְ לָבָן:

משנה ב

בְּכָל מַרְאֶה. הַיְנוּ כְּמַרְאֵה הַבָּשָׂר, בֵּין כּוּשִׁי בֵּין לָבָן בֵּין אָדֹם:

מְטַמֵּא בְּכָל שֶׁהוּא. אֲבָל בְּמִחְיָה בָּעְיָא כְּעֲדָשָׁה:

חוּץ מִן הַנֶּגַע, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בַּמִּחְיָה. שֶׁהַמִּחְיָה צְרִיכָה לִהְיוֹת בְּתוֹךְ הַנֶּגַע:

משנה ג

וּבִמְכֻנָּס. שֶׁהַשְּׁתֵּי שְׂעָרוֹת בְּמָקוֹם אֶחָד בַּנֶּגַע:

בִּמְפֻזָּר. זֶה בְּמִזְרָח הַנֶּגַע וְזֶה בַּמַּעֲרָב:

בִּמְבֻצָּר. שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת בְּאֶמְצַע הַנֶּגַע, כְּמִבְצָר שֶׁבְּאֶמְצַע הָעִיר:

שֶׁאֵינוֹ מְבַצֵּר. בְּחוּט הַיּוֹצֵא מִן הַנֶּגַע, וְיֵשׁ בָּרְחִבּוֹ שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת. מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּמִחְיָה דְּבָעִינַן מְבֻצֶּרֶת וּמְכֻנֶּסֶת:

הֲפוּכָה וְשָׁלֹא הֲפוּכָה. בֵּין שֶׁהַבַּהֶרֶת קְדָמָה לַמִּחְיָה, בֵּין שֶׁהַמִּחְיָה קָדְמָה לַבַּהֶרֶת. מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּשֵׂעָר לָבָן, שֶׁאִם קָדַם לַבַּהֶרֶת, טָהוֹר:

וּמְעַכֶּבֶת אֶת הַהוֹפֵךְ כֻּלּוֹ לָבָן. דְּאִם הֶחְלַט בְּמִחְיָה, וּפָרְחָה הַצָּרַעַת בְּכֻלּוֹ חוּץ מִמְּקוֹם הַמִּחְיָה, עֲדַיִן טָמֵא הוּא. אֲבָל אִם פָּרְחָה בְּכֻלּוֹ, אַף עַל גַּב דְּכָל גּוּפוֹ מָלֵא שֵׂעָר לָבָן, טָהוֹר, שֶׁאֵין שֵׂעָר לָבָן מְעַכֵּב:

משנה ד

עִקָּרָן מַשְׁחִיר וְרֹאשָׁן מַלְבִּין טָהוֹר. דְּאָמַר קְרָא (ויקרא יג) וְשֵׂעָר בַּנֶּגַע הָפַךְ לָבָן, הָעִקָּר הַסָּמוּךְ לַנֶּגַע הָפַךְ לָבָן:

כְּדֵי לִקְרֹץ בְּזוּג. כְּדֵי שֶׁיִּנָּטֵל בְּפִי הַזּוּג שֶׁל מִסְפָּרַיִם. וַהֲלָכָה, דְּשִׁעוּר שֵׂעָר לָבָן, אָרְכּוֹ אֵין פָּחוֹת מִכְּדֵי שֶׁיִּנָּטֵל בְּפִי הַזּוּג, אֲבָל הַלַּבְנוּנִית שָׁבּוּ בְּכָל שֶׁהוּא:

וְנִרְאֵית כִּשְׁתַּיִם טָהוֹר. שֶׁיֵּשׁ שְׂעָרוֹת הַמְחֻלָּקוֹת בְּרֹאשָׁן לִשְׁתַּיִם וּבְעִקָּרָן אֵינָן אֶלָּא אֶחָת:

הָכִי גָּרְסִינַן, בַּהֶרֶת וּבָהּ שֵׂעָר לָבָן וְשֵׂעָר שָׁחוֹר טָמֵא. בַּהֶרֶת שֶׁהִיא כַּגְּרִיס מְצֻמְצָם וּבָהּ שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת לְבָנוֹת, וְהַשְּׁאָר מְלֵאָה שְׂעָרוֹת שְׁחוֹרוֹת, טְמֵא. וְלֹא אָמְרִינַן שֶׁמִּקּוֹם הַשְּׂעָרוֹת שְׁחוֹרוֹת מְמַעֵט הַבַּהֶרֶת מִכַּגְּרִיס:

משנה ה

זוֹקְקָהּ לְשֵׂעָר לָבָן וּלְפִסְיוֹן. דְּאִי אִיכָּא בְּאוֹתוֹ הַחוּט שֵׂעָר לָבָן, מַחְלִיטוֹ. אוֹ אִם פָּשָׂה אֵצֶל הַחוּט בְּסוֹף שָׁבוּעַ, טָמֵא. אֲבָל אִם אֵין בְּרֹחַב הַחוּט שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת וְאֵית בֵּיהּ שֵׂעָר לָבָן, לֹא מְטַמֵּא, דְּלָא חֲשִׁיב מִן הַנֶּגַע. וְכֵן אִם פָּשָׂה אֵצֶל הַחוּט שֶׁאֵין בְּרָחְבּוֹ שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת, כְּפִשְׁיוֹן רָחוֹק מִן הַנֶּגַע הוּא חָשׁוּב וּבָעֵי כַּגְּרִיס:

אֲבָל לֹא לְמִחְיָה. דַּאֲפִלּוּ יֵשׁ בְּרֹחַב הַחוּט שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת, אֵין מִחְיָה שָׁבּוּ מְטַמְּאָה. שֶׁהַמִּחְיָה צְרִיכָה שֶׁתְּהֵא מְבֻצֶּרֶת בְּאֶמְצַע הַנֶּגַע כְּמִבְצָר שֶׁהוּא בְּאֶמְצַע הָעִיר:

מְצָרְפָן. וְנִדּוֹנִים כְּנֶגַע אֶחָד. וְאִם פָּשָׂה אַחַת מֵהֶן מַשֶּׁהוּ, אוֹ נוֹלַד שֵׂעָר לָבָן בְּאַחַת מֵהֶן, מַחְלִיט עַל שְׁתֵּיהֶן:

וְאִם לָאו אֵינוֹ מְצָרְפָן. וְנִדּוֹנִים כִּשְׁנֵי נְגָעִים, וְאִם פָּשְׂתָה הָאַחַת וְהָאַחֶרֶת לֹא פָּשְׂתָה, מַחְלִיט בְּזוֹ וּמַסְגִּיר בְּזוֹ. וְנַפְקָא מִנַּהּ, דִּלְכִי מִטַּהַר בָּעֵי לַאֲתוֹיֵי שְׁנֵי קְרָבָנוֹת:

משנה ו

בַּהֶרֶת כַּגְּרִיס. בְּלֹא מְקוֹם מִחְיָה. דְּהַיְנוּ תִּשַּׁע עֲדָשׁוֹת בַּהֶרֶת, וַעֲדָשָׁה אַחַת מִחְיָה. עֶשֶׂר עֲדָשׁוֹת בֵּין הַכֹּל:

גְּרִיס. הֵן תֵּשַׁע עֲדָשׁוֹת, וּמִחְיָה אֵין פָּחוֹת מֵעֲדָשָׁה. וְכָל הֵיכָא דְּתָנֵינַן בַּהֶרֶת, הוּא הַדִּין לִשְׁאָר מַרְאוֹת חֲלָקוֹת וּפְתוּכוֹת:

וְהָלְכָה הַמִּחְיָה. שֶׁבָּא הַנֶּגַע עַל מְקוֹמָהּ:

הָלַךְ שֵׂעָר לָבָן. שֶׁנַּשַּׂר, אוֹ הָפַךְ לְשָׂחֹר:

רַבִּי שִׁמְעוֹן מְטַהֵר. אַהֲלָכָה מִחְיָה קָאֵי:

שֶׁלֹּא הֻפְכַּתּוּ בַּהֶרֶת. שֶׁשֵּׂעָר לָבָן קָדַם לַבַּהֶרֶת שֶׁל מְקוֹם הַמִּחְיָה:

שֶׁלֹּא הֻפְכַּתּוּ בַּהֶרֶת כַּגְּרִיס. שֶׁשֵּׂעָר לָבָן קָדַם לַבַּהֶרֶת כַּגְּרִיס, דִּמְקוֹם הַמִּחְיָה הָיָה חָסֵר מִכַּגְּרִיס. וְכָאן נַמִּי לֹא פְּלִיג רַבִּי שִׁמְעוֹן אֶלָּא אַהֲלָכָה מִחְיָה. וְאֵין הֲלָכָה כְּרַבִּי שִׁמְעוֹן:

משנה ז

בַּהֶרֶת וּבָהּ מִחְיָה וּפְשָׁיוֹן. בַּהֶרֶת כַּגְּרִיס וְהִסְגִּירוֹ, וּלְסוֹף שָׁבוּעַ מָצָא בּוֹ מִחְיָה וּפְשָׁיוֹן וְהֶחְלִיטוֹ:

הֲלָכָה הַמִּחְיָה. כְּגוֹן שֶׁבָּא עָלֶיהָ הַנֶּגַע, טְמֵאָה הַבַּהֶרֶת מִפְּנֵי הַפְּשָׁיוֹן:

הָלַךְ הַפְּשָׁיוֹן. כְּגוֹן שֶׁכִּנְסָה הַבַּהֶרֶת וְחָזְרָה לְכַגְּרִיס:

וְכֵן שֵׂעָר לָבָן וּפְשָׁיוֹן. אִם הָלַךְ הָאֶחָד, טְמֵא מִפְּנֵי הַשֵּׁנִי:

הֲלָכָה וְחָזְרָה בְּסוֹף הַשָּׁבוּעַ. כְּגוֹן שֶׁהִסְגִּירוֹ עַל בַּהֶרֶת כַּגְּרִיס, וְהֲלָכָה הַבַּהֶרֶת בְּאֶמְצַע הַשָּׁבוּעַ, וּבְסוֹף הַשָּׁבוּעַ חָזְרָה:

הֲרֵי הִיא כְּמוֹת שֶׁהָיְתָה. וּמַסְגִּירוֹ הֶסְגֵּר שֵׁנִי:

לְאַחַר הַפְּטוּר. דְּרָאָה אוֹתָהּ הַכֹּהֵן בְּסוֹף שָׁבוּעַ כְּשֶׁהָלְכָה לָהּ וּפְטָרוֹ, אִם אַחֲרֵי כֵּן חָזְרָה, תֵּרָאֶה בַּתְּחִלָּה. וְהַאי חָזְרָה הַיְנוּ בִּמְקוֹמָהּ הָרִאשׁוֹן, דְּאִי בְּמָקוֹם אַחֵר, אִם כֵּן הֲרֵי זוֹ בַּהֶרֶת אַחֶרֶת:

הָיְתָה עַזָּה. כַּשֶּׁלֶג, כְּשֶׁהִסְגִּירוֹ: **וְנַעֲשֵׂית כֵּהָה**.

בְּסוֹף שָׁבוּעַ רִאשׁוֹן, כְּגוֹן כְּסִיד אוֹ כִקְרוּם. אוֹ שֶׁהָיְתָה כִקְרוּם בִּשְׁעַת הֶסְגֵּר, וְנַעֲשֵׂית עַזָּה כַּשֶּׁלֶג בְּסוֹף שָׁבוּעַ רִאשׁוֹן:

הֲרֵי הִיא כְּמוֹת שֶׁהָיְתָה. וּטְעוּנָה הֶסְגֵּר שֵׁנִי, כְּמוֹ עָמַד בְּעֵינָיו:

וּבִלְבַד שֶׁלֹּא תִתְמַעֵט מֵאַרְבָּעָה מַרְאוֹת. שֶׁאִם נִתְמַעֲטָה מֵאַרְבָּעָה מַרְאוֹת, פּוֹטְרוֹ מִיָּד וְטָהוֹר:

כָּנְסָה וּפָשְׂתָה. הֵיכָא דְּהִסְגִּירָהּ בְּבַהֶרֶת כַּגְּרִיס, וּבְסוֹף שָׁבוּעַ כָּנְסָה, וְאַחַר כָּךְ פָּשְׂתָה אֶת מְקוֹם הַכִּנּוּס וְלֹא יוֹתֵר. אוֹ שֶׁפָּשְׂתָה בְּסוֹף שָׁבוּעַ, וְאַחַר כָּךְ כָּנְסָה אֶת מְקוֹם הַפְּשָׁיוֹן וְלֹא יוֹתֵר:

רַבִּי עֲקִיבָא מְטַמֵּא. שֶׁהֲרֵי פָּשָׂה:

וַחֲכָמִים מְטַהֲרִים. שֶׁאֵין זֶה פִּשְׁיוֹן, אֶלָּא הֲרֵי הִיא כְּמוֹ שֶׁהָיְתָה. וְאִי קָאֵי בְּסוֹף שָׁבוּעַ רִאשׁוֹן, מַסְגִּירוֹ הֶסְגֵּר שֵׁנִי. וְאִי קָאֵי בְּסוֹף שָׁבוּעַ שֵׁנִי, פּוֹטְרוֹ וְטָהוֹר:

משנה ח

וּפְשָׁתָה כַּחֲצִי גְּרִיס. לְצַד הַמִּזְרָח:

וְהָלַךְ מִן הָאוֹם כַּחֲצִי גְּרִיס. לְצַד הַמַּעֲרָב:

תֵּרָאֶה בַּתְּחִלָּה. דַּחֲשִׁיב כְּנֶגַע אַחֵר, וְנֶגַע חָדָשׁ הוּא זֶה, וְיִסְגִּיר:

וַחֲכָמִים מְטַהֲרִים. דְּלָא חֲשִׁיב פִּשְׁיוֹן אֶלָּא אִם כֵּן מוֹסִיף עַל שִׁעוּר הַנֶּגַע שֶׁהָיָה בַּתְּחִלָּה, וְזֶה שֶׁאֵינוֹ עַכְשָׁיו אֶלָּא כַּגְּרִיס, נֶחְשָׁב כְּרִאשׁוֹן שֶׁעָמַד בְּעֵינָיו, וְטָהוֹר:

משנה ט

וּפְשָׁתָה כַּחֲצִי גְּרִיס וְעוֹד כּוּ' רַבִּי עֲקִיבָא מְטַמֵּא. מִשּׁוּם וְעוֹד דְּאִשְׁתַּיַּר בָּהּ מִן הַפִּשְׁיוֹן. וּבְפָשְׁתָה לְאַחַר הַפְּטוּר אַיְירִי:

וַחֲכָמִים מְטַהֲרִין. דְּכִיוָן דַּאֲזַל לֵיהּ חֲצִי גְּרִיס מִן הָאוֹם, לֵיכָּא מִנֶּגַע חָדָשׁ אֶלָּא חֲצִי גְּרִיס וְעוֹד:

וּפְשָׁתָה כַּגְּרִיס וְעוֹד. לְאַחַר הַפְּטוּר, וְאַחַר כָּךְ הָלְכָה לָהּ כָּל הָאוֹם וְלֹא נִשְׁתַּיֵּר אֶלָּא הַגְּרִיס וְעוֹד הֶחָדָשׁ:

רַבִּי עֲקִיבָא מְטַמֵּא. דְּהָא פָּשָׂה לֵיהּ מִשְׁעוּר קְמָא. וְרַבָּנָן סָבְרִי, כִּיוָן דַּאֲזַל לֵיהּ קְמָא כֻּלֵּיהּ, וְהַאי נֶגַע דְּקָאֵי חָדָשׁ, תֵּרָאֶה בַּתְּחִלָּה וְיַסְגִּיר:

משנה י

בַּהֶרֶת כַּגְּרִיס וּפְשָׁתָה כַּגְּרִיס. בְּשֶׁפָּשְׁתָה לְאַחַר הַפְּטוּר אַיְירִי:

רַבִּי עֲקִיבָא מְטַמֵּא. דְּיֵשׁ כָּאן נֶגַע וְסִימָן טֻמְאָה עִמּוֹ:

תֵּרָאֶה בַּתְּחִלָּה. וְאַף עַל גַּב דִּכְשֶׁתֵּרָאֶה בַּתְּחִלָּה נַמִּי יְטַמְּאֶנָּה הַכֹּהֵן מִיָּד, דְּמִחְיָה וְשֵׂעָר לָבָן מְטַמְּאִים בַּתְּחִלָּה, מִכָּל מָקוֹם נַפְקָא מִנַּהּ דִּלְרַבָּנָן בָּעֵי אָתוֹיֵי קָרְבָּן אַכָּל חַד וְחַד. וּלְרַבִּי עֲקִיבָא כְּנֶגַע רִאשׁוֹן חֲשׁוּב, וְכִי מִתַּסֵּי מֵהַאי מַיְתֵי חַד קָרְבָּן. וּבְכָל הָנָךְ דִּפְלִיגֵי רַבִּי עֲקִיבָא וַחֲכָמִים בְּמַתְנִיתִין, הֲלָכָה כַּחֲכָמִים:

וְאֵין בָּהּ כְּלוּם. אֵין בָּהּ שֵׂעָר לָבָן:

וּבָהּ שַׂעֲרָה אַחַת וְנוֹלְדָה בַּהֶרֶת כּוּ' הֲרֵי זוֹ לְהַסְגִּיר. וְאַף עַל פִּי שֶׁקְּדָם כַּגְּרִיס בַּהֶרֶת לַשֵּׂעָר הָאַחֲרוֹן, כִּיוָן דְּלֹא קָדְמָה אֶת הָרִאשׁוֹן, לֹא מַהֲנֵי, דְּבָעִינַן שֶׁתַּקְדִּים כַּגְּרִיס בַּהֶרֶת לִשְׁתֵּי הַשְּׂעָרוֹת:

בַּהֶרֶת כַּחֲצִי גְּרִיס וּבָהּ שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת כּוּ' הֲרֵי זוֹ לְהַסְגִּיר. וְאַף עַל גַּב דַּחֲצִי גְּרִיס הָרִאשׁוֹן קָדַם לִשְׁתֵּי שְׂעָרוֹת, לֹא מַהֲנֵי, עַד שֶׁיַּקְדִּים הַגְּרִיס שָׁלֵם לִשְׁתֵּי שְׂעָרוֹת:

משנה יא

וְנוֹלְדָה בַּהֶרֶת כַּחֲצִי גְרִיס וּבָהּ שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת חֲרֵי זוֹ לְהַחְלִיט. כָּל הֵיכָא דִתְנַן וּבָהּ שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת אוֹ וּבָהּ שֶׁצָּרָה אַחַת, לְאוֹ דַּאֲתוּ שְׂעָרוֹת וּבַהֶרֶת בַּהֲדֵי הֲדָדֵי, אֶלָּא דְּבַהֶרֶת קָדְמָה וְאַחַר כָּךְ בָּאוּ שְׂעָרוֹת:

וְאִם שֵׂעָר לָבָן קוֹדֵם לְבַהֶרֶת טָהוֹר. דִּכְתִיב (ויקרא יג) וְהִיא הָפְכָה שֵׂעָר לָבָן, הַבַּהֶרֶת הִיא שֶׁגָּרְמָה לַשֵּׂעָר שֶׁיֵּהָפֵךְ לְלָבָן:

סָפֵק טָמֵא. סָפֵק אִם שֵׂעָר לָבָן קָדַם לַבַּהֶרֶת, אוֹ בַּהֶרֶת קָדְמָה לְשֵׂעָר לָבָן, טָמֵא:

וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ קָרָהּ. גְּרִסִינַן. מִלְּשׁוֹן תִּקְהֶינָה שִׁנָּיו. כְּלוֹמַר, הָיוּ שִׁנָּיו קֵהוֹת מִדִּבְרֵי הָאוֹמֵר סָפֵק טָמֵא. דְּאִיהוּ סָבַר סָפֵק טָהוֹר. וְאֵין הֲלָכָה כְּרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ:

פרק ה

משנה א

כָּל סָפֵק נְגָעִים. חוּץ מִזֶּה. דְּסָפֵק בַּהֶרֶת קָדְמָה סָפֵק שֵׂעָר לָבָן קָדַם:

חֲרֵי הִיא כַּסֶּלַע. נַעֲשֵׂית רְחָבָה וּגְדוֹלָה כַּסֶּלַע:

סָפֵק שֶׁהִיא הִיא. וּרְאוּיָה לְהַחְלִיט שֶׁחֲרֵי פָּשָׂה:

סָפֵק שֶׁאַחֶרֶת בָּאָה תַּחְתֶּיהָ. וְהָרִאשׁוֹנָה הָלְכָה וּרְאוּיָה לְהַסְגִּיר, דְּאֵין פִּשְׁיוֹן מְטַמֵּא בַּתְּחִלָּה:

טָמֵא. וּמַחְלִיטוֹ:

משנה ב

הָלַךְ שֵׂעָר לָבָן. שֶׁהֶחְלַט בַּעֲבוּרוֹ:

וְחָזַר שֵׂעָר לָבָן. אַחַר תַּחְתָּיו:

וְכֵן בְּמִחְיָה וְכֵן בְּפִשְׁיוֹן. אוֹ שֶׁלֹּא חָזַר שֵׂעָר לָבָן, אֶלָּא שֶׁנּוֹלְדָה בּוֹ מִחְיָה שֶׁהִיא גַּם כֵּן סִימָן טֻמְאָה, אוֹ שֶׁפָּשָׂה הַנֶּגַע:

בַּתְּחִלָּה בְּסוֹף שָׁבוּעַ רִאשׁוֹן. כְּלוֹמַר, בֵּין שֶׁהַהֶחְלֵט הָיָה בַּתְּחִלָּה כְּשֶׁהוּבָא אֶל הַכֹּהֵן, בֵּין בְּסוֹף שָׁבוּעַ רִאשׁוֹן, בֵּין בְּסוֹף שָׁבוּעַ שֵׁנִי, בֵּין לְאַחַר הַפְטוּר כְּגוֹן שֶׁעָמַד בְּעֵינָיו שְׁנֵי שָׁבוּעוֹת וּפְטָרוֹ וְאַחַר הַפְטוּר בָּא שֵׂעָר לָבָן וְהֶחְלִיטוֹ, בְּכָל הָנֵי גַּוְנֵי אִם הָלַךְ לוֹ שֵׂעָר לָבָן וְחָזַר שֵׂעָר לָבָן, אוֹ מִחְיָה אוֹ פִּשְׁיוֹן, חֲרֵי הִיא כְּמוֹת שֶׁהָיְתָה. כְּלוֹמַר נִשְׁאַר בְּטֻמְאָה כְּמוֹ שֶׁהָיָה, הוֹאִיל וְיֵשׁ בּוֹ סִימַן טֻמְאָה, אַף עַל פִּי שֶׁאֵין זֶה אוֹתוֹ סִימָן שֶׁהָיָה בִּשְׁעַת הֶחְלֵט:

וְחָזַר הַפִּשְׁיוֹן וְכֵן בְּשֵׂעָר לָבָן. הָא דְּלָא קְתָנֵי הָכָא וְכֵן בְּמִחְיָה, לְפִי שֶׁכְּשֶׁהָלַךְ הַפִּשְׁיוֹן וּבָאת הַמִּחְיָה, פְּעָמִים שֶׁיִּהְיֶה טָהוֹר, כְּגוֹן שֶׁהַמִּחְיָה מִעֲטָה הַנֶּגַע מִכַּגְּרִיס:

משנה ג

שְׂעַר פְּקֻדָּה. לְשׁוֹן פְּקִדּוֹן, שֶׁהִפְקִידָה הַבַּהֶרֶת אֶת הַשֵּׂעָר בְּעוֹר הַבָּשָׂר וְהָלְכָה לָהּ:
וַחֲכָמִים מְטַהֲרִים. וְטַעֲמֵיהוּ, דִּכְתִיב וְהִיא הָפְכָה, שֶׁהֲפָכָתוּ הִיא וְלֹא הֲפָכַתּוּ חֲבֶרְתָּהּ:
אַף דְּבָרֶיךָ אֵין מְקַיְּמִין. דְּהַאי נַמִּי טָהוֹר. וַהֲלָכָה כַּחֲכָמִים:

משנה ד

בֵּין בְּאִישׁ אֶחָד. אַף עַל גַּב דְּמַה נַּפְשָׁךְ יֵשׁ בּוֹ בַּהֶרֶת אַחַת שֶׁפָּשְׂתָה, אוֹתָהּ שֶׁתְּחִלָּתָהּ כַּגְּרִיס וְעַכְשָׁיו כַּסֶּלַע, וְהָיָה רָאוּי לְהַחְלִיטוֹ, אֲפִלּוּ הָכִי הוֹאִיל וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ עַל אֵיזֶה נֶגַע מַחְלִיט, טָהוֹר מִגְּזֵרַת הַכָּתוּב דִּכְתִיב (ויקרא יג) וְאִם פָּשֹׂה תִּפְשֶׂה בָּעוֹר וְטִמֵּא הַכֹּהֵן אֹתוֹ, אֶת הַנֶּגַע הַוַּדַּאי הוּא מְטַמֵּא, וְאֵינוֹ מְטַמֵּא אֶת הַנֶּגַע שֶׁיֵּשׁ בּוֹ סָפֵק:
בֵּין בִּשְׁנֵי אֲנָשִׁים. אַף עַל פִּי שֶׁאֶחָד מֵהֶם טָעוּן הֶסְגֵּר שִׁבְעַת יָמִים שֵׁנִית בְּסוֹף שָׁבוּעַ רִאשׁוֹן, וְהָאַחֵר מַחְלָט, הוֹאִיל וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ אֵיזֶה לְהַסְגִּיר וְאֵיזֶה לְהַחְלִיט, שְׁנֵיהֶם טְהוֹרִים מִגְּזֵרַת הַכָּתוּב:
רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר כּוּ'. וְאֵין הֲלָכָה כְּרַבִּי עֲקִיבָא:

משנה ה

שְׁנֵיהֶם טְמֵאִין. דְּבִשְׁנֵיהֶם פָּשָׂה:
אַף עַל פִּי שֶׁחָזְרוּ לִהְיוֹת כַּסֶּלַע. דְּהַשְׁתָּא אֶחָד מֵהֶם טָהוֹר, הוֹאִיל וְהֶזְקְקוּ לַטֻּמְאָה, שְׁנֵיהֶם טְמֵאִים. דִּכְתִיב (שם) וְטִהֲרוֹ הַכֹּהֵן, אֶת הַוַּדַּאי הוּא מְטַהֵר, וְאֵינוֹ מְטַהֵר אֶת הַסָּפֵק:
עַד שֶׁיַּחְזְרוּ לִהְיוֹת כַּגְּרִיס. דְּהַשְׁתָּא וַדַּאי שְׁנֵיהֶם טְהוֹרִים, שֶׁהַפְּשִׂיוֹן שֶׁבַּעֲבוּרוֹ הֶחְלַט הָלַךְ מִשְּׁנֵיהֶם:

פרק ו

משנה א

גּוּפָהּ שֶׁל בַּהֶרֶת. כַּגְּרִיס. חֲצִי פּוֹל:
הַקְּלָקִי. שֵׁם מָקוֹם. וּפוֹלִין שֶׁבּוֹ גְּדוֹלִים:
מָרֵבָּע. וְזֶהוּ שִׁעוּר מְצֻמְצָם שֶׁבַּבַּהֶרֶת. וְאִם הָיָה הַנֶּגַע עָגֹל אוֹ עַל צוּרָה אַחֶרֶת, אִם יֵשׁ בּוֹ כְּדֵי שֶׁיִּכָּנֵס בְּתוֹךְ הַנֶּגַע כַּגְּרִיס הַקְּלָקִי מָרֵבָּע, טָמֵא, וְאִם לָאו, טָהוֹר:

משנה ב

רָבְתָה הַבַּהֶרֶת. מִבַּחוּץ:
טָמֵאָה. מִשּׁוּם פְּשִׂיוֹן:
נִתְמַעֲטָה טְהוֹרָה. דְּלֵיכָּא כַּגְּרִיס:

רַבְתָּה הַמִּחְיָה. וְכָנְסָה הַבַּהֶרֶת:
טְהוֹרָה. דְּאֵין הַמִּחְיָה מְבֻצֶּרֶת, דְּבָעִינַן בַּהֶרֶת כְּעֲדָשָׁה מִכָּל צַד סָבִיב לַמִּחְיָה:

משנה ג

רַבְתָּה הַבַּהֶרֶת. מִבַּחוּץ:
טְמֵאָה. שֶׁהֲרֵי פָּשְׂתָה בָּעוֹר:
נִתְמַעֲטָה טְהוֹרָה. וַאֲפִלּוּ הָיְתָה הַמִּחְיָה כָּעֲדָשָׁה:
רַבְתָּה הַמִּחְיָה. וְנַעֲשֵׂית כָּעֲדָשָׁה, טְמֵאָה:
נִתְמַעֲטָה. שֶׁפָּשְׂתָה הַבַּהֶרֶת עָלֶיהָ:
רַבִּי מֵאִיר מְטַמֵּא. דַּחֲשִׁיב לֵיהּ פִּשְׂיוֹן מִבַּפְנִים כְּמוֹ מִבַּחוּץ:
וַחֲכָמִים מְטַהֲרִים. דְּפִשְׂיוֹן שֶׁבִּפְנִים לָא חֲשִׁיב פִּשְׂיוֹן. וַהֲלָכָה כַּחֲכָמִים:

משנה ד

שֶׁלֹּא יִתְמַעֲטוּ מִכַּשְּׁעוּר. בַּהֶרֶת מִכַּגְּרִיס, וּמִחְיָה מִכָּעֲדָשָׁה:

משנה ה

בַּהֶרֶת כַּגְּרִיס. מְרֻבָּע וּרְצוּעָה שֶׁל בָּשָׂר חַי בְּרֹחַב כָּעֲדָשָׁה מַקֶּפֶת אוֹתָהּ מִסָּבִיב, וּלְחוּץ לְאוֹתוֹ בָּשָׂר חַי מַקֶּפֶת בַּהֶרֶת כַּגְּרִיס מִסָּבִיב, וְהֲרֵי יֵשׁ כָּאן שְׁתֵּי בָּהָרוֹת, אַחַת פְּנִימִית וְאַחַת חִיצוֹנָה, וּמִחְיָה מַפְסֶקֶת בֵּינֵיהֶן סָבִיב:
הַפְּנִימִית לְהַסְגִּיר. דְּאֵין לָהּ מִחְיָה בְּאֶמְצָעָהּ:
וְהַחִיצוֹנָה לְהַחְלִיט. דְּמִחְיָה הַמַּקֶּפֶת לַפְּנִימִית סִימָן טָמְאָה לַחִיצוֹנָה, שֶׁהֲרֵי הִיא מְבֻצֶּרֶת בְּאֶמְצָעָהּ:
שֶׁהַבַּהֶרֶת בְּתוֹכָהּ. לְפִי שֶׁהַבַּהֶרֶת לְתוֹכָהּ אֵינָהּ חֲשׁוּבָה סִימָן טָמְאָה לַחִיצוֹנָה, דְּבָעִינַן מְבֻצֶּרֶת, נֶגַע מִכָּאן וְנֶגַע מִכָּאן וּמִחְיָה בְּאֶמְצַע, [בְּלִי הֶפְסֵק דָּבָר אַחֵר בְּתוֹךְ הַמִּחְיָה], וְהָכָא יֵשׁ כָּאן נֶגַע וּמִחְיָה וְנֶגַע וּמִחְיָה וְנֶגַע. וְאֵין הֲלָכָה כְּרַבִּי יוֹסֵי:
נִתְמַעֲטָה הַמִּחְיָה. שֶׁפָּשְׂתָה הַבַּהֶרֶת עָלֶיהָ:
וְהֲלָכָה לָהּ. אוֹ שֶׁהֲלָכָה לָהּ כֻּלָּהּ:
אִם מִבִּפְנִים הִיא כְּלָתָה. שֶׁבַּהֶרֶת הַפְּנִימִית כִּסְּתָה הַמִּחְיָה:
סִימַן פִּשְׂיוֹן לַפְּנִימִית. וּמַחְלִיטָה, שֶׁהֲרֵי פָּשְׂתָה מִבַּחוּץ:
וְהַחִיצוֹנָה טְהוֹרָה. שֶׁהֲלָכָה מִחְיָתָהּ אוֹ נִתְמַעֲטָה מִכָּעֲדָשָׁה:
אִם מִבַּחוּץ. שֶׁהַבַּהֶרֶת הַחִיצוֹנָה כִּסְּתָה הַמִּחְיָה:
הַחִיצוֹנָה טְהוֹרָה. שֶׁנִּתְמַעֲטָה מִחְיָתָהּ אוֹ הֲלָכָה, וּפִשְׂיוֹן לֵיכָּא, שֶׁאֵין הַנֶּגַע פּוֹשֶׂה לְתוֹכָהּ:
וְהַפְּנִימִית לְהַסְגִּיר. שֶׁהַנֶּגַע עָמַד בְּעֵינָיו:
בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ. בֵּין כְּלָתָה מִבִּפְנִים בֵּין כְּלָתָה מִבַּחוּץ:

טְהוֹרָה. שֶׁכְּשֵׁם שֶׁאִם פָּשְׁתָה הַחִיצוֹנָה לַמַּחְיֶה שֶׁבְּתוֹכָהּ אֵינוֹ פִּשְׁיוֹן, כָּךְ כְּשֶׁפָּשְׁתָה הַפְּנִימִית לַמַּחְיֶה שֶׁבְּתוֹךְ הַבַּהֶרֶת הַחִיצוֹנָה אֵינוֹ פִּשְׁיוֹן. וַהֲלָכָה כְּרַבִּי עֲקִיבָא:

משנה ו

אֵימָתַי. הַחִיצוֹנָה טְהוֹרָה כְּשֶׁפָּשְׁתָה הַפְּנִימִית אוֹ הַחִיצוֹנָה עַל מַחְיֶה, דַּאֲמַרַן לְעֵיל שֶׁהַחִיצוֹנָה טְהוֹרָה, הֲנֵי מִלֵּי בִּזְמַן שֶׁהִיא כְּעֲדָשָׁה מוּבֵאת, שֶׁהַמַּחְיֶה כְּעֲדָשָׁה מְצֻמְצֶמֶת לֹא פָּחוֹת וְלֹא יוֹתֵר. אֲבָל אִם הָיְתָה הַמַּחְיֶה יְתֵרָה מִכְּעֲדָשָׁה:

הַמּוֹתָר סִימַן פִּשְׁיוֹן לַפְּנִימִית, וְהַחִיצוֹנָה טְמֵאָה. כְּלוֹמַר, אִם פָּשְׁתָה הַפְּנִימִית עַל אוֹתוֹ מוֹתָר, שְׁתֵּיהֶן לְהַחְלִיט, פְּנִימִית מִשּׁוּם פִּשְׁיוֹן וְחִיצוֹנָה מִשּׁוּם מַחְיֶה. וְאִם פָּשְׁתָה הַחִיצוֹנָה עַל אוֹתוֹ מוֹתָר, מִכָּל מָקוֹם הַחִיצוֹנָה לְהַחְלִיט מִשּׁוּם מַחְיֶה, וְהַפְּנִימִית לְהַסְגִּיר. וְאֵין הֲלָכָה כְּרַבִּי שִׁמְעוֹן:

הָיָה בּהַק פָּחוֹת מִכְּעֲדָשָׁה. סָמוּךְ לַפְּנִימִית, וְהַחִיצוֹנָה מַקֶּפֶת לַבּהַק:

סִימַן פִּשְׁיוֹן לַפְּנִימִית. אִם פָּשְׁתָה הַפְּנִימִית וְכִסְּתָה אֶת הַבּהַק, הַפְּנִימִית לְהַחְלִיט, שֶׁהֲרֵי פָּשְׁתָה מִבַּחוּץ. וְאִם הַחִיצוֹנָה פָּשְׁתָה וְכִסְּתָה אֶת הַבּהַק, אֵינוֹ סִימַן פִּשְׁיוֹן לַחִיצוֹנָה, שֶׁאֵין הַנֶּגַע פּוֹשֶׂה לְתוֹכוֹ. וְהַאי דְּנָקֵט בּהַק פָּחוֹת מִכְּעֲדָשָׁה, דְּאִם הָיָה כְּעֲדָשָׁה הָיָה מְטַמֵּא מִשּׁוּם מַחְיֶה, דְּקָיְמָא לָן מַחְיֶה מְטַמְּאָה בְּכָל הַמַּרְאוֹת. אֲבָל פָּחוֹת מִכְּעֲדָשָׁה אֵין כָּאן מַחְיֶה, דְּאֵין מַחְיֶה פְּחוּתָה מִכְּעֲדָשָׁה:

משנה ז

שְׁאֵינָן מִטַּמְּאִין מִשּׁוּם מַחְיֶה. דִּכְתִיב וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן, בָּעֵינַן שֶׁיִּרְאֶה אֶת הַנֶּגַע עִם הַמַּחְיֶה כֻּלּוֹ כְּאֶחָד, וּכְשֶׁיֵּשׁ כַּגְּרִיס בְּרֹאשׁ הַחֹטֶם אוֹ בְּרָאשֵׁי אֶצְבָּעוֹת הוּא שׁוֹפֵעַ אֵילָךְ וְאֵילָךְ וְאֵינוֹ יָכוֹל לִרְאוֹת כֻּלּוֹ כְּאֶחָד:

רָאשֵׁי אֲזָנַיִם. נֶחְשָׁבִים כְּאֶחָד. וְכֵן רָאשֵׁי דַּדִּין. וְאֵין הֲלָכָה כְּרַבִּי יְהוּדָה שֶׁמָּנָה רָאשֵׁי דַּדִּין שֶׁבָּאִישׁ:

וְרֹאשׁ הַגְּוִיָּה. הוּא גִּיד הָאַמָּה:

וַיַּבָּלוֹת. לְשׁוֹן [אוֹ חָרוּץ אוֹ יַבֶּלֶת] (ויקרא כב). פורו"ש בְּלַעַ"ז:

וְדַלְדּוּלִין. בָּשָׂר שֶׁפֵּרֵשׂ וְנִדַּלְדֵּל. וְאִית דְּגָרְסֵי וְתִלְתּוּלִין, בָּשָׂר שֶׁנַּעֲשָׂה כְּמוֹ תֵּל גְּבוֹהַּ. וְאֵין הֲלָכָה כְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר:

משנה ח

שְׁאֵינָן מִטַּמְּאִין בְּבַהֶרֶת. בְּאַרְבָּעָה מַרְאוֹת נְגָעִים, שְׂאֵת וְתוֹלַדְתָּהּ בַּהֶרֶת וְתוֹלַדְתָּהּ:

תּוֹךְ הָעַיִן תּוֹךְ הָאֹזֶן. שֶׁכָּל אֵלּוּ אֵינָן חֲשׁוּבִים כְּעוֹר בָּשָׂר, וְהַכָּתוּב אוֹמֵר (שם יג) וְהָיָה בְּעוֹר בְּשָׂרוֹ:

הַקְּמָטִין. שֶׁבִּשְׂאֵר הַגּוּף:

וְהַקְּמָטִין שֶׁבַּצַּוָּאר. תְּנָא סֵיפָא, לְגַלּוּיֵי דִּקְמָטִין דְּרִישָׂא קְמָטִין שֶׁל שְׂאֵר הַגּוּף הֵן. דְּלֹא תֵּימָא קְמָטִין דְּצַוָּאר דַּוְקָא דִּלֹא מִתְחַזֵּי כְּאַחֲרִינֵי:

תַּחַת הַדַּד. כְּשֶׁנִּרְאֵית כְּמֵנִיקָה אֶת בְּנָהּ, מַה שֶּׁאֵינוֹ נִרְאֶה בְּאוֹתָהּ שָׁעָה אֵינוֹ מִטַּמֵּא:

וּבֵית הַשָּׁחִי. כְּשֶׁנִּרְאֶה כְּמוֹסֵק זֵיתִים:

כַּף הָרֶגֶל. מַה שֶּׁתַּחַת [הַקַּעֲרוּרִית] שֶׁל הָרֶגֶל. דְּכָל אֵלּוּ אֵינָן עוֹר בָּשָׂר הַנִּרְאֶה:

וְהַצִּפֹּרֶן. לָא חֲשִׁיבָא עוֹר בָּשָׂר:

הָרֹאשׁ וְהַזָּקֵן. אֵינָן מִטַּמְּאִין בְּבַהֶרֶת, דִּכְתִיב (שם) נָתָק הוּא צָרַעַת הָרֹאשׁ אוֹ הַזָּקֵן הוּא, אֵין לְרֹאשׁ וְלַזָּקֵן טֻמְאָה אֶלָּא טֻמְאַת נְתָקִין בִּלְבַד:

הַשְּׂחִין וְהַמִּכְוָה וְהַקֶּדַח הַמּוֹרְדִין. שֶׁלֹּא נִתְרַפְּאוּ יָפֶה וְלֹא נִקְרַם הָעוֹר שֶׁלָּהֶם כִּקְלִפַּת הַשּׁוּם:

אֵין מִטַּמְּאִין מִשּׁוּם נֶגַע. דִּבְשְׂחִין כְּתִיב (שם) שְׂחִין וְנִרְפָּא, וּבְמִכְוָה נַמִּי כְּתִיב (שם) וְהָיְתָה מִחְיַת הַמִּכְוָה:

קֶדַח. הוּא שְׂחִין שֶׁבָּא מֵחֲמַת דָּבָר אַחֵר, כְּגוֹן מֵחֲמַת מַכַּת אֵבֶן אוֹ עֵץ אוֹ גֶּפֶת אוֹ סִיד, וּמִכְוָה נַמִּי שֶׁלֹּא בָאָה מֵחֲמַת הָאֵשׁ עַצְמוֹ אֶלָּא מֵחֲמַת תּוֹלְדוֹת הָאֵשׁ, כְּגוֹן רֶמֶץ חַם וְגִפְסִית חַם, כָּל אֵלּוּ קְרוּיִין קֶדַח. לְשׁוֹן כִּקְדֹחַ אֵשׁ הַמָּסִים. וְקֶדַח הַמּוֹרֵד נַמִּי שֶׁלֹּא נִתְרַפָּא וְלֹא הֶעֱלָה קְרוּם כִּקְלִפַּת הַשּׁוּם, אֵינוֹ מִטַּמֵּא מִשּׁוּם נֶגַע:

הַמּוֹרְדִים. כָּל זְמַן שֶׁלֹּא נִתְרַפְּאוּ שֶׁלֹּא הֶעֱלוּ קְרוּם, קְרוּיִין מוֹרְדִים, כְּלוֹמַר שֶׁעֲדַיִן עוֹמְדִים בְּמֵרָדָם. וְאִית דְּגָרְסֵי מוֹרְרִים בְּשִׁנֵּי רֵישֵׁי"ן, לְשׁוֹן רַר בְּשָׂרוֹ (שם טו):

וְאֵין מְצָטָרְפִים בַּנְּגָעִים. אִם הָיָה חֲצִי גְּרִיס נֶגַע בְּעוֹר בְּשָׂרוֹ וַחֲצִי גְּרִיס בְּאֶחָד מִן הַמְּקוֹמוֹת הַלָּלוּ, אֵין מְצָטָרְפִים לְכַגְּרִיס:

וְאֵין הַנֶּגַע פּוֹשֶׂה לְתוֹכָן. דִּכְיָון דְּלֹא מִטַּמְּאוּ בָאוֹם לֹא מִטַּמְּאוּ נַמִּי בַּפְּשִׂיוֹן:

וְאֵינָם מִטַּמְּאִין מִשּׁוּם מִחְיָה. דְּאִם פָּרַח בְּכֻלָּן וְיֵשׁ בְּרֹאשׁוֹ אוֹ בְכַף רַגְלוֹ אוֹ בַקְּמָטִין בָּשָׂר חַי, אֵין מִטַּמְּאִין מִשּׁוּם מִחְיָה. אִי נַמִּי, אִם הָיָה אֶחָד מִן הַמְּקוֹמוֹת הַלָּלוּ מְכֻצָּר בְּתוֹךְ הַנֶּגַע, אֵינוֹ מִטַּמֵּא מִשּׁוּם מִחְיָה:

וְאֵינָם מְעַכְּבִים אֶת הַהוֹפֵךְ כֻּלּוֹ לָבָן. אִם פָּרְחָה הַצָּרַעַת בְּכֻלּוֹ חוּץ מֵאֶחָד מֵהַמְּקוֹמוֹת הַלָּלוּ, אֵין מְעַכְּבִין, דִּכְתִיב (ויקרא יג) וְכִסְּתָה הַצָּרַעַת אֵת כָּל עוֹר הַנֶּגַע, עוֹר הָרָאוּי לִהְיוֹת בּוֹ נֶגַע, פָּרַט לְאֵלּוּ שֶׁאֵין מִטַּמְּאִין מִשּׁוּם נֶגַע:

חָזַר הָרֹאשׁ וְהַזָּקֵן וְנִקְרְחוּ. שֶׁנִּקְרַח הַשֵּׂעָר שֶׁהָיָה בָהֶן וְנַעֲשׂוּ כְּעוֹר בָּשָׂר. וְכֵן הַשְּׂחִין וְהַמִּכְוָה וְהַקֶּדַח שֶׁנַּעֲשׂוּ צָרֶבֶת, שֶׁנִּתְרַפְּאוּ וְקָרַם עֲלֵיהֶם עוֹר כִּקְלִפַּת הַשּׁוּם:

הֲרֵי אֵלּוּ מִטַּמְּאִין בַּנְּגָעִים. בְּאַרְבָּעָה מַרְאוֹת. וְהוּא הַדִּין דַּהֲוָה מָצֵי לְמִתְנֵי נִתְפַּשְׁטוּ הַקְּמָטִין נַמִּי מִטַּמְּאִין בַּנְּגָעִים:

וְאֵין מִצְטָרְפִין בַּנְּגָעִים. רֹאשׁ וְזָקֵן אֵין מִצְטָרְפִין. וְכֵן עוֹר הַבָּשָׂר וְהַזָּקֵן, אוֹ עוֹר הַבָּשָׂר וְהָרֹאשׁ, אֵין מִצְטָרְפִין. דְּאִם בָּא לוֹ חֲצִי גְּרִיס נֶתֶק בָּרֹאשׁ, אִי נַמִּי חֲצִי גְּרִיס נֶתֶק בַּזָּקֵן, וַחֲצִי גְּרִיס נֶגַע בְּעוֹר בָּשָׂר, אֵין מִצְטָרְפִין. וְכֵן חֲצִי גְּרִיס שְׂחִין וַחֲצִי גְּרִיס מִכְוָה, אֵין מִצְטָרְפִין לְכַגְּרִיס:

וְאֵין הַנֶּגַע פּוֹשֶׂה לְתוֹכָן. נֶגַע שֶׁל עוֹר בָּשָׂר אֵין פּוֹשֶׂה לֹא בְּנֶתֶק הָרֹאשׁ וְלֹא בְּנֶתֶק הַזָּקֵן וְלֹא בִּשְׂחִין וְלֹא בְּמִכְוָה, דְּלֹא חֲשִׁיבִי כְּעוֹר בָּשָׂר:

וְאֵין מִטַּמְּאִין מִשּׁוּם מִחְיָה. דִּנְתָקִים מִטַּמְּאִין בְּשֵׂעָר צָהֹב וּפִשְׁיוֹן, וּשְׂחִין וּמִכְוָה בְּשֵׂעָר לָבָן וּפִשְׁיוֹן:

אֲבָל מְעַכְּבִין אֶת הַהוֹפֵךְ כֻּלּוֹ לָבָן. שֶׁאִם פָּרְחָה הַצָּרַעַת בְּכֻלּוֹ וְנִשְׁאַר הָרֹאשׁ אוֹ הַזָּקֵן שֶׁנִּקְרְחוּ שֶׁלֹּא פָּרְחָה הַצָּרַעַת בָּהֶן, אוֹ הַשְּׂחִין וְהַמִּכְוָה וְהַקֶּדַח שֶׁנַּעֲשׂוּ צָרֶבֶת, טְמֵא עַד שֶׁיִּפְרַח בְּכֻלּוֹ:

הָרֹאשׁ וְהַזָּקֵן שֶׁלֹּא הֶעֱלוּ שֵׂעָר. כְּגוֹן קָטָן שֶׁלֹּא צָמַח זְקָנוֹ אוֹ לֹא הִשְׂעִיר רֹאשׁוֹ, נִדּוֹנִים כְּעוֹר בָּשָׂר, וּמְעַכְּבִים אֶת הַפְּרִיחָה, וְהַנֶּגַע פּוֹשֶׂה לְתוֹכָן, וּמִצְטָרְפִין לְכַגְּרִיס:

פרק ז

משנה א

אֵלּוּ בָהֶרוֹת טְהוֹרוֹת. שֶׁהָיוּ בוֹ קֹדֶם מַתַּן תּוֹרָה. מִי שֶׁהָיְתָה בּוֹ צָרַעַת קֹדֶם מַתַּן תּוֹרָה, לֹא הָיָה טָמֵא מֵחֲמַת אוֹתוֹ נֶגַע לְאַחַר מַתַּן תּוֹרָה, דִּכְתִיב (ויקרא יג) אָדָם כִּי יִהְיֶה בְעוֹר בְּשָׂרוֹ, פֹּרֶט לָזֶה שֶׁכְּבָר הָיָה. וְכָל הָנֵי נַמֵּי דַּחֲשִׁיב, מֵהָתָם נָפְקֵי, דִּבְעִינַן שֶׁיִּוָּלֵד הַנֶּגַע בְּשָׁעָה שֶׁרָאוּי לְטַמֵּא בּוֹ וְלֹא קֹדֶם, כְּמוֹ גֵּר עַד שֶׁלֹּא נִתְגַּיֵּר וְקָטָן עַד שֶׁלֹּא נוֹלַד, וְכֵן כֻּלָּם:

בְּקֶמֶט וְנִתְגַּלָּה. שֶׁהָיָה מִתְחִלָּה הַנֶּגַע מֻסְתָּר בְּתוֹךְ הַקֶּמֶט וְהָיָה טָהוֹר מִפְּנֵי שֶׁהוּא בְּבֵית הַסְּתָרִים, וְאַחַר כָּךְ נִתְגַּלָּה:

וּבַמּוֹרָדִים. כְּלוֹמַר בְּשְׂחִין וּמִכְוָה הַמּוֹרְדִים שֶׁלֹּא נִתְרַפְּאוּ וְלֹא הֶעֱלוּ קְרוּם כִּקְלִפַּת הַשּׁוּם:

עַד שֶׁלֹּא הֶעֱלוּ שֵׂעָר. בָּא הַנֶּגַע, דַּחֲשִׁיבִי כְּעוֹר בָּשָׂר, הֵינוּ תְּחִלָּתָן טְמֵאָה. וּכְשֶׁעָלוּ שְׂעָרוֹת, הֲוֵי טָהֳרָה, שֶׁדִּינָן בִּנְתָקִים. וּכְשֶׁנִּקְרְחוּ, הֵינוּ סוֹפָן טְמֵאָה. וְכֵן שְׂחִין וּמִכְוָה וְקֶדַח דְּעַד שֶׁלֹּא בָאוּ בָּא הַנֶּגַע, הֵינוּ טְמֵאָה. וּכְשֶׁבָּא הַשְּׂחִין וְהַמִּכְוָה וְהַקֶּדַח, הֵינוּ טָהֳרָה. דְּבָעִינַן

שֶׁיַּקְדִּים הַשְׂחִין וְהַמִּכְוָה לַשְּׂאֵת, דִּכְתִיב (ויקרא יג) וְהָיָה בְּמָקוֹם הַשְׂחִין שְׂאֵת, שֶׁיַּקְדִּים הַשְׂחִין לַשְּׂאֵת וְלֹא שֶׁתַּקְדִּים הַשְּׂאֵת לַשְׂחִין. כְּשֶׁחָזְרוּ וְנַעֲשׂוּ צָרֶבֶת, הַיְנוּ טֶמְאָה:

וְחָיוּ. שֶׁנִּתְרַפְּאוּ יָפֶה:

רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב מְטַמֵּא. כֵּיוָן דְּבַתְּחִלָּה בָּא הַנֶּגַע בְּעוֹר הַבָּשָׂר וְחָזַר סוֹפוֹ לְקַדְמוּתוֹ, לֹא חָיְשִׁינַן לְהֶפְסֵק שֶׁבֵּינְתַיִם:

וַחֲכָמִים מְטַהֲרִים. הוֹאִיל וְהִפְסִיק הַטָּהֳרָה שֶׁבֵּינְתַיִם. וַהֲלָכָה כַּחֲכָמִים:

משנה ב

נִשְׁתַּנּוּ מַרְאֵיהֶן. אַבֶּהָרוֹת טְהוֹרוֹת קָאֵי. כְּגוֹן דַּהֲוָת כַּשָּׂלֶג עַד שֶׁלֹּא נִתְגַּיֵּר, וּמִשֶּׁנִּתְגַּיֵּר נַעֲשֵׂית כְּסִיד הַהֵיכָל:

כְּצֶמֶר לָבָן וְכִקְרוּם בֵּיצָה. כְּלוֹמַר, תְּחִלָּה הָיְתָה כְצֶמֶר לָבָן וְעַכְשָׁיו נַעֲשֵׂית כִּקְרוּם בֵּיצָה:

נַעֲשֵׂית מִסְפַּחַת שְׂאֵת אוֹ מִסְפַּחַת עַזָּה. כְּלוֹמַר, שֶׁהַשְּׂאֵת נַעֲשֵׂית מִסְפַּחַת, שֶׁחָזְרָה לִהְיוֹת כַּתּוֹלְדָה שֶׁלָּהּ. אוֹ שֶׁהָעַזָּה נַעֲשֵׂית כַּמִּסְפַּחַת שֶׁלָּהּ. וּפְרוּשֵׁי קַמְפְּרֵשׁ לְרֵישָׁא דְּקָתָנֵי הָיְתָה כַּשֶּׂלֶג וְנַעֲשֵׂית כְּסִיד הַהֵיכָל, הַיְנוּ שֶׁנַּעֲשֵׂית עַזָּה מִסְפַּחַת. וְאוֹתָהּ שֶׁהָיְתָה כְצֶמֶר לָבָן וְנַעֲשֵׂית כִּקְרוּם בֵּיצָה, הַיְנוּ שֶׁנַּעֲשֵׂית שְׂאֵת מִסְפַּחַת:

וּכְסִיד הַהֵיכָל וּכְשֶׂלֶג. כְּלוֹמַר הָיְתָה כְסִיד הַהֵיכָל וְעַכְשָׁיו נַעֲשֵׂית כַּשֶּׂלֶג:

רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר כּוּ'. וַהֲלָכָה כְּרַבִּי עֲקִיבָא:

משנה ג

בַּהֶרֶת. מֵהַשְׁתָּא אֲיֵרִי בְּבֶהָרוֹת טְמֵאוֹת:

וְאֵין בָּהּ כְּלוּם. לֹא מִחְיָה וְלֹא שֵׂעָר לָבָן:

בַּתְּחִלָּה. כְּשֶׁהוּבָא אֶל הַכֹּהֵן. וְכֵן בְּסוֹף שְׁבוּעַ רִאשׁוֹן אִם לֹא נוֹלַד בָּהּ כְּלוּם, יַסְגִּיר:

בְּסוֹף שָׁבוּעַ שֵׁנִי. אִם לֹא נוֹלַד בָּהּ כְּלוּם, פָּטוּר. וְכֵן לְאַחַר הַפְּטוּר, אִם לֹא נוֹלַד בָּהּ כְּלוּם, עוֹמֵד בְּפָטוּר זֶה כָּל יָמָיו וְשׁוּב אֵינוֹ מַסְגִּירוֹ:

עוֹדָהוּ מַסְגִּירוֹ. שֶׁהָיָה רוֹצֶה לְהַסְגִּירוֹ, בֵּין בַּתְּחִלָּה כְּשֶׁהוּבָא אֶל הַכֹּהֵן, בֵּין בְּסוֹף שְׁבוּעַ רִאשׁוֹן, וְלֹא הִסְפִּיק לְהַסְגִּירוֹ עַד שֶׁנּוֹלְדוּ סִימָנֵי טֻמְאָה, כְּגוֹן בַּתְּחִלָּה בְּשֵׂעָר לָבָן וּמִחְיָה, וּבְסוֹף שְׁבוּעַ רִאשׁוֹן בְּשֵׂעָר לָבָן וּמִחְיָה וּפְשִׁיטָן, יַחְלִיט. אֲבָל מִשֶּׁהִסְגִּירוֹ, הָא תְּנַן לְעֵיל בְּרֵישׁ פֶּרֶק ג', אֵין מַחְלִיטִין אֶת הַמֶּסְגָּר:

וּפוֹטֵר. כְּלוֹמַר אוֹ פּוֹטְרוֹ, כְּגוֹן בְּסוֹף שָׁבוּעַ שֵׁנִי. וַאֲפִלּוּ לְאַחַר הַפְּטוּר אִם נוֹלְדוּ סִימָנֵי טֻמְאָה, יַחְלִיט:

עוֹדָהוּ מַחְלִיטוֹ. שֶׁהָיָה [בָּא] לְהַחְלִיט וְלֹא הִסְפִּיק עַד שֶׁהָלְכוּ סִימָנֵי טֻמְאָה:

בַּתְּחִלָּה. כְּשֶׁהוּבָא אֶל הַכֹּהֵן, אוֹ בְּסוֹף שְׁבוּעַ רִאשׁוֹן: **יַסְגִּיר**. אֲבָל אִם מִשֶּׁהֶחְלִיטוֹ הָלְכוּ לָהֶן, כְּגוֹן שֶׁהֶחְלִיטוּ בְּשֵׁעַר לָבָן וְהָלַךְ לוֹ שֵׁעָר לָבָן וּבַהֶרֶת קַיֶּמֶת, אֵין מַסְגִּירוֹ עָלֶיהָ, אֶלָּא פּוֹטְרוֹ וְטָהוֹר:

משנה ד

הַתּוֹלֵשׁ סִימָנֵי טֻמְאָה. כְּגוֹן שֵׂעָר לָבָן בְּעוֹר בָּשָׂר, וְשֵׂעָר צָהֹב בִּנְתָקִים:

וְהַכּוֹוֶה אֶת הַמִּחְיָה. דְּמִשֶּׁנִּכְוֵית אֵינָהּ סִימָן טֻמְאָה:

עוֹבֵר בִּלֹּא תַעֲשֶׂה. דְּהִשָּׁמֶר בְּנֶגַע הַצָּרַעַת. וְכָל מָקוֹם שֶׁנֶּאֱמַר הִשָּׁמֶר, פֶּן, וְאַל, אֵינוֹ אֶלָּא לֹא תַעֲשֶׂה:

וּלְטַהֲרָה. כְּלוֹמַר וּלְעִנְיַן טָהֳרָה מַה דִּינוֹ:

עַד שֶׁלֹּא בָא אֵצֶל כֹּהֵן. אִם תְּלָשָׁן, טָהוֹר. וְאִם תְּלָשָׁן לְאַחַר חִלּוּטוֹ, טָמֵא:

הוֹלְכִים לְבַדָּוִד גְּרִסִינַן, וְהוּא שֵׁם מָקוֹם:

בְּתוֹךְ הֶסְגֵּרוֹ מַהוּ. אִם תָּלַשׁ סִימָנֵי טֻמְאָה בְּתוֹךְ שְׁבוּעַ שֶׁל הֶסְגֵּר רִאשׁוֹן אוֹ שֶׁל הֶסְגֵּר שֵׁנִי, מַהוּ:

הִתְחַלְתִּי מֵבִיא לָהֶם רְאָיוֹת. בַּתּוֹסֶפְתָּא מַיְתֵי דְּכָךְ הָיְתָה רְאָיָתוֹ, מִפְּנֵי מָה עַד שֶׁלֹּא בָא אֵצֶל כֹּהֵן, טָהוֹר, לֹא מִפְּנֵי שֶׁלֹּא רָאָה הַכֹּהֵן סִימָנֵי הַטֻּמְאָה שֶׁבּוֹ, הַתּוֹלֵשׁ סִימָנֵי הַטֻּמְאָה תּוֹךְ הֶסְגֵּר נַמִּי דִּין הוּא שֶׁיְּהֵא טָהוֹר, שֶׁלֹּא רָאָה הַכֹּהֵן סִימָנֵי טֻמְאָה שֶׁבּוֹ. הִלְכָךְ, אֶחָד עוֹמֵד בִּפְנֵי הַכֹּהֵן, כְּלוֹמַר אֶחָד אוֹתוֹ הָעוֹמֵד בִּפְנֵי הַכֹּהֵן וּמְהֵר לְתָלֹשׁ סִימָנֵי טֻמְאָה קֹדֶם שֶׁיֹּאמַר לוֹ הַכֹּהֵן טָמֵא אַתָּה, וְאֶחָד אוֹתוֹ שֶׁתָּלְשָׁן תּוֹךְ יְמֵי הֶסְגֵּרוֹ, בֵּין זֶה וּבֵין זֶה טָהוֹרִין. וְכֵן הֲלָכָה:

מֵאֵימָתַי הִיא טְהֵרָתוֹ. שֶׁל אוֹתוֹ שֶׁתָּלַשׁ סִימָנֵי טֻמְאָה לְאַחַר חִלּוּטוֹ:

כְּשֶׁיִּוָּלֵד לוֹ נֶגַע אַחֵר וְיִטָּהֵר מִמֶּנּוּ. דְּכֵיוָן דְּנִתְרַפֵּא מִן הַשְּׁנִיָּה, אִגַּלַאי מִלְּתָא דְּחָס רַחֲמָנָא עֲלֵיהּ, וְאִי נַמִּי הֲוֹת קַיְמָא קַמַּיְתָא הֲוָה מִתְסֵי מִנַּהּ כְּמוֹ מִזּוֹ:

עַד שֶׁתִּפְרַח בְּכֻלּוֹ. נֶגַע הָאַחֲרוֹן, דְּלֵיכָּא לְמֵיחַשׁ לְמֵידִי. דְּהָא אִי הֲוָה בֵּיהּ נַמִּי קַמָּא, הַשְׁתָּא מֵיהָא הֲוֵי טָהוֹר:

אוֹ עַד שֶׁתִּתְמַעֵט בַּהֶרְתּוֹ מִכַּגְּרִיס. דַּאֲפִלּוּ לֹא נִתְלַשׁ הַשֵּׂעָר וְלֹא נִכְוֵית הַמִּחְיָה, הֲיָה נִטְהָר, מִכֵּיוָן דְּנִתְמַעֲטָה הַבַּהֶרֶת מִכַּגְּרִיס. וּמִיהוּ עַד שֶׁתִּפְרַח בְּכֻלּוֹ לֹא קָאֵי אֶלָּא אַתּוֹלֵשׁ סִימָנֵי טֻמְאָה, אֲבָל כּוֹוֶה אֶת הַמִּחְיָה אֵינוֹ נִטְהָר בִּפְרִיחָה, שֶׁאִלּוּ הָיְתָה הַמִּחְיָה קַיֶּמֶת לֹא הָיָה טָהוֹר בִּפְרִיחָה. וַהֲלָכָה כַּחֲכָמִים:

משנה ה

וְנִקְצָצָה טְהוֹרָה. דִּכְתִיב (ויקרא יג) כָּל יְמֵי אֲשֶׁר הַנֶּגַע בּוֹ יִטְמָא, וְלֹא יָמִים שֶׁהָיְתָה בּוֹ בְּהֶרֶת וְנִקְצָצָה:

קְצָצָהּ מִתְכַּוֵּן. בַּתּוֹסֶפְתָּא מוּכָח דְּהֵיכָא דְּקָצַץ כָּל הַבְּהֶרֶת וְקָצַץ מִן הַבָּשָׂר אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֶיהָ עִמָּהּ, כֻּלֵּי עָלְמָא לֹא פְּלִיגֵי דְּאֵין לוֹ טָהֳרָה עוֹלָמִית, דְּקִנְסוּהוּ רַבָּנָן מֵאַחַר שֶׁנִּתְכַּוֵּן לְשָׁרֵשׁ אַחֲרֶיהָ. וְהֵיכָא דְּקָצָהּ וְשִׁיֵּר מִמֶּנָּה כָּל שֶׁהוּא, כֻּלֵּי עָלְמָא לֹא פְּלִיגֵי דְּיֵשׁ לוֹ טָהֳרָה בִּפְרִיחָה, כֵּיוָן דְּשִׁיֵּר מִמֶּנָּה לֹא קְנָסוּהוּ כֻּלֵּי הַאי. כִּי פְּלִיגֵי, כְּשֶׁקִּצְצָהּ מִצַּמְצֶמֶת הַבְּהֶרֶת כְּמוֹ שֶׁהִיא לֹא פָּחוֹת וְלֹא יוֹתֵר:

רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר לְכְשֶׁיִּוָּלֵד לוֹ נֶגַע אַחֵר וְיִטָּהֵר מִמֶּנּוּ וַחֲכָמִים אוֹמְרִים עַד שֶׁתִּפָּרַח בְּכֻלּוֹ. וַהֲלָכָה כַּחֲכָמִים. הָכָא לֹא גָּרְסִינַן בְּמִלְתַיְהוּ דַּחֲכָמִים אוֹ עַד שֶׁתִּתְמַעֵט בַּהֶרֶת מִכַּגְּרִיס, דְּדַוְקָא גַּבֵּי תּוֹלֵשׁ סִימָנֵי טֻמְאָה דְּרֵישָׁא וְנִשְׁאֲרָה הַבְּהֶרֶת, הָתָם שַׁיָּךְ לְמִתְנֵי עַד שֶׁתִּתְמַעֵט מִכַּגְּרִיס, אֲבָל הָכָא הֲרֵי נִקְצָצָה כָּל הַבְּהֶרֶת:

וְאִם הָיְתָה בִּרְאֹשׁ הָעֲרָלָה יִמֹּל. לְאוֹ בְּמִילָה בִּזְמַנָּהּ אַיְירִי, דְּהָא מִלְּתָא דְּפְשִׁיטָא הִיא, הַשְׁתָּא שַׁבָּת דְּאָסוּר סְקִילָה דְּחָיְא, צְרַעַת דְּאָסוּר לְאוֹ גְּרִידָא לֹא כָּל שֶׁכֵּן, אֶלָּא אֲפִלּוּ מִילָה שֶׁלֹּא בִּזְמַנָּהּ שֶׁאֵינָהּ דּוֹחָה אֶת הַשַּׁבָּת, דּוֹחָה אֶת הַצָּרַעַת, דְּאָתֵי עֲשֵׂה דְּמִילָה וְדָחֵי אֶת לֹא תַעֲשֶׂה דְּצָרַעַת, דְּהָכִי קַיְמָא לַן בְּכָל הַתּוֹרָה כֻּלָּהּ, כָּל מָקוֹם שֶׁאַתָּה מוֹצֵא עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה, אִם אַתָּה יָכוֹל לְקַיֵּם אֶת שְׁנֵיהֶם, מוּטָב. וְאִם לָאו, יָבֹא עֲשֵׂה וְיִדְחֶה אֶת לֹא תַעֲשֶׂה:

פרק ח

משנה א

הַפּוֹרֵחַ מִן הַטְּמֵא טָהוֹר. טָמֵא שֶׁנֶּחְלַט בְּאֶחָד מִן הַנְּגָעִים, וְאַחַר כָּךְ פָּרְחָה בְּכֻלּוֹ, טָהוֹר:

חָזְרוּ בּוֹ רָאשֵׁי אֲבָרִים. אִם לְאַחַר הַפְּרִיחָה חָזְרוּ וְנִתְגַּלּוּ אֲפִלּוּ רָאשֵׁי אֵבָרִים בִּלְבַד:

טָמֵא. דִּכְתִיב (ויקרא יג) וּבְיוֹם הֵרָאוֹת בּוֹ בָּשָׂר חַי יִטְמָא. וְהוּא שֶׁיֵּרָאוּ כְּעַדְשָׁה:

עַד שֶׁתִּתְמַעֵט בַּהֶרְתּוֹ מִכַּגְּרִיס. שֶׁיֵּלֵךְ כָּל הַנֶּגַע וְלֹא יִשְׁתַּיֵּר בּוֹ כַּגְּרִיס:

מִטָּהוֹר טָמֵא. טָהוֹר שֶׁפָּרְחָה צָרַעַת בְּכֻלּוֹ, כְּגוֹן שֶׁהֶחְלִיטוֹ בְּשֵׂעָר לָבָן אוֹ בְּמִחְיָה וְנַעֲשֶׂה שֵׂעָר לָבָן אוֹ נִתְכַּסִּית הַמִּחְיָה, וּפְטָרוֹ, אִי נַמִּי הִסְגִּירוֹ בְּבֶהָרֶת כַּגְּרִיס וְעָמַד בְּעֵינָיו שְׁנֵי שְׁבוּעוֹת וּפְטָרוֹ, בְּכָל הֲנֵי אִם אַחַר פְּטוּרוֹ פָּרְחָה בְכֻלּוֹ, טָמֵא:

עַד שֶׁתַּחֲזֹר לִכְמוֹת שֶׁהָיְתָה. דְּאִם נִשְׁתַּיֵּר מִן הַפְּרִיחָה כָּל שֶׁהוּא סָמוּךְ לָאוֹם, טָמֵא מִשּׁוּם פִּשְׁיוֹן. וְהָא דִּתְנַן בְּסָמוּךְ שֶׁאִם הָלְכָה מִחְיָה וְאַחַר כָּךְ פָּרְחָה בְכֻלּוֹ, טָהוֹר, וּתְנַן נַמִּי בַּהֶרֶת וּבָהּ שֵׂעָר לָבָן פָּרְחָה בְכֻלּוֹ אַף עַל פִּי שֶׁהַשֵּׂעָר לָבָן בִּמְקוֹמוֹ, טָהוֹר, וּמַשְׁמַע וְכָל שֶׁכֵּן אִם

אֵינוֹ בְּמָקוֹמוֹ שֶׁהוּא טָהוֹר, הָתָם מַיְירֵי שֶׁלֹּא פָּטָרוֹ הַכֹּהֵן עַדַיִן כְּשֶׁפָּרְחָה בְּכֻלּוֹ, וְהָכָא מַיְירֵי כְּשֶׁפְּטָרוֹ וְאַחַר כָּךְ פָּרְחָה בְּכֻלּוֹ:

משנה ב

וְאַחַר כָּךְ הָלְכָה לָהּ הַמִּחְיָה. שֶׁפָּשְׂה הַנֶּגַע עָלֶיהָ. אֲבָל בִּשְׁעַת הַפְּרִיחָה לֹא הָלְכָה לָהּ מִחְיָה עַד אַחַר כָּךְ. [וַאֲבָל לֹא נִתְכַּסִּית הַמִּחְיָה], אֵין הַפְּרִיחָה מְטַהַרְתּוֹ:

משנה ג

בַּהֶרֶת. כַּגְּרִיס:

וּבָהּ שֵׂעָר לָבָן. הָא קָא מַשְׁמַע לָן דִּפְרִיחָה מְטַהֶרֶת אַחַר כָּל סִימָנֵי טֻמְאָה:

פָּרְחָה בְמִקְצָתוֹ, טָמֵא. אִצְטְרִיךְ לְאַשְׁמְעִינַן אֲפִלּוּ פָּרְחָה בְּרֻבּוֹ, דְּלֹא אָמְרִינַן רֻבּוֹ כְּכֻלּוֹ. אִי נַמִּי אַשְׁמְעִינַן דִּבְסוֹף שָׁבוּעַ רִאשׁוֹן אוֹ בְּסוֹף שָׁבוּעַ שֵׁנִי טָמֵא בִּפְרִיחַת מִקְצָתוֹ אֲפִלּוּ בְּכָל שֶׁהוּא מִשּׁוּם פִּשְׁיוֹן:

משנה ד

שֶׁבִּפְרִיחָתָן טְהָרוּ טָמֵא. שֶׁעַל יְדֵי פְּרִיחָתָן טִהֲרוּ אֶת הַטָּמֵא. כְּשֶׁחָזְרוּ וְנִתְגַּלּוּ אַחֲרֵי כֵן, חוֹזֵר לְטֻמְאָתוֹ:

שֶׁבַּחֲזִירָתָם טִמְּאוּ טָהוֹר. שֶׁעַל יְדֵי חֲזָרָתָן שֶׁחָזְרוּ וְנִתְגַּלּוּ טִמְּאוּ אֶת הַטָּהוֹר, אִם חָזְרוּ וְנִתְכַּסּוּ, שֶׁפָּשָׂה עֲלֵיהֶם הַנֶּגַע, טָהוֹר. וְאִם חָזְרוּ וְנִתְגַּלּוּ אַחַר כָּךְ, טָמֵא. וְאִצְטְרִיךְ לְאַשְׁמְעִינַן דַּאֲפִלּוּ זִמְנֵי טוּבָא, כִּדְקָתָנֵי וַאֲפִלּוּ מֵאָה פְּעָמִים:

משנה ה

כֹּל הָרָאוּי לִטַּמֵּא בְּנֶגַע הַבַּהֶרֶת. כְּגוֹן עוֹר בָּשָׂר:

מְעַכֵּב אֶת הַפְּרִיחָה. אִם נִשְׁתַּיֵּר מִמֶּנּוּ כָּל שֶׁהוּא שֶׁלֹּא פָּרְחָה בּוֹ, מְעַכֵּב אֶת טָהֳרָתוֹ:

וְכֹל שֶׁאֵינוֹ רָאוּי לִטַּמֵּא בְּנֶגַע הַבַּהֶרֶת. כְּגוֹן רֹאשׁ וְזָקָן וְכָל הָנֵי דַּחֲשִׁיב בַּהֲדֵיהוּ:

אֵין מְעַכְּבִין אֶת הַפְּרִיחָה. דְּאַף עַל פִּי שֶׁלֹּא פָּרַח הַנֶּגַע עֲלֵיהֶם, כֵּיוָן דְּפָרַח בְּשְׂאָר הַגּוּף, טָהוֹר. וְרֹאשֵׁי אֵבָרִים לֹא קָא חֲשִׁיב, דְּהַנָּהוּ מְעַכְּבִין אֶת הַפְּרִיחָה, דִּרְאוּיִין לִטַּמֵּא בְּנֶגַע הַבַּהֶרֶת נִינְהוּ, שֶׁהֲרֵי הַנֶּגַע פּוֹשֶׂה בָּהֶן:

וְנַעֲשׂוּ צָרֶבֶת טְהוֹרִים. אַף עַל גַּב דְּעַכְשָׁיו שֶׁנִּקְרְחוּ הָרֹאשׁ וְהַזָּקָן רְאוּיִים לִטַּמֵּא בְּנֶגַע הַבַּהֶרֶת, וְכֵן שְׁחִין וּמִכְוָה וְקֶדַח הַמּוּרְדִים שֶׁנַּעֲשׂוּ צָרֶבֶת, הֲרֵי הֵן כְּעוֹר בָּשָׂר, כֵּיוָן דִּבְשְׁעַת הַפְּרִיחָה לֹא הָיוּ רְאוּיִין, לֹא מְעַכְּבִים וְטָהוֹר:

אַף עַל פִּי שֶׁנַּעֲשָׂה מְקוֹם הַמִּחְיָה בַּהֶרֶת טָמֵא. דִּפְרִיחָה קַמִּיתָא לָאו פְּרִיחָה הִיא, כֵּיוָן דְּאִשְׁתַּיֵּר מֵעוֹר הַבָּשָׂר חֲצִי עֲדָשָׁה סָמוּךְ לָרֹאשׁ, וּפְרִיחָה דְּהַשְׁתָּא שֶׁנִּתְכַּסִּית הַמִּחְיָה שֶׁל

חֲצִי עֲדָשָׁה נַמִּי לָא חֲשִׁיבָא פְּרִיחָה, כֵּיוָן דִּכְבָר נִקְרְחוּ וְנַעֲשׂוּ צָרֶבֶת וַהֲרֵי הֵן כְּעוֹר בָּשָׂר, וְלֹא מַהֲנֵי עַד דְּפָרַח נַמִּי עֲלַיְיהוּ:

משנה ו

אַחַת טְמֵאָה. מֻחְלֶטֶת:

וְאַחַת טְהוֹרָה. לְאַחַר הַפְּטוּר. שֶׁעָמַד בְּעֵינָיו בְּסוֹף שְׁבוּעַ שֵׁנִי:

וּפָרְחָה מִזּוֹ לָזוֹ. בֵּין מִטְּהוֹרָה לַטְּמֵאָה בֵּין מִטְּמֵאָה לַטְּהוֹרָה:

וְאַחַר כָּךְ פָּרְחָה בְּכֻלּוֹ טְהוֹר. מִשּׁוּם דִּטְהוֹרָה נַעֲשֵׂית טְמֵאָה כְּשֶׁפָּרַח מִמֶּנָּה לַטְּמֵאָה, דַּהֲרֵי פָּשְׁתָה, וְכִי פָּרַח אַחַר כָּךְ בְּכֻלּוֹ, הֲוֵי פּוֹרֵחַ מִן (הטמאה לטהור) [הַטְּמֵאָה, וְטָהוֹר]:

בִּשְׂפָתוֹ הָעֶלְיוֹנָה. חֲצִי גְּרִיס בַּהֶרֶת. וּבִשְׂפָתוֹ הַתַּחְתּוֹנָה חֲצִי גְּרִיס, וּכְשֶׁסּוֹגֵר פִּיו נִרְאֵית כְּגְּרִיס בְּמָקוֹם אֶחָד. וְכֵן בִּשְׁתֵּי אֶצְבְּעוֹת וּבִשְׁנֵי רִיסֵי עֵינָיו, כְּשֶׁמְּדַבְּקָן נִרְאֵית כְּגְּרִיס שָׁלֵם:

אֲבָל לֹא בַּבֹּהַק. מַרְאֶה לַבְּנוּנִית לְמַטָּה מֵאַרְבָּעָה מַרְאוֹת, וּמְעַכֵּב אֶת הַפְּרִיחָה:

חָזְרוּ בּוֹ רָאשֵׁי אֲבָרִים. שֶׁנִּתְגַּלּוּ מִן הַנֶּגַע וְנַעֲשָׂה בֹּהַק:

טָהוֹר. וְהוּא הַדִּין בִּשְׂאָר הַגּוּף. דְּאַף עַל גַּב דְּבֹהַק מְעַכֵּב אֶת הַפְּרִיחָה בַּתְּחִלָּה, אֵינוֹ מְעַכֵּב בַּסּוֹף. וְאַגַּב סֵיפָא דְּבָעֵי לְמִתְנֵי רָאשֵׁי אֲבָרִים, תָּנָא הָכָא רָאשֵׁי אֲבָרִים. וּבַסֵּיפָא נָקֵט רָאשֵׁי אֲבָרִים, לְהוֹדִיעֲךָ כֹּחוֹ דְּרַבִּי מֵאִיר דַּאֲפִלּוּ בְּרָאשֵׁי אֲבָרִים שֶׁנִּתְגַּלּוּ פָּחוֹת מִכַּעֲדָשָׁה וְנַעֲשׂוּ בֹּהַק מְטַמֵּא רַבִּי מֵאִיר, וְכָל שֶׁכֵּן בִּשְׂאָר הַגּוּף. וְהַךְ רֵישָׁא דְּחָזְרוּ בּוֹ רָאשֵׁי אֲבָרִים כְּמִין בֹּהַק טָהוֹר, כְּרַבָּנָן אָתְיָא וְלֹא כְּרַבִּי מֵאִיר. וְרַבָּנָן דִּמְטַהֲרֵי, לָאו דַּוְקָא פָּחוֹת מִכַּעֲדָשָׁה, דַּאֲפִלּוּ טוּבָא נַמִּי טָהוֹר, דְּבֹהַק בַּסּוֹף אֵינוֹ מְעַכֵּב. וַהֲלָכָה כַּחֲכָמִים:

משנה ז

הַבָּא כֻּלּוֹ לָבָן. מִתְּחִלָּה בָּא כֻּלּוֹ מְכֻסֶּה בַּנֶּגַע:

יַסְגִּיר. כְּדִין בַּהֶרֶת כַּגְּרִיס. שֶׁמָּא יִוָּלֵד לוֹ שֵׂעָר לָבָן אוֹ מִחְיָה. דְּאֵין פְּרִיחָה מְטַהֶרֶת בַּתְּחִלָּה:

נוֹלַד לוֹ שֵׂעָר לָבָן. בְּסוֹף שְׁבוּעַ רִאשׁוֹן אוֹ בְּסוֹף שְׁבוּעַ שֵׁנִי, יַחְלִיט. וְאִם לֹא בָאוּ סִימָנֵי טֻמְאָה, יִפְטֹר:

הִשְׁחִירוּ שְׂתֵיהֶן. כָּל הֲנֵי דַּחֲשִׁיב, סִימָנֵי טָהֳרָה נִינְהוּ, וּמְפֹרָשִׁים הֵם לְעֵיל בְּסוֹף פֶּרֶק קַמָּא:

נוֹלַד לוֹ מִחְיָה אוֹ שֵׂעָר לָבָן. אִם לְאַחַר שֶׁבָּאוּ סִימָנֵי טָהֳרָה הַלָּלוּ נוֹלַד לוֹ מִחְיָה אוֹ שֵׂעָר לָבָן, טָמֵא. וְאִם לָאו, טָהוֹר:

וְכֻלָּן שֶׁחָזְרוּ בָּהֶם רָאשֵׁי אֲבָרִים. הַבָּא כֻּלּוֹ לָבָן בַּתְּחִלָּה, בֵּין שֶׁהֶחְזִקּוּק לְהַסְגִּיר בֵּין לְהַחְלִיט בֵּין לִפְטֹר, אִם חָזְרוּ וְנִתְגַּלּוּ רָאשֵׁי אֲבָרִים שֶׁלָּהֶן, הֲרֵי הֵן כְּמוֹ שֶׁהָיוּ וּטְהוֹרִים, דְּלָא חֲשִׁיבֵי מִחְיָה. כֵּיצַד, הַבָּא כֻּלּוֹ לָבָן בַּתְּחִלָּה וְהֶסְגֵּר שְׁנֵי שָׁבוּעוֹת וְלֹא נוֹלְדוּ בּוֹ סִימָנֵי טֻמְאָה, וּפְטָרוֹ, וְאַחַר כָּךְ נִתְגַּלּוּ בּוֹ רָאשֵׁי אֲבָרִים, הֵינוּ חָזְרוּ בּוֹ רָאשֵׁי אֲבָרִים מִתּוֹךְ הַפְּטוּר, וְטָהוֹר.

וְאִם הֶחְלִיטוֹ בְּשֵׂעָר לָבָן וְהִשְׁחִירוּ הַשְּׂעָרוֹת וְאַחַר כָּךְ נִתְגַּלּוּ רָאשֵׁי אֵבָרִים, הַיְנוּ חָזְרוּ בּוֹ רָאשֵׁי אֵבָרִים מִתּוֹךְ הֶחְלֵט, וְטָהוֹר. וְאִם בְּסוֹף שָׁבוּעַ רִאשׁוֹן אוֹ בְּסוֹף שָׁבוּעַ שֵׁנִי נִתְגַּלּוּ רָאשֵׁי אֵבָרִים, הַיְנוּ חָזְרוּ בּוֹ רָאשֵׁי אֵבָרִים מִתּוֹךְ הֶסְגֵּר, וְטָהוֹר. כָּךְ נִרְאֵית פֵּרוּשׁ מִשְׁנָה זוֹ מִתּוֹךְ תּוֹרַת כֹּהֲנִים. אֲבָל רַמְבַּ"ם לֹא פֵּרְשָׁהּ כֵּן:

פָּרְחָה בְּמִקְצָתוֹ. בְּמִקְצָת רָאשֵׁי אֵבָרִים שֶׁנִּתְגַּלּוּ:

טָמֵא. שֶׁהֲרֵי פָּשָׂה הַנֶּגַע:

פָּרְחָה בְּכֻלּוֹ. אַחַר שֶׁפָּרְחָה בְּמִקְצָתוֹ:

טָהוֹר. דַּהֲוֵי לֵיהּ פּוֹרֵחַ מִן הַטְּמֵא. אֲבָל אִם מִתְּחִלָּה לְאַחַר שֶׁנִּתְגַּלּוּ רָאשֵׁי אֵבָרִים פָּרְחָה בְּכֻלּוֹ בְּבַת אַחַת, טָמֵא מִשּׁוּם פִּשְׂיוֹן. וְהָא דְּתָנָא רֵישָׁא פָּרְחָה בְּמִקְצָתוֹ טָמֵא, הוּא הַדִּין פָּרְחָה בְּכֻלּוֹ נַמִּי טָמֵא, וְלֹא נָקֵט פָּרְחָה בְּמִקְצָתוֹ אֶלָּא מִשּׁוּם דְּבָעֵי לְמִתְנֵי בָּתְרַהּ פָּרְחָה בְּכֻלּוֹ טָהוֹר, דְּהַיְנוּ לְאַחַר שֶׁפָּרְחָה בְּמִקְצָתוֹ:

משנה ח

מִתּוֹךְ הַטָּהֳרָה טָמֵא. כְּגוֹן הַבָּא כֻּלּוֹ לָבָן בַּתְּחִלָּה, וּלְאַחַר הֶסְגֵּר אוֹ הֶחְלֵט נִטְהַר, דְּאִם חָזְרוּ בּוֹ רָאשֵׁי אֵבָרִים וְנִתְגַּלּוּ, טָהוֹר, כִּדְפָרֵישְׁנָא לְעֵיל. וְאִם מִתּוֹךְ טָהֳרָה זוֹ חָזְרוּ וְנִתְכַּסּוּ בְּבַת אַחַת, טָמֵא מִשּׁוּם פִּשְׂיוֹן, וְהַיְנוּ דְּקָאָמַר אִם פָּרְחָה כֻּלּוֹ כְּאַחַת מִתּוֹךְ טָהֳרָה, טָמֵא, כִּדְפָרֵישְׁנָא בְּמַתְנִיתִין דִּלְעֵיל דְּאִם פָּרְחָה כֻּלּוֹ בְּבַת אַחַת נַמִּי טָמֵא כְּמוֹ פָּרְחָה בְּמִקְצָתוֹ:

פָּטוּר מִן הַפְּרִיעָה וּמִן הַפְּרִימָה. כָּל זְמַן שֶׁהוּא מֻסְגָּר. וְאִלּוּ טָהוֹר מִתּוֹךְ הֶחְלֵט, חַיָּב בִּפְרִיעָה וּפְרִימָה, כָּל זְמַן שֶׁהוּא מֻחְלָט. פְּרִיעָה וּפְרִימָה, בְּגָדָיו יִהְיוּ פְּרֻמִים וְרֹאשׁוֹ יִהְיֶה פָּרוּעַ:

מְטַמְּאִין בְּבִיאָה. אִם בָּאוּ אֶל הָאֹהֶל נִטְמָא כָּל אֲשֶׁר בָּאֹהֶל:

משנה ט

פָּרְחָה בְּכֻלּוֹ וְאַחַר כָּךְ נִתְגַּלּוּ בּוֹ רָאשֵׁי אֵבָרִים. הָכָא מַיְרֵי שֶׁלֹּא הִסְפִּיק לְהַחְלִיטוֹ עַד שֶׁפָּרְחָה בְּכֻלּוֹ וְנִתְגַּלּוּ רָאשֵׁי אֵבָרִים, דְּרַבִּי יִשְׁמָעֵאל מְדַמֵּי לֵיהּ לְבָא כֻּלּוֹ לָבָן בַּתְּחִלָּה חוּץ מֵרָאשֵׁי אֵבָרִים, דְּטָעוּן הֶסְגֵּר. וְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה סָבַר, דְּכֵיוָן דְּאִלּוּ לֹא פָּרְחָה הָיָה מַחְלִיטוֹ, דַּיְנוּ כְּבַהֶרֶת קְטַנָּה וּבָהּ מִחְיָה, דְּאִי פָּרְחָה בְּכֻלּוֹ וְאַחַר כָּךְ נִתְגַּלּוּ רָאשֵׁי אֵבָרִים, טָמֵא. וְעוֹד יֵשׁ לְפָרֵשׁ, דַּאֲפִלּוּ הֶחְלִיטוֹ בְּמִחְיָה וּפָרְחָה בְּכֻלּוֹ וְטָהֲרוֹ, קָסָבַר רַבִּי יִשְׁמָעֵאל דְּאֵין מְטַמֵּא בַּחֲזָרַת רָאשֵׁי אֵבָרִים, דְּכִי מְטַמֵּא בַּחֲזָרַת רָאשֵׁי אֵבָרִים שֶׁאַחַר פְּרִיחָה, הַיְכָא דְּטָהַר בְּתוֹרַת פְּרִיחָה, אֲבָל הָכָא לְאוּ בְּתוֹרַת פְּרִיחָה טָהַר, דְּהָא אִלּוּ נִתְמַעֲטָה מִחְיָה מִכָּעֲדָשָׁה [נַמִּי] טָהוֹר:

משנה י

מִי שֶׁהָיָה מַחְלָט. בְּשֵׂעָר לָבָן אוֹ בְּמִחְיָה אוֹ בְּפִשְׁיוֹן:

לֹא הִסְפִּיק לְהַרְאוֹת לַכֹּהֵן. שֶׁסִּימָנֵי טֻמְאָה הִלְכוּ:

שֶׁאִלּוּ הֶרְאָה לַכֹּהֵן. כְּשֶׁהִלְכוּ סִימָנֵי טֻמְאָה הָיָה מְטַהֵר, וְאִם אַחַר כֵּן הָיָה פּוֹרֵחַ, הָיָה טָמֵא, דַּהֲוָה לֵיהּ פּוֹרֵחַ מִן הַטָּהוֹר, אֲבָל הַשְׁתָּא הֲוֵי לֵיהּ פּוֹרֵחַ מִן הַטָּמֵא, וְטָהוֹר:

בַּהֶרֶת וְאֵין בָּהּ כְּלוּם. אֵין בּוֹ סִימָנֵי טֻמְאָה:

עַד שֶׁפָּרְחָה בְכָלּוֹ טָמֵא. כְּלוֹמַר, טָעוּן הֶסְגֵּר כְּבָא כֻלּוֹ לָבָן בַּתְּחִלָּה. וְאִם מִתְּחִלָּה קֹדֶם שֶׁפָּרְחָה הָרְאָה אֶל הַכֹּהֵן הָיָה מַסְגִּיר, וּבְסוֹף שָׁבוּעַ כְּשֶׁפָּרְחָה, הֲוֵי לֵיהּ פּוֹרֵחַ מִתּוֹךְ הֶסְגֵּר וְטָהוֹר:

פרק ט

משנה א

הַשְּׂחִין וְהַמִּכְוָה מִטַּמְּאִין בְּשָׁבוּעַ אֶחָד. אִם נוֹלַד בְּמָקוֹמָן בַּהֶרֶת, מַסְגִּירָן שָׁבוּעַ אֶחָד, וּלְסוֹף שָׁבוּעַ אִם יֵשׁ בּוֹ שֵׂעָר לָבָן אוֹ פְּשִׁיוֹן, מַחְלִיטוֹ. וְאִם לָאו, פּוֹטְרוֹ. אֲבָל בְּמִחְיָה אֵין מִטַּמְּאִין, דְּמִחְיַת בָּשָׂר חַי בְּעֵינָן, וְאֵין זֶה בָּשָׂר חַי, כֵּיוָן דִּמְקוֹמוֹ שְׂחִין וּמִכְוָה:

בְּגָפֶת. פְּסֹלֶת שֶׁל זֵיתִים, וְהוּא חַם מֵחֲמַת עַצְמוֹ. וְכֵן חַמֵּי טְבֶרְיָא מֵחֲמַת מְקוֹרָן הֵן חַמִּים וְלֹא מֵחֲמַת הָאוּר:

כֹּל שֶׁאֵינוֹ מַחֲמַת הָאֵשׁ זֶהוּ שְׂחִין. לְאֲתוֹיֵי אֲבָר מֵעִקָּרוֹ:

רֶמֶץ. אֵפֶר כִּירָה, וְחַם מֵחֲמַת הָאוּר:

כֹּל שֶׁהוּא מַחֲמַת הָאֵשׁ. לְאֲתוֹיֵי חַמֵּי הָאוּר:

משנה ב

אֵין מִצְטָרְפִין. חֲצִי גְּרִיס שְׂחִין וַחֲצִי גְּרִיס מִכְוָה, אֵין מִצְטָרְפִין לְכַגְּרִיס:

וְאֵין פּוֹשִׁין מִזֶּה לָזֶה. דְּאִם שְׂחִין וּמִכְוָה זֶה אֵצֶל זֶה, וּבְאֶחָד מֵהֶן בַּהֶרֶת כַּגְּרִיס, וְהִסְגִּירָהּ, וּבְסוֹף שָׁבוּעַ פָּשְׂתָה לַחֲבֵרוֹ אוֹ לְעוֹר הַבָּשָׂר, אֵין מַחְלִיטוֹ. וְכֵן אִם הַבַּהֶרֶת בְּעוֹר הַבָּשָׂר וּפָשְׂתָה לַשְּׂחִין אוֹ לַמִּכְוָה, לֹא חָשׁוּב פְּשִׁיוֹן:

הָיוּ מוֹרְדִין. שֶׁלֹּא נִתְרַפְּאוּ יָפֶה וְלֹא נִקְרַם הָעוֹר וַעֲדַיִן מוֹצִיאִין לֵחָה, אֵין מְטַמְּאִין בַּנְּגָעִים, דִּכְתִיב [וַיִּקְרָא יג] שְׂחִין וְנִרְפָּא, וּבְמִכְוָה כְּתִיב [שָׁם] וְהָיְתָה מִחְיַת הַמִּכְוָה:

אַף עַל פִּי שֶׁנַּעֲשָׂה מְקוֹמוֹ צָלֶקֶת. שֶׁנִּכַּר שֶׁהָיָה שָׁם שְׂחִין אוֹ מִכְוָה וְאֵין שָׂוֶה לִשְׁאָר עוֹר בָּשָׂר, אַף עַל פִּי כֵן נִדּוֹן כְּעוֹר הַבָּשָׂר, מֵאַחַר שֶׁנַּעֲשָׂה קְרוּם חָזָק:

משנה ג

אָמְרוּ לוֹ לָמָּה. יִסְגִּיר הָא אִי אֶפְשָׁר לְהִוָּלֵד לוֹ סִימַן טֻמְאָה:

לְגַדֵּל שֵׂעָר אֵין רְאוּיָה. דְּכַף הַיָּד אֵינוֹ מְגַדֵּל שֵׂעָר לְעוֹלָם:
לְפִשְׁיוֹן אֵינָהּ פּוֹשָׂה. דִּשְׁחִין וּמִכְוָה אֵין פּוֹשִׂין לְעוֹר הַבָּשָׂר:
לְמִחְיָה אֵינָהּ מִטַּמָּא. דְּהָא תְּנַן בִּשְׁנֵי סִימָנִים בְּשֵׂעָר לָבָן וּבְפִשְׁיוֹן, וְלֹא בְּמִחְיָה:
שֶׁמָּא תִּכָּנֵס. כַּגְּרִיס, וּכְשֶׁיִּרְאֶנָּה הַכֹּהֵן בְּסוֹף שָׁבוּעַ יִפְטֹר אוֹתוֹ, וּלְאַחַר הַפְּטוּר תַּחֲזֹר וְתִפָּשֶׂה בְּתוֹךְ הַשְּׁחִין שֶׁמְּקוֹמוֹ כַּסֶּלַע, וְיִחְלִיט:
אָמְרוּ לוֹ הֲרֵי מְקוֹמָהּ כַּגְּרִיס. כְּלוֹמַר, וְאִם הָיָה מְקוֹם הַצָּרֶבֶת כַּגְּרִיס בִּלְבַד וְהַבַּהֶרֶת בְּתוֹכָהּ, לָמָּה יַסְגִּיר, וַהֲלֹא אֵין שַׂיָּךְ לוֹמַר כָּאן שֶׁמָּא תִּכָּנֵס וְתִפָּשֶׂה:
אָמַר לָהֶן לֹא שָׁמַעְתִּי. כְּלוֹמַר גַּם זֶה יַסְגִּיר, אֲבָל לֹא שָׁמַעְתִּי בּוֹ טַעַם:
אֲלַמֵּד בּוֹ. תַּרְשֵׁנִי שֶׁאֲלַמֵּד בְּדִין זֶה דָּבָר:
אִם לְקַיֵּם דִּבְרֵי חֲכָמִים הֵן. אִם תִּמְצָא טַעַם לְקַיֵּם דִּבְרֵי חֲכָמִים שֶׁאָמְרוּ שֶׁטָּעוּן הֶסְגֵּר, אֱמֹר, אֲבָל לְלַמֵּד שֶׁאֵינוֹ טָעוּן הֶסְגֵּר לֹא תֹּאמַר, שֶׁאֵינִי מַנִּיחַ מַה שֶּׁקִּבַּלְתִּי מֵרַבּוֹתַי וְשׁוֹמֵעַ מִמְּךָ:
שֶׁמָּא יִוָּלֵד לוֹ שְׁחִין אַחֵר חוּצָה לוֹ וְיִפָּשֶׂה לְתוֹכוֹ. שֶׁשְּׁחִין פּוֹשֶׂה לִשְׁחִין. וְכֵן הֲלָכָה:

פרק י

משנה א

הַנְּתָקִים. נְגָעִים שֶׁבְּרֹאשׁ אוֹ בַזָּקָן, קְרוּיִין נְתָקִים, עַל שֵׁם שֶׁהַשֵּׂעָר נִתָּק וְנוֹפֵל וְנוֹשֵׁר מֵחֲמַת הַנֶּגַע. וְהַנְּתָקִים אֵין מִטַּמְּאִין בְּאַרְבָּעָה מֵרְאוֹת כְּנֶגַע שֶׁבִּמְקוֹם בָּשָׂר, אֶלָּא מִטַּמְּאִים בְּכָל מַרְאוֹת:
בְּשֵׂעָר צָהֹב. דּוֹמֶה לְתַבְנִית זָהָב:
דַּק לָקוּי קָצָר. מַה שֶּׁאָמְרָה תּוֹרָה וּבוֹ שֵׂעָר צָהֹב דַּק, מַשְׁמָעוּתוֹ לָקוּי קָצָר:
אֲפִלּוּ אָרֹךְ. שֶׁאֵין מַשְׁמָעוּת דַּק אֶלָּא רָקִיק:
מָה הַלָּשׁוֹן אוֹמְרִים. מִלְּשׁוֹן בְּנֵי אָדָם אַתָּה לָמֵד. כְּשֶׁאוֹמְרִים קָנֶה זֶה דַּק, מַה מַּשְׁמָעוֹ, בֵּין לָקוּי קָצָר בֵּין לָקוּי אָרֹךְ. וְאִית סְפָרִים דְּגָרְסִי, וְלֹא לָקוּי אָרֹךְ, בִּתְמִיהָה, כְּלוֹמַר שֶׁמָּא לָקוּי קָצָר וְלֹא לָקוּי אָרֹךְ:
נִלְמַד מִן הַשֵּׂעָר. דֶּרֶךְ בְּנֵי אָדָם כְּשֶׁאוֹמְרִים עַל הַשֵּׂעָר שֶׁהוּא דַק, עַל הַלָּקוּי קָצָר אוֹמְרִים, וְלֹא עַל הַלָּקוּי הָאָרֹךְ. וַהֲלָכָה כְּרַבִּי עֲקִיבָא:

משנה ב

מְכֻנָּס. שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת בְּמָקוֹם אֶחָד:
מְפֻזָּר. אַחַת בְּמִזְרָח הַנֶּגַע וְאַחַת בְּמַעֲרָבוֹ:
מְבֻצָּר. שֶׁהַשֵּׂעָר בְּאֶמְצַע הַנֶּתֶק, כְּמִבְצָר שֶׁהוּא בְּאֶמְצַע הָעִיר:
הָפוּךְ. שֶׁנֶּהְפַּךְ הַשֵּׂעָר לְצָהֹב מֵחֲמַת הַנֶּתֶק, כְּגוֹן שֶׁהַנֶּתֶק קָדֵם לַשֵּׂעָר [צָהֹב]:

שֶׁאֵינוֹ הָפוּךְ. שֶׁקֹּדֶם שֵׂעָר צָהֹב לַנֶּתֶק:

שֶׁאֵין שֵׂעָר אַחֵר מַצִּיל מִיָּדוֹ. שֶׁאִם יֵשׁ בַּנֶּגַע שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת לְבָנוֹת, אֲפִלּוּ מָלֵא שְׂעָרוֹת שְׁחוֹרוֹת אֵינָן מַצִּילוֹת (על השתי) שְׂעָרוֹת לְבָנוֹת שֶׁלֹּא יְטַמְּאוּ. אֲבָל שֵׂעָר צָהֹב, אִם יֵשׁ עִמּוֹ [שְׁתֵּי] שְׂעָרוֹת שְׁחוֹרוֹת אֵינוֹ מְטַמֵּא. וַהֲלָכָה כְּרַבִּי יְהוּדָה:

משנה ג

הַצּוֹמֵחַ מַצִּיל. שֵׂעָר שְׁחוֹר שֶׁצָּמַח בַּנֶּתֶק:

מִיַּד שֵׂעָר צָהֹב וּמִיַּד פִּשְׁיוֹן. שֶׁאִם הֶחְלִט בְּשֵׂעָר צָהֹב אוֹ בְּפִשְׁיוֹן, וְצָמְחוּ בוֹ שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת שְׁחוֹרוֹת, טָהוֹר:

בֵּין מְכֻנָּס. דִּשְׁתֵּיהֶן בְּמָקוֹם אֶחָד:

בֵּין מְפֻזָּר. אַחַת לְמִזְרָח הַנֶּגַע וְאַחַת לְמַעֲרָבוֹ:

וְהַמְּשֹׁאָר. שֶׁקָּדְמוּ שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת שְׁחוֹרוֹת הַלָּלוּ לַנֶּתֶק, כְּגוֹן שֶׁכְּשֶׁנִּתַּק שְׂעַר רֹאשׁוֹ אוֹ זְקָנוֹ כְּגֹרִיס נִשְׁאֲרוּ בְּתוֹךְ הַנֶּתֶק שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת שְׁחוֹרוֹת:

וּמְבֻצָּר. אִם הֵן מְבֻצָּרוֹת בְּאֶמְצַע הַנֶּתֶק, מַצִּילוֹת. אֲבָל עוֹמְדוֹת מִן הַצַּד, אֵין מַצִּילוֹת:

עַד שֶׁיְּהֵא רָחוֹק מִן הַקָּמָה. עַד שֶׁיִּהוּ שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת הַלָּלוּ רְחוֹקוֹת מִן הַשְּׂעָרוֹת הַמַּקִּיפוֹת אֶת הַנֶּתֶק כְּשִׁעוּר שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת. וְהַשְּׂעָרוֹת שֶׁסְּבִיב הַנֶּתֶק הֵן קְרוּיִין קָמָה. וּכְשֶׁשְּׂעָרוֹת הַלָּלוּ רְחוֹקוֹת מִן הַקָּמָה מְקוֹם שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת, נֶחְשָׁבוֹת כִּמְבֻצָּרוֹת בְּתוֹךְ הַנֶּגַע:

אַחַת צְהֻבָּה וְאַחַת שְׁחֹרָה. בִּצְהֻבָּה שֶׁקְּדָמָה לַנֶּתֶק דְּלֹא הַוְיָא סִימַן טֻמְאָה, אִצְטְרִיךְ לֵיהּ לְמֵימַר דְּאֵין מִצְטָרֶפֶת עִם הַשְּׁחוֹרָה לְהַצִּיל מִיַּד שֵׂעָר צָהֹב וּמִיַּד הַפִּשְׁיוֹן. וּסְתָם מַתְנִיתִין כְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב דְּאָמַר בְּסָמוּךְ לְקַמָּן דְּשֵׂעָר צָהֹב שֶׁקֹּדֶם לַנֶּתֶק לֹא מְטַמֵּא וְלֹא מַצִּיל:

משנה ד

רַבִּי יְהוּדָה מְטַמֵּא. כְּדִתְנַן לְעֵיל דְּרַבִּי יְהוּדָה מְטַמֵּא הָפוּךְ וְלֹא הָפוּךְ:

רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר לֹא מְטַמֵּא וְלֹא מַצִּיל. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב וְרַבִּי שִׁמְעוֹן לְפָרוּשֵׁי מִלְּתָא דְּתַנָּא קַמָּא דְּאָמַר טָהוֹר קָאָתוּ, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב סָבַר, טָהוֹר דְּאָמַר תַּנָּא קַמָּא לוֹמַר שֶׁאֵינוֹ מְטַמֵּא, אֲבָל אֵינוֹ מַצִּיל. וְרַבִּי שִׁמְעוֹן סָבַר, טָהוֹר וּמַצִּיל קָאָמַר. וּלְעֵיל פָּסְקִינַן דַּהֲלָכָה כְּרַבִּי יְהוּדָה:

משנה ה

כֵּיצַד מְגַלְּחִין אֶת הַנָּתָק. בְּסוֹף שָׁבוּעַ רִאשׁוֹן (להסגרו) שֶׁלֹּא פָשָׂה וְלֹא נוֹלַד בּוֹ שֵׂעָר צָהֹב (כתיב והתגלח):

הָיָה מְגֻלַּחַ חוּצָה לוֹ. מְגֻלַּחַ סָבִיב לַנֶּתֶק,

וּמַנִּיחַ שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת. דִּכְתִיב (ויקרא יג) וְאֶת הַנֶּתֶק לֹא יְגַלֵּחַ, וְכִי מַה יֵּשׁ בּוֹ, וַהֲלֹא כְּבָר נִתַּק הַשֵּׂעָר וְנָפַל, אֶלָּא סָמוּךְ לַנֶּתֶק לֹא יְגַלֵּחַ, שֶׁמִּשֵּׂיר סָבִיב לַנֶּתֶק שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת מִכָּל צַד, נִמְצָא הַנֶּתֶק מֻקָּף שְׂעָרוֹת כַּעֲטָרָה:

הֶחְלִיטוֹ בְּשֵׂעָר צָהֹב. וְאַחַר שֶׁהֶחְלַט בּוֹ הָלַךְ שֵׂעָר צָהֹב וְאַחֲרֵי כֵּן חָזַר:

וְכֵן בְּפִשְׁיוֹן. שֶׁלֹּא חָזַר שֵׂעָר צָהֹב אֶלָּא שֶׁפָּשָׂה. בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ הֲרֵי הוּא מֻחְלָט כְּמוֹ שֶׁהָיָה:

בַּתְּחִלָּה בְּסוֹף שָׁבוּעַ רִאשׁוֹן. כְּלוֹמַר, דִּין זֶה שֶׁאָמַרְנוּ נוֹהֵג בֵּין שֶׁהֶחְלִיטוֹ בְּשֵׂעָר צָהֹב בַּתְּחִלָּה כְּשֶׁהוּבָא אֶל הַכֹּהֵן, בֵּין שֶׁהֶחְלִיטוֹ בְּשֵׂעָר צָהֹב בְּסוֹף שָׁבוּעַ רִאשׁוֹן, אוֹ בְּסוֹף שָׁבוּעַ שֵׁנִי, אוֹ לְאַחַר הַפְּטוּר, כְּגוֹן שֶׁעָמַד בְּעֵינָיו שְׁנֵי שָׁבוּעוֹת וּפְטָרוֹ וּלְאַחַר הַפְּטוּר נוֹלַד שֵׂעָר צָהֹב וְהֶחְלִיטוֹ. וּבְכֻלְּהוּ הָלַךְ שֵׂעָר צָהֹב וְחָזַר, אוֹ שֶׁלֹּא חָזַר אֶלָּא שֶׁפָּשָׂה הַנֶּתֶק, הֲרֵי הוּא כְּמוֹ שֶׁהָיָה:

הֶחְלִיטוֹ בְּפִשְׁיוֹן. כְּמוֹ שֶׁמְּפֹרָשׁ בְּהֶחְלִיטוֹ בְּשֵׂעָר צָהֹב כְּךְ יֵשׁ לְפָרֵשׁ הֶחְלִיטוֹ בְּפִשְׁיוֹן. וְהָכָא בְּפִשְׁיוֹן לֹא גָּרְסִינַן בַּתְּחִלָּה, שֶׁאֵין הַפִּשְׁיוֹן מְטַמֵּא אֶלָּא אַחַר הֶסְגֵּר:

משנה ו

שְׁנֵי נְתָקִים זֶה בְּצַד זֶה. שֶׁיֵּשׁ בְּכָל אֶחָד כַּגְּרִיס הַקִּלְקִי, דִּבְנְתָקִים נַמִּי בָּעִינַן כַּגְּרִיס, דִּכְתִיב נֶגַע הַנֶּתֶק, הִקִּישׁ נֶגַע לְנֶתֶק, מָה הַנֶּגַע בְּכַגְּרִיס, אַף נֶתֶק בְּכַגְּרִיס. וְאִם שְׁנֵי הַנְּתָקִים מֻנָּחִים זֶה אֵצֶל זֶה וְיֵשׁ שִׁיטַת שֵׂעָר מַפְסֶקֶת בֵּין שְׁנֵי הַנְּתָקִים וְחוֹלֶקֶת אוֹתָם לִשְׁנַיִם כְּמִחְצָה הַמַּפְסֶקֶת:

נִפְרָץ. שֵׂעָר שֶׁל אוֹתָהּ הַשִּׁיטָה:

בְּמָקוֹם אֶחָד. בְּסוֹף שָׁבוּעַ רִאשׁוֹן שֶׁל הֶסְגֵּר אוֹ בְּסוֹף שָׁבוּעַ שֵׁנִי אוֹ לְאַחַר הַפְּטוּר:

טָמֵא. שֶׁהֲרֵי פָּשָׂה הַנֶּתֶק:

בִּשְׁנֵי מְקוֹמוֹת. שֶׁאוֹתָהּ שִׁיטָה נִפְרְצָה לְמַטָּה וּלְמַעְלָה וְנִשְׁאֲרוּ מֵאוֹתָהּ שִׁיטָה שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת בְּאֶמְצַע:

טָהוֹר. דִּמְבֻצָּרוֹת נִינְהוּ וּמַצִּילוֹת:

כַּמָּה תְּהֵא הַפִּרְצָה. אִם בִּשְׁנֵי מְקוֹמוֹת נִפְרַץ, הֲוֵי שִׁעוּר הַפִּרְצָה מְקוֹם שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת, דִּבְהָכִי חֲשִׁיבֵי הַשְׂעָרוֹת שֶׁבָּאֶמְצַע מְבֻצָּרוֹת:

וְאִם בְּמָקוֹם אֶחָד נִפְרַץ טָמֵא. אֲפִלּוּ נִפְרַץ כַּגְּרִיס, טָמֵא, שֶׁאֵין שֵׂעָר שָׁחוֹר מְבֻצָּר וְכָנוּס בְּתוֹךְ הַנֶּגַע, כֵּיוָן דְּלֹא נִפְרַץ בִּשְׁנֵי מְקוֹמוֹת:

משנה ז

זֶה לִפְנִים מִזֶּה. כְּגוֹן נֶתֶק כַּגְּרִיס הַקִּלְקִי מְרֻבָּע, וְשִׂיטָה שֶׁל שֵׂעָר מַקִּיפוֹ סָבִיב, וְחוּץ לְאוֹתָהּ שִׂיטָה מַקִּיף נֶתֶק כַּגְּרִיס כָּל סְבִיבוֹתֶיהָ, דְּהַיְנוּ רְצוּעָה שֶׁל נֶתֶק בְּרֹחַב כְּעֲדָשָׁה מַקֶּפֶת אֶת הַשִּׂיטָה שֶׁל שֵׂעָר, שֶׁזֶּהוּ שִׁעוּר הַנֶּתֶק הַמַּקִּיף הַשְּׂעָרוֹת הַמְבֻצָּרוֹת:

נִפְרָץ מִמָּקוֹם אֶחָד טָמֵא. הַפְּנִימִי. שֶׁהֲרֵי שֵׂעָר שָׁחֹר בְּצִדּוֹ וְאֵינוֹ מְבֻצָּר לְתוֹכוֹ. אֲבָל הַחִיצוֹן טָהוֹר, דְּהָא שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת שְׁחֹרוֹת מְבֻצָּרוֹת לְתוֹכוֹ:

מִשְּׁנֵי מְקוֹמוֹת טָהוֹר. הַפְּנִימִי, וְכָל שֶׁכֵּן הַחִיצוֹן. שֶׁנַּעֲשׂוּ שְׁנֵיהֶם נֶתֶק אֶחָד וּבְתוֹכָן שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת שְׁחֹרוֹת מְבֻצָּרוֹת:

כַּמָּה תְּהֵא הַפְרָצָה. מִשְּׁנֵי מְקוֹמוֹת וְיהֵא טָהוֹר, מָקוֹם שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת:

נִפְרָץ מִמָּקוֹם אֶחָד כַּגְּרִיס טָהוֹר. וְהָא דְּאָמַרַן נִפְרָץ בְּמָקוֹם אֶחָד טָמֵא, הַיְנוּ בְּפָחוֹת מִכַּגְּרִיס. אֲבָל מֵאַחַר דְּנִפְרְצָה כַּגְּרִיס, אֲפִלּוּ מִמָּקוֹם אֶחָד נַעֲשׂוּ שְׁנֵי הַנְּתָקִים אֶחָד, וּשְׂעָרוֹת הַנִּשְׁאָרוֹת הֲרֵי הֵן מְבֻצָּרוֹת:

משנה ח

וּבוֹ שֵׂעָר צָהֹב טָמֵא. שֵׂעָר צָהֹב מְטַמֵּא בֵּין בַּתְּחִלָּה, בֵּין בְּסוֹף שְׁבוּעַ רִאשׁוֹן, בֵּין בְּסוֹף שְׁבוּעַ שֵׁנִי, בֵּין לְאַחַר הַפְּטוּר:

נוֹלַד בּוֹ שֵׂעָר שָׁחֹר טָהוֹר. אִי בְּצָמַח לְאַחַר הַנֶּתֶק, אַף עַל פִּי שֶׁאֵינָן מְבֻצָּרוֹת. וְאִי בְּמִשְּׁאָר, דַּוְקָא בְּמְבֻצָּר, דְּרָחוֹק מִקְּמַת הָרֹאשׁ מָקוֹם שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת כְּדַאֲמַרַן:

אַף עַל פִּי שֶׁהָלַךְ לוֹ שֵׂעָר שָׁחֹר טָהוֹר. דְּכֵיוָן דְּנִטְהַר הַצָּהֹב, תּוּ לֹא מְטַמֵּא אַף עַל פִּי שֶׁנִּשַּׁר הַשָּׁחֹר. אֲבָל אִם הֶחְלִיטוּ בְּפִשְׁיוֹן, וּבָא הַשָּׁחֹר וְטָהַר הַפִּשְׁיוֹן וְאַחֲרֵי כֵּן הָלַךְ הַשָּׁחֹר, חוֹזֵר הַפִּשְׁיוֹן וּמְטַמֵּא. אוֹ שֶׁפָּשָׂה וְכָנַס וְחָזַר וּפָשָׂה, לֹא אָמְרִינַן כֵּיוָן דְּנִטְהַר הַנֶּתֶק לֹא מְטַמֵּא:

כָּל נֶתֶק שֶׁטָּהַר שְׂעָה אַחַת. בֵּין שֶׁהֶחְלִיטוּ בְּפִסְיוֹן וְכָנַס, אוֹ שֶׁבָּא שֵׂעָר שָׁחֹר וְטִהֲרוֹ, בֵּין הֶחְלִיטוּ בְשֵׂעָר צָהֹב וּבָא שֵׂעָר שָׁחֹר וְטִהֲרוֹ וְאַחֲרֵי כֵּן הָלַךְ הַשָּׁחֹר, אוֹ מַה שֶּׁכָּנַס חָזַר וְנִתַּק, שׁוּב אֵין לְנֶתֶק זֶה טֻמְאָה לְעוֹלָם, אַף עַל גַּב דְּקַיְמוּ סִימָנֵי טֻמְאָה שֶׁלּוֹ כְּגוֹן שֵׂעָר צָהֹב וּפִשְׁיוֹן. וְלֹא מִבַּעְיָא בְּהָנֵי דְּכִבֵּר טָהֲרוּ בְשֵׂעָר שָׁחֹר, אֶלָּא אֲפִלּוּ פָּשָׂה אַחַר שֶׁהָלַךְ הַשָּׁחֹר אוֹ נוֹלַד בּוֹ שֵׂעָר צָהֹב אַחֵר, כֵּיוָן דְּטָהַר הַנֶּתֶק כְּבָר שׁוּב אֵין לוֹ טֻמְאָה:

רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר כָּל שֵׂעָר צָהֹב שֶׁטָּהַר שָׁעָה אַחַת. כְּגוֹן הַאי דַּהֲוָה קָאֵי בְּשִׁעָה שֶׁבָּא הַשָּׁחֹר, אֵין לוֹ טֻמְאָה לְעוֹלָם. אֲבָל אִם אַחַר שֶׁהָלַךְ הַשָּׁחֹר נוֹלַד בַּנֶּתֶק שֵׂעָר צָהֹב אַחֵר אוֹ פָּשָׂה אַחֲרֵי כֵן, טָמֵא, דְּכָל נֶתֶק שֶׁטָּהַר לֹא אָמְרִינַן. וַהֲלָכָה כְּתַנָּא קַמָּא:

משנה ט

וְנִתַּק כָּל רֹאשׁוֹ. שֶׁפָּרַח הַנֶּתֶק בְּכָל הָרֹאשׁ. בֵּין שֶׁהֶחְלַט בְּשֵׂעָר צָהֹב בֵּין שֶׁהֶחְלַט בְּפִשְׁיוֹן:

טָהוֹר. דִּבְכֻלְּהוּ פְּרִיחָה מְטַהֶרֶת. וּמִנַּיִן שֶׁהַפְּרִיחָה מְטַהֶרֶת בָּרֹאשׁ, דִּכְתִיב (ויקרא יג) וְאִישׁ כִּי יִמָּרֵט רֹאשׁוֹ קֵרַח הוּא טָהוֹר הוּא. בַּזָּקֵן מִנַּיִן, תַּלְמוּד לוֹמַר וְאִישׁ, לְרַבּוֹת אֶת הַזָּקֵן. וְהַבָּא כֻּלּוֹ נָתָק בַּתְּחִלָּה אֵינוֹ טָהוֹר, כְּשֵׁם שֶׁהַבָּא כֻּלּוֹ לָבָן בַּתְּחִלָּה אֵינוֹ טָהוֹר בְּבַהֶרֶת:

אֵין מְעַכְּבִין זֶה אֶת זֶה. אִם הָיָה בָּרֹאשׁ נָתָק כַּגְּרִיס וְאַחַר כָּךְ נִתַּק כָּל הָרֹאשׁ, אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא נִתַּק הַזָּקֵן, טָהוֹר. וְכֵן כְּשֶׁפָּרַח בַּזָּקֵן וְלֹא פָרַח בָּרֹאשׁ, טָהוֹר, דְּאֵין מְעַכְּבִין זֶה עַל זֶה:

וְדִין הוּא. שֶׁיְּהוּ מְעַכְּבִין:

שֶׁיֵּשׁ דָּבָר אַחֵר מַפְסִיק בֵּינֵיהֶן. שֶׁשְּׂעַר הָרֹאשׁ וְהַזָּקֵן דְּאֵין מִטַּמְּאִין בְּבַהֶרֶת, מַפְסִיקִין בֵּין עוֹר הַפָּנִים לִשְׂאָר הַגּוּף. וְעוֹר הַפָּנִים וּשְׂאָר הַגּוּף מְעַכְּבִין זֶה עַל זֶה, דְּכָל שֶׁרָאוּי לְטַמֵּא בְּנֶגַע הַבַּהֶרֶת מְעַכֵּב פְּרִיחַת הַבַּהֶרֶת:

אֵין מִצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה. בַּמָּקוֹם שֶׁהָרֹאשׁ וְהַזָּקֵן מִתְחַבְּרִים זֶה עִם זֶה, אִם נוֹלַד חֲצִי גְּרִיס בְּזֶה וַחֲצִי גְּרִיס בְּזֶה, אֵין מִצְטָרְפִין:

וְאֵין פּוֹשִׁין מִזֶּה לָזֶה. דְּאִם יֵשׁ נָתָק כַּגְּרִיס בָּרֹאשׁ סָמוּךְ לַזָּקֵן, וּלְסוֹף שָׁבוּעַ רִאשׁוֹן אוֹ לְסוֹף שָׁבוּעַ שֵׁנִי אוֹ לְאַחַר הַפְּטוּר פָּשָׂה בַזָּקֵן, לֹא חָשִׁיב פִּשְׁיוֹן:

מִן הַפָּרָק שֶׁל לֶחִי. הָעֶלְיוֹן. מוֹתֵחַ חוּט מֵאָזֶן לְאָזֶן, כָּל שֶׁמִּן הַחוּט וּלְמַעְלָה זֶהוּ הָרֹאשׁ, וְכָל שֶׁמִּן הַחוּט וּלְמַטָּה זֶה הַזָּקֵן:

פְּקָה שֶׁל גַּרְגֶּרֶת. רֹאשׁ הַשִּׁפּוּי כּוֹבַע, וְהַבָּשָׂר הַמַּקִּיף בְּשִׁפּוּי כּוֹבַע מִחוּץ, קְרוּי פְּקָה:

משנה י

הַקָּרַחַת וְהַגַּבַּחַת. שְׁתֵּיהֶן בָּרֹאשׁ, אֶלָּא שֶׁמִּשְׁפּוּעַ קָדְקֹד וְלַאֲחוֹרָיו קְרוּי קָרַחַת, מִשְּׁפוּעַ קָדְקֹד כְּלַפֵּי פָּנָיו קְרוּי גַּבַּחַת, כְּדִתְנַן בְּסָמוּךְ. וְאֵינָם כַּנְּתָקִים, שֶׁהַנָּתָק חוֹזֵר וּמְגַדֵּל שֵׂעָר, וְהַקָּרַחַת וְהַגַּבַּחַת אֵינָן חוֹזְרִין וּמְגַדְּלִין שֵׂעָר:

מַטְמְאוֹת בִּשְׁנֵי שְׁבוּעוֹת. דִּכְתִיב (ויקרא יג) כְּמַרְאֵה צָרַעַת עוֹר בָּשָׂר, מָה עוֹר בָּשָׂר בִּשְׁנֵי שְׁבוּעוֹת, אַף כָּאן בִּשְׁנֵי שְׁבוּעוֹת:

וּבְמִחְיָה וּבִפְשִׁיוֹן. דִּכְתִיב (שם) צָרַעַת פּוֹרַחַת הִיא בְּקָרַחְתּוֹ. צָרַעַת, מְלַמֵּד שֶׁמְּטַמְּאָה בְּמִחְיָה. פּוֹרַחַת, מְלַמֵּד שֶׁמְּטַמְּאָה בִּפְשִׁיוֹן. הִיא, מְלַמֵּד שֶׁאֵינָהּ מְטַמְּאָה בְּשֵׂעָר לְבָן:

נָשָׂם. סַם שֶׁהָאוֹכְלוֹ אֵינוֹ מְגַדֵּל שֵׂעָר, וְהַסָּךְ בּוֹ אֵינוֹ מְגַדֵּל שֵׂעָר:

מַכָּה שֶׁאֵינָהּ רְאוּיָה לְגַדֵּל שֵׂעָר. כְּגוֹן מַכָּה גְּדוֹלָה שֶׁהַבָּשָׂר נַעֲשֶׂה צַלֶּקֶת:

פְּקָה שֶׁל צַוָּאר. הִיא חֶלְיָא הָרִאשׁוֹנָה שֶׁל צַוָּאר:

וְאֵין פּוֹשׁוֹת מִזּוֹ לָזוֹ. מִקָּרַחַת לְגַבַּחַת וּמִגַּבַּחַת לְקָרַחַת:

אִם יֵשׁ שֵׂעָר. מַפְסִיק בֵּינֵיהֶן בֵּין קָרַחַת לְגַבַּחַת. וְאֵין הֲלָכָה כְּרַבִּי יְהוּדָה:

פרק יא

משנה א

כָּל הַבְּגָדִים. לַאֲתוֹיֵי בְּגָדִים שֶׁל עֲבָדִים וְנָשִׁים וּקְטַנִּים, וַאֲפִלּוּ שֶׁל גֵּר תּוֹשָׁב. וּבִלְבַד שֶׁהֵן מִצֶּמֶר וּפִשְׁתִּים, כִּדְכְתִיב (ויקרא יג) בְּבֶגֶד צֶמֶר אוֹ בְּבֶגֶד פִּשְׁתִּים, בְּגָדִים שֶׁל צֶמֶר וּפִשְׁתִּים אִין, בְּגָדִים שֶׁל מִידִי אַחֲרִינָא לֹא:

יֵרָאוּ בַתְּחִלָּה. אֲפִלּוּ בְּנֶגַע שֶׁהָיָה בָהֶם קֹדֶם שֶׁבָּאוּ לִידֵי יִשְׂרָאֵל. דְּהַאי בֶּגֶד הָוֶה חֲזִי לִנְגָעִים, אֶלָּא שֶׁרְשׁוּתוֹ שֶׁל נָכְרִי הָיְתָה מְעַכֶּבֶת, הִלְכָךְ יָמִים שֶׁהָיָה בָהֶן הַנֶּגַע בְּעוֹדוֹ בִרְשׁוּת הַנָּכְרִי אֵינָן עוֹלִים לוֹ מִן הַמִּנְיָן, וּמִשֶּׁבָּא לִרְשׁוּת יִשְׂרָאֵל יֵרָאֶה בַתְּחִלָּה:

וְעוֹרוֹת הַיָּם אֵינָן מִטַּמְּאִין. דִּכְתִיב (ויקרא יג) לַפִּשְׁתִּים וְלַצֶּמֶר אוֹ בָעוֹר, מַה צֶּמֶר וּפִשְׁתִּים מִין הַגָּדֵל בָּאָרֶץ, אַף עוֹר מִמִּין הַגָּדֵל בָּאָרֶץ:

חִבֵּר לָהֶן. לְעוֹרוֹת שֶׁל דָּגִים הַגְּדֵלִים מִן הַיָּם:

מִן הַגָּדֵל בָּאָרֶץ אֲפִלּוּ חוּט אֲפִלּוּ מְשִׁיחָה. וּבִלְבַד שֶׁיְּחַבְּרֵנוּ לוֹ כְּדֶרֶךְ חִבּוּרוֹ, בִּשְׁתֵּי תְּכִיפוֹת אוֹ יוֹתֵר:

משנה ב

שֶׁטְּרָפָן. שֶׁעֵרְבָן וְעָשָׂה מֵהֶן בֶּגֶד:

אֵם רֹב מִן הַגְּמַלִּים וְכוּ'. שֶׁהַצֶּמֶר שֶׁל רְחֵלִים מִתְבַּטֵּל בְּרֹב:

מֻחֶצָּה לְמֻחֶצָּה. שֶׁצֶּמֶר גְּמַלִּים כְּצֶמֶר רְחֵלִים בְּשָׁוֶה:

וְכֵן הַפִּשְׁתָּן וְהַקָּנָבּוֹס שֶׁטְּרָפָן זֶה בָּזֶה. וְעָשָׂה מֵהֶן בֶּגֶד, דְּאִינָן כִּדְאִין צֶמֶר גְּמַלִּים וְצֶמֶר רְחֵלִים שֶׁטְּרָפָן:

משנה ג

הַצָּבוּעִים. אֲפִלּוּ בִּידֵי שָׁמַיִם:

הַבָּתִּים בֵּין צְבוּעִים. אֲפִלּוּ בִּידֵי אָדָם:

הָעוֹרוֹת כַּבָּתִּים. וַאֲפִלּוּ צְבוּעִים בִּידֵי אָדָם מִטַּמְּאִין בַּנְּגָעִים. וְהַלָּכָה שֶׁהַבְּגָדִים אֵין מִטַּמְּאִין צְבוּעִים, וַאֲפִלּוּ בִּידֵי שָׁמַיִם, דִּכְתִיב [שָׁם] בְּבֶגֶד צֶמֶר אוֹ בְּבֶגֶד פִּשְׁתִּים, מַה פִּשְׁתִּים כִּבְרִיָּתוֹ, אַף צֶמֶר כִּבְרִיָּתוֹ. וּכְתִיב לַפִּשְׁתִּים וְלַצֶּמֶר, מַה פִּשְׁתִּים לָבָן, אַף צֶמֶר לָבָן. וְעוֹרוֹת הַצְּבוּעִים בִּידֵי אָדָם אֵין מִטַּמְּאִין בַּנְּגָעִים. אֲבָל בִּידֵי שָׁמַיִם מִטַּמְּאִין בַּנְּגָעִים, כִּדְבְרֵי רַבִּי שִׁמְעוֹן:

משנה ד

שֶׁשְּׁתָיוֹ צְבוּעַ. הַשְּׁתִי שֶׁלּוֹ צָבוּעַ. וְאֵין צָבוּעַ מִטַּמֵּא:

וְעֶרְבּוֹ לָבָן. וְאִי אָזְלִינַן בָּתַר הָעֶרֶב הוּא לָבָן וּמִטַּמֵּא:

הַכֹּל הוֹלֵךְ אַחַר הַנִּרְאֶה. בִּסְתָם בְּגָדִים הָעֵרֶב נִרְאֶה, בְּכָרִים וּכְסָתוֹת הַשְׁתִּי נִרְאֶה. וְהַכֹּל לְפִי הָאֻמָּנוּת:

יְרַקְרַק. יָרֹק שֶׁבַּיְרָקִים:

אֲדַמְדַּם. אָדֹם שֶׁבָּאֲדָמִים. כְּלוֹמַר, שֶׁמַּרְאֶה הַיְרָקוּת וְהָאַדְמִימוּת בָּהֶם חָזָק מְאֹד. יְרַקְרַק, כִּכְנַף הַטָּוָס וּכְהוּצִין שֶׁל דֶּקֶל. אֲדַמְדַּם, כִּזְהוֹרִית יָפָה שֶׁבַּדָּם:

הָיָה יְרַקְרַק. כַּגְּרִיס, וְלִבְסוֹף שָׁבוּעַ פָּשָׂה אֲדַמְדַּם אֵצֶל יְרַקְרַק:

נִשְׁתַּנָּה וּפָשָׂה. כְּגוֹן שֶׁהָיָה בַּתְּחִלָּה יְרַקְרַק כַּגְּרִיס, וְלִבְסוֹף שָׁבוּעַ פָּשָׂה וְנַעֲשָׂה גָּדוֹל כַּסֶּלַע, וּבֵין הָאוֹם וּבֵין הַפְּשִׁיעוֹן שֶׁלּוֹ אֲדַמְדַּם:

נִשְׁתַּנָּה וְלֹא פָשָׂה. בַּתְּחִלָּה כַּגְּרִיס שֶׁל יְרַקְרַק, וְלִבְסוֹף כַּגְּרִיס שֶׁל אֲדַמְדַּם:

כְּאִלּוּ לֹא נִשְׁתַּנָּה. וְאוֹתוֹ שֶׁפָּשָׂה טָעוּן שְׂרֵפָה, וְאוֹתוֹ שֶׁלֹּא פָשָׂה מַסְגִּירוֹ שָׁבוּעַ שֵׁנִי:

יֵרֶאה [**בַּתְּחִלָּה**]. דַּחֲשִׁיב לְנִשְׁתַּנָּה כְּנֶגַע אַחֵר. וְאֵין הֲלָכָה כְּרַבִּי יְהוּדָה:

משנה ה

הָעוֹמֵד. בְּעֵינוֹ בְּסוֹף שָׁבוּעַ רִאשׁוֹן, שֶׁלֹּא פָשָׂה וְלֹא כָהָה מַרְאִיתוֹ:

יְכַבֵּס. מְקוֹם הַנֶּגַע וְיַסְגִּיר:

הָעוֹמֵד בַּשֵּׁנִי. בְּסוֹף שָׁבוּעַ שֵׁנִי לֹא כָהָה וְלֹא פָשָׂה:

הַפּוֹשֶׂה בָּזֶה וּבָזֶה. בְּסוֹף שָׁבוּעַ רִאשׁוֹן אוֹ בְּסוֹף שָׁבוּעַ שֵׁנִי:

הִכְהָה בַּתְּחִלָּה. כְּשֶׁהוּבָא אֶל הַכֹּהֵן וְרָאָהוּ וְקִדֵּם שֶׁהִסְגִּיר כָּהָה:

יְכַבֵּס וְיַסְגִּיר. כְּאִלּוּ כָהָה בְּסוֹף שָׁבוּעַ רִאשׁוֹן:

הִכְהָה. שֶׁהָיָה מִתְּחִלָּה חָזָק הַיְרָקוּת אוֹ הָאַדְמִימוּת, וְנַעֲשָׂה יָרֹק בֵּינוֹנִי אוֹ אָדֹם בֵּינוֹנִי:

אֵינוֹ זָקוּק לוֹ. אֵין זָקוּק לְהַסְגִּירוֹ, וְטָהוֹר. וַהֲלָכָה כַּחֲכָמִים:

הִכְהָה בָּרִאשׁוֹן יְכַבֵּס וְיַסְגִּיר. כְּאִלּוּ לֹא כָהָה:

הִכְהָה בַּשֵּׁנִי. דִּבְסוֹף שָׁבוּעַ שֵׁנִי מְצָאוֹ שֶׁכָּהָה:

קוֹרְעוֹ וְשׁוֹרֵף מַה שֶּׁקָּרַע, וְצָרִיךְ מַטְלִית. לְשׁוֹן טְלָאי, חֲתִיכַת בֶּגֶד בִּמְקוֹם הַקֶּרַע, דִּכְתִיב וְאִם תֵּרָאֶה עוֹד, וְאֵין עוֹד אֶלָּא מְקוֹמוֹ, מְלַמֵּד שֶׁהוּא טוֹלֶה עָלָיו מַטְלִית:

רַבִּי נְחֶמְיָה אוֹמֵר כּוּ'. וְאֵין הֲלָכָה כְּרַבִּי נְחֶמְיָה:

משנה ו

חָזַר נֶגַע לַבֶּגֶד. בְּמָקוֹם אַחֵר מִן הַבֶּגֶד, וְלֹא בַּמַּטְלִית שֶׁנָּתַן עַל מְקוֹם הַקְּרִיעָה:

מַצִּיל אֶת הַמַּטְלִית. כְּשֶׁשּׁוֹרֵף אֶת הַבֶּגֶד כֻּלּוֹ. כְּדִכְתִיב וְאִם תֵּרָאֶה עוֹד בַּבֶּגֶד וְגוֹ' וְשָׂרַף אֶת הַבֶּגֶד. מַצִּיל אֶת הַמַּטְלִית, אוֹתוֹ טְלַאי שֶׁנָּתַן עַל מְקוֹם הַקְּרִיעָה מַצִּילוֹ, וְאֵינוֹ שׁוֹרְפוֹ עִם הַבֶּגֶד:

חָזַר לַמַּטְלִית. לְאוֹתוֹ טְלַאי שֶׁחִבֵּר בּוֹ:

שׁוֹרֵף אֶת הַבֶּגֶד. כְּאִלּוּ חָזַר בַּבֶּגֶד עַצְמוֹ. אֲבָל הַמַּטְלִית אֵינוֹ טָעוּן שְׂרֵפָה, אֶלָּא אִם הוּא שָׁלֹשׁ עַל שָׁלֹשׁ, מַסְגִּירוֹ. וְאִם עָמַד בְּעֵינָיו שָׁבוּעוֹת שְׁנַיִם אוֹ פָּשָׂה בְּשָׁבוּעַ רִאשׁוֹן, שׁוֹרֵף. וְאִם פָּחוֹת מִשָּׁלֹשׁ עַל שָׁלֹשׁ, אֵינוֹ מִטַּמֵּא בַּנְּגָעִים:

הַטּוֹלֶה מִן הַמַּסְגֵּר. שֶׁעָשָׂה טְלַאי מֵחֲתִיכַת בֶּגֶד מַסְגֵּר עַל בֶּגֶד טָהוֹר. וּמֻסְגָּר קָרֵי לְבֶגֶד שֶׁעָמַד בְּעֵינָיו בְּשָׁבוּעַ רִאשׁוֹן, וּבְשָׁבוּעַ שֵׁנִי כָּהָה, דְּקוֹרֵעַ מִמֶּנּוּ הַנֶּגַע וְשׁוֹרֵף מַה שֶּׁקָּרַע, וּשְׁאָר הַבֶּגֶד קָרוּי מֻסְגָּר:

חָזַר הַנֶּגַע לַבֶּגֶד. הַמֻּסְגָּר. שֶׁנִּטְלָה מִמֶּנּוּ חֲתִיכָה זוֹ שֶׁהִיא עַתָּה טְלַאי לְבֶגֶד טָהוֹר, אַף עַל פִּי שֶׁהַבֶּגֶד הַמֻּסְגָּר טָעוּן שְׂרֵפָה כִּדְכְתִיב וְאִם תֵּרָאֶה עוֹד בַּבֶּגֶד וְגוֹ':

מַצִּיל אֶת הַמַּטְלִית. הַיְנוּ הַטְּלַאי הַזֶּה שֶׁנִּטַּל מִמֶּנּוּ וּמְחֻבָּר בְּבֶגֶד טָהוֹר, מַצִּילוֹ וְאֵינוֹ שׁוֹרְפוֹ עִם הַבֶּגֶד הַמֻּסְגָּר:

חָזַר. הַנֶּגַע:

לַמַּטְלִית. לַחֲתִיכָה זוֹ שֶׁנִּטְלָה מִן הַמֻּסְגָּר:

יִשָּׂרֵף. הַמֻּסְגָּר בְּכָל מָקוֹם שֶׁהוּא, כְּאִלּוּ הָיְתָה חֲתִיכָה זוֹ מְחֻבֶּרֶת בּוֹ. וַחֲתִיכָה תִּשַּׂמֵּשׁ הַבֶּגֶד הַשֵּׁנִי שֶׁהִיא מְחֻבֶּרֶת בּוֹ: **בְּסִימָנִים**. שֶׁמַּסְגִּיר עִם הַבֶּגֶד הַשֵּׁנִי. דְּדִינוֹ שֶׁל שֵׁנִי כְּאִלּוּ הַנֶּגַע בּוֹ, בֵּין לְעִנְיַן הֶסְגֵּר בֵּין לְעִנְיַן שְׂרֵפָה וְכִבּוּס וְכָל דָּבָר. וּלְאַחַר שֶׁשִּׁמְּשָׁה הַבֶּגֶד הַשֵּׁנִי, אֲפִלּוּ הָלַךְ הַנֶּגַע לְגַמְרֵי מִן הַחֲתִיכָה, טָעוּן שְׂרֵפָה, שֶׁהֲרֵי מִשֶּׁחָזַר בּוֹ הַנֶּגַע מִתְּחִלָּתוֹ כְּבָר הֶזְקֵק לִשְׂרֵפָה:

משנה ז

קַיְטָא. מַלְבּוּשׁ שֶׁרְגִילִים לִלְבֹּשׁ בִּימוֹת הַחַמָּה. תַּרְגּוּם קַיִץ, קַיְטָא. וְלִי נִרְאֶה שֶׁהוּא לָשׁוֹן רוֹמִ"י שֶׁקּוֹרִים לְמַלְבּוּשׁ שֶׁל אִשָּׁה קוטיי"א:

שֶׁיֵּשׁ לָהּ פִּסְפָּסִין. מְנֻמָּרֶת בִּצְבָעִים הַרְבֵּה, לָבָן וְיָרֹק וְשָׁחֹר וְדוֹמֵיהֶן. פִּסְפָּסִין לְשׁוֹן פַּס יָד, שֶׁפִּסֵּת יָד מִבֶּגֶד לָבָן וּפִסַּת יָד מִבֶּגֶד שֶׁל צֶבַע:

וּלְבָנִים פּוֹשִׁים מִזֶּה לָזֶה. מִלְּבָן לְלָבָן. וְאַף עַל פִּי שֶׁהַצְּבוּעַ מַפְסִיק, חָשׁוּב פְּשִׁיטוּת. דְּפְשִׁיטוּת רָחוֹק מְטַמֵּא בְּכַגְּרִיס:

וַהֲרֵי הוּא פִּסְפָּס יְחִידִי. כְּלוֹמַר, אִם לֹא הָיָה בּוֹ אֶלָּא פִּסְפָּס אֶחָד לָבָן, וְכָל שְׁאָר הַפִּסְפָּסִין צְבוּעִין, מִי בָּעֵי הֶסְגֵּר, אוֹ לֹא, מִשּׁוּם דְּאֵין לוֹ לְהֵיכָן יִפְשֶׂה:

אָמַר לָהֶן לֹא שָׁמַעְתִּי. כְּלוֹמַר, קִבַּלְתִּי מֵרַבּוֹתַי דְּטָעוּן הֶסְגֵּר, וְלֹא פֵּרְשׁוּ לִי הַטַּעַם לָמָּה:

אֲלַמֵּד בּוֹ. כְּלוֹמַר, תַּרְשֵׁנִי לוֹמַר לְפָנֶיךָ טַעַם לַדָּבָר:

אִם לְפָרֵשׁ דִּבְרֵי חֲכָמִים הֵן. שֶׁלֹּא תִּסְתֹּר מַה שֶּׁקִּבַּלְתִּי:

שֶׁמָּא יַעֲמֹד שְׁנֵי שָׁבוּעוֹת. שֶׁאַף עַל פִּי שֶׁאֵין לוֹ בַּמֶּה יִפְשֶׁה יָכוֹל לָבֹא לִידֵי טֻמְאָה, אִם יַעֲמֹד בְּעֵינָיו שְׁנֵי שָׁבוּעוֹת:

הַפְשָׁיוֹן הַסָּמוּךְ. כְּשֶׁפּוֹשֶׂה סָמוּךְ לָאוֹם:

הָרָחוֹק. שֶׁהָאוֹם בְּרֹאשׁ אֶחָד שֶׁל בֶּגֶד וְהַפְשָׁיוֹן בְּרֹאשׁוֹ הַשֵּׁנִי:

הַחוֹזֵר. כְּגוֹן שֶׁכָּהָה בַּשֵּׁנִי דְּקוֹרְעוֹ וְשׁוֹרֵף מַה שֶּׁקָּרַע, וּכְתִיב וְאִם תֵּרָאֶה עוֹד בַּבֶּגֶד וְשָׂרַף וְגוֹ'. וְזֶהוּ הַחוֹזֵר, וְשִׁעוּרוֹ בְּכַגְּרִיס:

משנה ח

הַשְּׁתִי וְהָעֵרֶב. שֶׁל צֶמֶר, שֶׁנִּטְכַּר בֵּין שְׁתִי לְעֵרֶב, שֶׁהַשְּׁתִי דַּק וְהָעֵרֶב עָב מְאֹד:

הַשְּׁתִי מִשֶּׁיִּשָּׁלֵךְ. דִּכְתִיב בְּבֶגֶד צֶמֶר אוֹ בְּבֶגֶד פִּשְׁתִּים אוֹ בִּשְׁתִי אוֹ בְעֵרֶב, מַה בֶּגֶד שֶׁנִּגְמְרָה מְלַאכְתּוֹ, אַף שְׁתִי וְעֵרֶב מִשֶּׁתִּגָּמֵר מְלַאכְתָּן. וְתַנָּא קַמָּא סָבַר, אוֹ בִּשְׁתִי, הִפְסִיק הָעָנְיָן:

מִשֶּׁיִּשָּׁלֵךְ. בְּמַיִם רוֹתְחִים. וְיֵשׁ סְפָרִים שֶׁגּוֹרְסִים מִשֶּׁיִּשָּׁלֶה, כְּלוֹמַר מִשֶּׁיִּהְיוּ שׁוֹלִין וּמְסִירִים אוֹתוֹ מִן הַיְּאוֹרָה שֶׁשּׁוֹלְקִים אוֹתָן בָּהּ לְלַבְּנָן:

הָאוּנִין שֶׁל פִּשְׁתָּן. אֲגֻדּוֹת מַטְוֶה שֶׁל פִּשְׁתָּן. וּלְפִי שֶׁבַּפִּשְׁתָּן אֵין נִכָּר בֵּין שְׁתִי לְעֵרֶב כְּמוֹ בַּצֶּמֶר, מִשּׁוּם הָכִי לֹא מְפַלֵּיג בְּהוּ בֵּין שְׁתִי לְעֵרֶב:

מִשֶּׁיִּתְלַבְּנוּ. שֶׁנּוֹתְנִים אוֹתָן בַּתַּנּוּר שֶׁיִּתְחַמְּמוּ בְּהֶבֶל הַתַּנּוּר וְיִתְלַבְּנוּ שָׁם:

פְּקַעַת. עֵץ שֶׁהַנְּשִׁים מְסַבְּבוֹת הַמַּטְוֶה מִן הַכּוּשׁ לְתוֹכוֹ:

כְּדֵי לֶאֱרֹג מִמֶּנָּה שָׁלֹשׁ עַל שָׁלֹשׁ. שֶׁיְּהֵא בָּהּ שִׁעוּר לַעֲשׂוֹת כָּל הַבֶּגֶד שֶׁל שָׁלֹשׁ אֶצְבָּעוֹת עַל שָׁלֹשׁ אֶצְבָּעוֹת מִמֶּנָּה, גַּם הַשְּׁתִי גַּם הָעֵרֶב, כִּדְקָתָנֵי וַאֲפִלּוּ כֻּלָּהּ שְׁתִי וַאֲפִלּוּ כֻּלָּהּ עֵרֶב:

הָיְתָה פְּסִיקוֹת. שֶׁהָיוּ הַחוּטִים שֶׁבַּפְּקַעַת מֻפְסָקִין, לֹא הָוֵי חִבּוּר. אֲבָל אִם הָיוּ קְשׁוּרִים הָוֵי חִבּוּר:

אֲפִלּוּ פְּסִיקָה אַחַת. שֶׁאֵין בְּכָל הַפְּקַעַת אֶלָּא פְּסִיקָה אַחַת וּקְשָׁרָהּ, לֹא הָוֵי חִבּוּר. וְאֵין הֲלָכָה כְּרַבִּי יְהוּדָה:

משנה ט

הַמַּעֲלָה מִן הַפְּקַעַת לַחֲבֶרְתָּהּ. פְּעָמִים שֶׁהַנְּשִׁים עוֹשׂוֹת פְּקַעַת בַּת אַמָּה אוֹ בַּת שְׁתֵּי אַמּוֹת וּמְגַלְגְּלוֹת וּמְסַבְּבוֹת מִזּוֹ לְזוֹ לַעֲשׂוֹת פְּקַעַת גְּדוֹלָה, וְאִם עַד שֶׁלֹּא תַּעֲלֶה אֶת כֻּלָּהּ נִרְאָה נֶגַע בְּאַחַת מֵהֶן וְחוּט מְחַבְּרָן, הָוֵי הַשֵּׁנִי טָהוֹר:

סְלִיל. עֵץ חָלוּל כְּמִין קָנֶה שֶׁמְּחַבְּרִים עָלָיו הַמַּטְוֶה:

כֹּבֶד הָעֶלְיוֹנָה. שְׁנֵי עֵצִים עֲגֻלִּים שֶׁהָאוֹרְגִין כּוֹרְכִים בָּהֶן הַשְּׁתִי שֶׁלְּהֶן וְגוֹלְלִין, וְנִרְאָה נֶגַע בַּכֹּבֶד הָאֶחָד,

הַשֵּׁנִי טָהוֹר. דְּלֹא הָוֵי חִבּוּר:

וְכֵן שְׁנֵי דַפֵּי חָלוּק. נִמְצֵי אֵינָן חִבּוּר. וְלֹא כְעֵין חֲלוּקִים שֶׁלָּנוּ שֶׁמְּחַתְּכִים וּמְחַבְּרִין בּוֹ בָּתֵּי הַזְּרוֹעַ וּשְׁאָר חֲתִיכוֹת בִּתְפִירָה שֶׁל חִבּוּר גָּמוּר, דְּהַהוּא וַדַּאי חֲשִׁיב חִבּוּר כְּאִלּוּ הוּא בֶּגֶד אֶחָד, אֶלָּא מַיְרֵי דְּלֹא מְחַבַּר כֻּלֵּי הַאי:

בְּנֶפֶשׁ הַמַּסָּכָת. חוּט הָעֵרֶב שֶׁנִּכְנָס לְתוֹךְ הַשְּׁתִי כַּנֶּפֶשׁ לְתוֹךְ הַגּוּף, וְעַד שֶׁיִּתְיַשְּׁבוּ עַל מְכוֹנָם אֵצֶל הָאָרוּג הָוֵי כִּשְׁתִי לְהִצְטָרֵף עִמּוֹ לְנֶגַע כַּגְּרִיס. אִי נַמִּי, בַּתְּחִלָּה כְּשֶׁאוֹרֵג בּוֹ שְׁנֵי בָּתֵּי נִירִים קֹדֶם שֶׁיֶּאֱרֹג בּוֹ שְׁלֹשׁ עַל שָׁלֹשׁ:

וּבַשְּׁתִי הָעוֹמֵד. הֵם חוּטֵי הַשְּׁתִי שֶׁבֵּין כֹּבֶד הָעֶלְיוֹן לַתַּחְתּוֹן, שֶׁעוֹמְדִים שָׁם לֶאֱרֹג וּלְהַסִּךְ בֵּהֶן חוּטֵי הָעֶרֶב. וְקָא מַשְׁמַע לָן דְּלֹא תֵּימָא כָּל חוּט וְחוּט עוֹמֵד בִּפְנֵי עַצְמוֹ וְאֵין בּוֹ רֹחַב כִּגְרִיס, אֶלָּא כֻּלָּם חִבּוּר זֶה לָזֶה, וְאִם נִרְאֶה (נמי) נֶגַע בְּצַד זֶה, טָמֵא בְּצַד אַחֵר:

אִם הָיָה רָצוּף. שֶׁהַחוּטִים רְצוּפִים זֶה אֵצֶל זֶה כְּעֵין רִצְפָּה, שֶׁאוֹרְגִין זֶה אֵצֶל זֶה, שֶׁכֵּן דֶּרֶךְ הָאוֹרְגִים לְיַשְּׁבָן לִהְיוֹת אֲרִיגָתָם מְכֻוָּנֶת, אָז חֲשִׁיבָא חִבּוּר. וְאִי לָאו הָכִי, חֲזִינַן כָּל חוּט כְּאִלּוּ עוֹמֵד בִּפְנֵי עַצְמוֹ וְלֹא הָוֵי חִבּוּר. וְאֵין הֲלָכָה כְּרַבִּי שִׁמְעוֹן:

משנה י

נִרְאָה הַנֶּגַע בַּשְּׁתִי הָעוֹמֵד הָאָרִיג טָהוֹר. כְּשֶׁאֵין עָתִיד לֶאֱרֹג יוֹתֵר:

הַשְּׁתִי הָעוֹמֵד טָהוֹר. הַיְנוּ מַה שֶּׁאֵין עָתִיד לְקַצֵּץ מִן הַשְּׁתִי עִם הָאָרוּג:

הַנִּימִין. חוּטֵי שֶׁבְּרֹאשׁ הַסָּדִין וּבְסוֹפוֹ:

מַצִּיל אֶת הָאֻמְרִיּוֹת. שְׁפַת הַבֶּגֶד, שֶׁאֵינוֹ שׁוֹרֵף אוֹתוֹ, דְּכְתִיב וְשָׂרַף אֶת הַבֶּגֶד בַּצֶּמֶר אוֹ בַּפִּשְׁתִּים, שֶׁאֵין תַּלְמוּד לוֹמַר בַּצֶּמֶר אוֹ בַּפִּשְׁתִּים, אֶלָּא לְלַמֶּדְךָ שֶׁאֵין שׂוֹרֵף הָאֻמְרִיּוֹת עִמָּהֶן:

וַאֲפִלּוּ הֵן אַרְגָּמָן. דְּלֹא תֵּימָא דְּאֵין מַצִּיל אֶלָּא כְּשֶׁהָאֻמְרִיּוֹת שֶׁל מִין אַחֵר שֶׁאֵינוֹ מִטַּמֵּא בְּנֶגָעִים כְּגוֹן שֶׁל מֶשִׁי וְשֶׁל זָהָב, קָמַשְׁמַע לָן וַאֲפִלּוּ הֵן אַרְגָּמָן שֶׁהוּא צֶמֶר צָבוּעַ מַצִּיל:

משנה יא

כֹּל הָרָאוּי לְטַמֵּא טָמֵא מֵת. בְּצֶמֶר וּפִשְׁתִּים אוֹ בָּעוֹר:

אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ מִטַּמֵּא מִדְּרָס. כְּגוֹן בֶּגֶד שָׁלֹשׁ עַל שָׁלֹשׁ, דְּאֵינוֹ מִטַּמֵּא מִדְּרָס עַד שֶׁיְּהֵא בּוֹ שִׁלְשָׁה טְפָחִים עַל שִׁלְשָׁה טְפָחִים, וּמִטַּמֵּא בְּמֵת. וְכָל שֶׁכֵּן הַמִּטַּמְּאִין מִדְּרָס מִטַּמְּאִין בַּנְּגָעִים, וּבִלְבַד בִּלְבָנִים שֶׁאֵינָם צְבוּעִים:

קֶלַע שֶׁל סְפִינָה וּוִילּוֹן וְכוּ'. כָּל הֲנֵי דַּחֲשִׁיב, מִטַּמְּאִין בְּמֵת וְאֵין מִטַּמְּאִים מִדְּרָס:

שָׁבִיס. לְשׁוֹן הַשְּׁבִיסִים וְהַשַּׁהֲרוֹנִים הַכָּתוּב בִּישַׁעְיָה (פרק ג):

וְגַלְגִּלּוֹן. אַבְנֵט שֶׁחוֹגְרִים בּוֹ:

סָגוֹס. בֶּגֶד עָב מְאֹד וְהוּא כְּאַדֶּרֶת שֵׂעָר:

בָּאֲרִיג וּבַמּוֹכִין. בְּגוּף הָאַדֶּרֶת וּבַשְּׁעָרוֹת הַבּוֹלְטִים מִמֶּנָּה. וַהֲלָכָה כְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב:
הַחֵמֶת וְהַתּוּרְמָל. כֵּלִים שֶׁל עוֹר, וְקוֹשְׁרִים אוֹתָן וְנִכְפָּל הָעוֹר בְּמָקוֹם הַקֶּשֶׁר, וְאֵין הַנֶּגַע שֶׁבְּכָפָלָיו נִרְאֶה אֶלָּא אִם כֵּן מִתְפַּשֵּׁט הָעוֹר. וּלְהָכִי קָתָנֵי נִרְאִין כְּדַרְכָּן, כְּלוֹמַר שֶׁאֵין פּוֹשְׁטוֹ, אֶלָּא רוֹאֶהוּ כָּךְ כְּמוֹת שֶׁהוּא. חֵמֶת, נוֹד שֶׁל עוֹר. תּוּרְמָל, כְּמִין כִּיס גָּדוֹל שֶׁל עוֹר שֶׁהָרוֹעֶה מַנִּיחַ חֲפָצָיו בְּתוֹכוֹ:
מִתּוֹכוֹ לַאֲחוֹרָיו. אִם מִתְּחִלָּה נִרְאָה נֶגַע בְּתוֹכוֹ וְהִסְגִּירוֹ, וּבְסוֹף שָׁבוּעַ נִרְאָה נֶגַע בַּאֲחוֹרָיו מִבַּחוּץ, חֲשִׁיב פִּשְׁיוֹן. וּבַתּוֹסֶפְתָּא מַשְׁמַע דְּדַוְקָא בְּעוֹרוֹת אָמְרִינַן הָכִי, וְלֹא בִּבְגָדִים:

משנה יב

בֶּגֶד הַמַּסְגֵּר. שֶׁהָיָה בּוֹ נֶגַע וּצְבָעוֹ וְאֵין הַנֶּגַע נִכָּר בּוֹ:
כֻּלָּן טְהוֹרִים. דְּאֶת הַוַּדַּאי הוּא מְטַמֵּא, וְאֵינוֹ מְטַמֵּא אֶת הַסָּפֵק:
וַעֲשָׂאוֹ מוֹכִין. קְרָעִים קְטַנִּים פְּחוּתִים מִשְּׁלֹשׁ עַל שָׁלֹשׁ, אֶלָּא שֶׁלֹּא הֻבְדְּלוּ לְגַמְרֵי:
כֻּלָּן טְמֵאִין. דְּכֵיוָן שֶׁנִּזְקַק לַטֻּמְאָה אֵין הַסָּפֵק מְטַהֲרוֹ:
טָמֵא וְאָסוּר בַּהֲנָאָתוֹ. דְּהָא שְׂרָפָה בָעֵי:

פרק יב

משנה א

כָּל הַבָּתִּים. וְדַוְקָא בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, דִּבְבֵית אֶרֶץ אֲחֻזָּתְכֶם כְּתִיב (ויקרא יד):
חוּץ מִשֶּׁל נָכְרִים. אִם קָנוּ בַּיִת בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. דְּהָכִי מַשְׁמַע, אֲחֻזָּתְכֶם מִטַּמְּאָה בַּנְּגָעִים, וְאֵין אֲחֻזַּת הַנָּכְרִים מִטַּמְּאָה בַּנְּגָעִים. וּכְשֵׁם שֶׁאֵין אֲחֻזָּתָם מִטַּמְּאָה בַּנְּגָעִים, כָּךְ בִּגְדֵיהֶם וְגוּפָם אֵין מִטַּמְּאִים בַּנְּגָעִים:
יֵרָאוּ בַּתְּחִלָּה. וְהַיְמִים שֶׁהָיָה בָהֶם הַנֶּגַע כָּל זְמַן שֶׁהָיוּ בְיַד נָכְרִים, אֵינָם עוֹלִים לָהֶן מִן הַחֶשְׁבּוֹן:
בַּיִת עָגֹל. שֶׁאֵין בּוֹ זָוִיוֹת:
טְרִיגוֹן. שֶׁיֵּשׁ לוֹ שָׁלֹשׁ זָוִיוֹת. שָׁלֹשׁ בִּלְשׁוֹן רוֹמִי טר"י. וְהוּא הַדִּין בַּיִת שֶׁיֵּשׁ לוֹ שְׁתֵּי זָוִיוֹת אוֹ חָמֵשׁ:
אֵינוֹ מִטַּמֵּא בַּנְּגָעִים. דְּגַבֵּי נְגָעִים כְּתִיב קִירוֹת קִירוֹת שְׁתֵּי פְּעָמִים, וּמִעוּט קִירוֹת שְׁנַיִם, הֲרֵי אַרְבָּעָה:
וּבְאַסְקַרְיָא. הוּא תֵּרֶן הַסְּפִינָה. וְיֵשׁ סְפָרִים שֶׁגּוֹרְסִים אַכְסַדְיָא, וְהֵן קוֹרוֹת שֶׁקּוֹשְׁרִים בְּיַחַד וּמוֹלִיכִין אוֹתָן בַּנְּהָרוֹת וּבַיָּם. וּבְלָשׁוֹן מִקְרָא קְרוּיִין רַפְסוֹדוֹת:
אֵינָן מִטַּמְּאִין בַּנְּגָעִים. דִּכְתִיב בְּבֵית אֶרֶץ, עַד שֶׁיִּהְיֶה הַבַּיִת מְחֻבָּר בָּאָרֶץ:
עַל אַרְבַּע קוֹרוֹת. כְּמוֹ אוֹ עַל אַרְבַּע קוֹרוֹת. שֶׁהָיָה הַבַּיִת בָּנוּי עַל גַּבֵּי הַקּוֹרוֹת:

אֲפִלּוּ עַל אַרְבָּעָה עַמּוּדִים. שֶׁהָעַמּוּדִים מְחֻבָּרִים בָּאָרֶץ וְהֵן נֶחְשָׁבִים אַרְבַּע זָוִיּוֹת לַבַּיִת וְהַגַּג עֲלֵיהֶן, מִטַּמֵּא בַּנְּגָעִים אַף עַל פִּי שֶׁהוּא פָּתוּחַ מִכָּל צְדָדָיו:

משנה ב

בַּיִת שֶׁאַחַד מִצְּדָדָיו. אֶחָד מֵאַרְבָּעָה כְּתָלָיו מְחֻפֶּה בְּשֵׁישׁ מרמר"א:

בְּסֶלַע. צֹר שֶׁהוּא שָׁם מִשֵּׁשֶׁת יְמֵי בְּרֵאשִׁית:

בִּלְבֵנִים. עֲשׂוּיִים בְּכִבְשָׁן:

בְּעָפָר. שֶׁהַכֹּתֶל עָשׂוּי מִגּוּשֵׁי עָפָר:

טָהוֹר. דְּבָעֵינַן שֶׁיִּהְיוּ אַרְבָּעָה קִירוֹת הַבַּיִת רְאוּיִין לְטַמֵּא בַּנְּגָעִים, וְאִם אֶחָד מִן הַקִּירוֹת עָשׂוּי בְּדָבָר שֶׁאֵין רָאוּי לְטַמֵּא, כְּגוֹן כָּל הָנֵי דְּאָמְרִינַן, הַבַּיִת טָהוֹר:

בַּיִת שֶׁלֹּא הָיוּ בוֹ אֲבָנִים וְעֵצִים וְעָפָר. כָּל שְׁלִשְׁתָּן, אֶלָּא אֶחָד מֵהֶן הָיָה בּוֹ, וְנִרְאָה הַנֶּגַע בְּאוֹתוֹ הָאֶחָד, טָהוֹר. דְּבָעֵינַן שֶׁיְּהֵא רָאוּי לְטַמֵּא קֹדֶם רְאִיַּת הַנֶּגַע:

עַד שֶׁיִּהְיוּ בוֹ אֲבָנִים וְעֵצִים וְעָפָר. דִּכְתִיב (ויקרא יד) אֶת אֲבָנָיו וְאֶת עֵצָיו וְאֵת כָּל עֲפַר הַבָּיִת:

משנה ג

עַד שֶׁיֵּרָאֶה כִּשְׁנֵי גְרִיסִין. דִּכְתִיב (שם) וְרָאָה אֶת הַנֶּגַע וְהִנֵּה הַנֶּגַע, מְלַמֵּד שֶׁאֵין נִגְעֵי בָתִּים מִטַּמְּאִין, עַד שֶׁיֵּרָאוּ כִּשְׁנֵי גְרִיסִין:

אוֹ עַל אֶבֶן אֶחָת. וְהֵיכִי טַעֲמָא דְּאָמַר רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אַרְבַּע אֲבָנִים לְאַרְבָּעָה כְּתָלֵי הַבַּיִת, לְכָל כֹּתֶל אֶבֶן אֶחָת. וּלְרַבִּי עֲקִיבָא דְּאָמַר עַד שֶׁיֵּרָאוּ כִּשְׁנֵי גְרִיסִים עַל שְׁתֵּי אֲבָנִים לֹא עַל אֶבֶן אַחַת, אֵין פְּחוֹת מִשְּׁמֹנָה אֲבָנִים, לְכָל כֹּתֶל שְׁתֵּי אֲבָנִים:

רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר כו'. טַעֲמָא דְּרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרַבִּי שִׁמְעוֹן [בְּסַנְהֶדְרִין דַּף עא] דִּכְתִיב קִיר וּכְתִיב קִירוֹת, אֵיזֶהוּ קִיר שֶׁהוּא כְּקִירוֹת, הֱוֵי אוֹמֵר זֶה קֶרֶן זָוִית, וּבְכָל קִיר בָּעֵינַן שֶׁעוּר נֶגַע, דְּהֵיכִי כַּגְרִיס הַקְּלָקִי מְרֻבָּע בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד. וַהֲלָכָה כְּרַבִּי עֲקִיבָא:

משנה ד

עֵצִים. כִּדְאָמְרִינַן שֶׁאֵין הַבַּיִת מִטַּמֵּא עַד שֶׁיִּהְיוּ בוֹ עֵצִים, כַּמָּה יִהְיוּ בְּכָל כֹּתֶל וְכֹתֶל, כְּדֵי לִתֵּן תַּחַת הַשְּׁקוֹף. כְּדֵי צְרִיךְ לְכָל קִיר וְקִיר:

שְׁקוֹף. מָקוֹם שֶׁהַדֶּלֶת שׁוֹקֶקֶת עָלָיו, וּרְגִילִין לִתֵּן עֵץ תַּחְתָּיו:

סַנְדָּל לַאֲחוֹרֵי הַשְּׁקוֹף. רְגִילִים לְהַנִּיחַ עֵץ לַאֲחוֹרֵי הַשְּׁקוֹף לְהֶגֶן, וְנִקְרָא סַנְדָּל, כְּמוֹ שֶׁהַסַּנְדָּל מֵגֵן עַל הָרֶגֶל. שְׁקוֹף, נִקְרָא בֵּין שֶׁל פֶּתַח בֵּין שֶׁל חַלּוֹן:

פַּצִּים. לְשׁוֹן סֶדֶק וְקֶרַע. כְּמוֹ (תהלים ס) הִרְעַשְׁתָּה אֶרֶץ פִּצַּמְתָּהּ:

קִירוֹת הָאֲבוּס. שֶׁל בְּהֵמָה:

וְקִירוֹת הַמְּחִצָּה. שֶׁל (חצרות) גַּנּוֹת וּפַרְדֵּסִים:
אֵין מִטַּמְּאִין בַּנְּגָעִים. דִּכְתִיב בְּקִירֹת הַבַּיִת, וְלֹא בְּקִירוֹת הָאֲבוּס וְלֹא בְּקִירוֹת הַמְּחִצָּה:
יְרוּשָׁלַיִם וְחוּצָה לָאָרֶץ אֵינָן מִטַּמְּאִין בַּנְּגָעִים. דִּכְתִיב (ויקרא יד) בְּבֵית אֶרֶץ אֲחֻזַּתְכֶם, וְחוּצָה לָאָרֶץ אֵינָהּ אֲחֻזַּתְכֶם, וּירוּשָׁלַיִם נַמִּי לֹא נִתְחַלְּקָה לַשְּׁבָטִים:

משנה ה

לֹא יִגְזֹר. לֹא יִפְסֹק הַדַּיָּן לוֹמַר שֶׁהוּא נֶגַע וַדַּאי, מִדִּכְתִיב כְּנֶגַע נִרְאָה לִי בַּבַּיִת, וְלֹא כְּתִיב נָגַע:
אֲפִלּוּ חֲבִילֵי עֵצִים. שֶׁאֵינָן בִּכְלַל טֻמְאָה, צָרִיךְ לְפַנּוֹת. וְהָא דִכְתִיב וְלֹא יִטְמָא כָּל אֲשֶׁר בַּבַּיִת, דְּמַשְׁמַע דְּאַטֻּמְאָה קָפִיד רַחֲמָנָא, סְבִירָא לֵיהּ לְרַבִּי יְהוּדָה דְּמִלְּתָא בְּאַנְפֵּי נַפְשֵׁהּ הִיא, לְאַשְׁמוּעִינַן דְּכֵלִים דַּהֲווּ מֵעִקָּרָא נַמִּי מִטַּמּוּ אִי שָׁבֵיק לְהוּ. וְאֵין הֲלָכָה כְּרַבִּי יְהוּדָה:
עֶסֶק זֶה לַפַּנּוּי. בִּתְמִיָּה, וְכִי לְהַעֲסִיקוֹ לְפַנּוֹת אֶת הַבַּיִת הֲצָרַךְ הַכָּתוּב, שֶׁאַתָּה מַזְקִיקוֹ לְפַנּוֹת דְּבָרִים שֶׁאֵין מְקַבְּלִים טֻמְאָה, עַל כָּרְחֲךָ לֹא בָא הַכָּתוּב לְדָרֹשׁ אֶלָּא כְּמוֹ שֶׁדָּרַשׁ רַבִּי מֵאִיר שֶׁהַתּוֹרָה חָסָה עַל מָמוֹנָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל:
פַּכּוֹ. לְשׁוֹן פַּכִּים קְטַנִּים:
תִּפְיוֹ. מָקוֹם שֶׁאוֹפֶה וּמְבַשֵּׁל בּוֹ קְדֵרָתוֹ, כְּגוֹן תַּנּוּר וְכִירַיִם שֶׁל חֶרֶס הַמִּטַּלְטְלִין. וְיֵשׁ סְפָרִים שֶׁגּוֹרְסִים טִפְיוֹ בְּטֵי"ת, וְהוּא כְּלִי חֶרֶס קָטָן מְאֹד שֶׁאֵין הַמַּשְׁקֶה יוֹצֵא הֵימֶנּוּ אֶלָּא טִיף טִיף. וְכָל אֵלּוּ אֵין לָהֶם טָהֳרָה בְּמִקְוֶה:
אִם כֵּן עַל שֶׁל רָשָׁע. שֶׁהַנְּגָעִים בָּאִים עַל לָשׁוֹן הָרָע:

משנה ו

אֵינוֹ הוֹלֵךְ לְתוֹךְ בֵּיתוֹ. דִּכְתִיב וְיָצָא הַכֹּהֵן מִן הַבַּיִת. יָכוֹל יֵלֵךְ לְבֵיתוֹ וְיַסְגִּיר, תַּלְמוּד לוֹמַר אֶל פֶּתַח הַבַּיִת, אִי אֶל פֶּתַח הַבַּיִת, יָכוֹל יַעֲמֹד תַּחַת הַמַּשְׁקוֹף וְיַסְגִּיר, תַּלְמוּד לוֹמַר וְיָצָא מִן הַבַּיִת, עַד שֶׁיֵּעָקֵר מִכָּל הַבַּיִת:
וְלֹא סִיד מִכָּל מָקוֹם. דִּכְתִיב וְעָפָר אַחֵר יִקַּח, וְסִיד לֹא הָוֵי עָפָר אֶלָּא אֶבֶן שְׂרֵפָה:
לֹא אַחַת תַּחַת שְׁתַּיִם. אֶבֶן גְּדוֹלָה שֶׁמְּמַלְּאָה מְקוֹם הַשְּׁתַּיִם:
מִכָּאן אָמְרוּ אוֹי לָרָשָׁע וְאוֹי לִשְׁכֵנוֹ. שֶׁאִם כֹּתֶל מַפְסִיק בֵּין שְׁנֵי בָתִּים וְנִרְאָה נֶגַע בַּכֹּתֶל לְצַד בַּיִת זֶה, בַּעַל הַבַּיִת הָאַחֵר צָרִיךְ לְהִטַּפֵּל עִמּוֹ, דִּכְתִיב וְחִלְּצוּ אֶת הָאֲבָנִים, לְשׁוֹן רַבִּים. וְלָזֶה שֶׁהַנֶּגַע לְצַד בֵּיתוֹ קוֹרֵא רָשָׁע, שֶׁהַנְּגָעִים בָּאִים עַל לָשׁוֹן הָרָע כְּדַאֲמַרַן:
שְׁנֵיהֶם קוֹצְעִים. לְשׁוֹן וְאֶת הַבַּיִת יַקְצַע:
יַקַּח וְטָח. לְשׁוֹן יָחִיד, לְמַעוֹטֵי חֲבֵרוֹ שֶׁאֵין מִטַּפֵּל עִמּוֹ בַּטִּיחָה:

משנה ז

בָּא בְּסוֹף שָׁבוּעַ. אַחֲרֵי הִטּוֹחַ הַבַּיִת, חוֹזֵר וּמַסְגִּירוֹ, וְאִם בְּסוֹף שָׁבוּעַ חָזַר הַנֶּגַע, וְנָתַץ אֶת הַבַּיִת:

הַפִּשְׁיוֹן הַסָּמוּךְ. שֶׁפִּשָּׂה סָמוּךְ לַנֶּגַע:

וְהַחוֹזֵר כְּשְׁנֵי גְרִיסִים. דִּכְתִיב וְאִם יָשׁוּב הַנֶּגַע, כְּאָדָם הָאוֹמֵר חָזַר פְּלוֹנִי לִמְקוֹמוֹ, וְהַנֶּגַע שֶׁבַּבָּתִּים בַּתְּחִלָּה אֵינוֹ מְטַמֵּא אֶלָּא בִּשְׁנֵי גְרִיסִים, כְּדַאֲמַרַן:

פרק יג

משנה א

עֲשָׂרָה בָּתִּים. הַכֵּהֶה בָּרִאשׁוֹן. בְּסוֹף שָׁבוּעַ רִאשׁוֹן כָּהָה, אוֹ הָלַךְ הַנֶּגַע לְגַמְרֵי. הֲרֵי שְׁנֵי בָּתִּים, דִּכְשְׁנַיִם הֵן חֲשׁוּבִים:

קוֹלְפוֹ. קוֹלֵף מְקוֹם הַנֶּגַע בִּלְבַד, וְהַבַּיִת טָהוֹר:

הַכֵּהֶה. בְּסוֹף שָׁבוּעַ שֵׁנִי, וְהַהוֹלֵךְ לְגַמְרֵי. שְׁנַיִם אֲחֵרִים, הֲרֵי אַרְבָּעָה:

הַפּוֹשֶׂה בְּשָׁבוּעַ רִאשׁוֹן: **חוֹלֵץ וְקוֹצֶה וְטָח וְנוֹתֵן לוֹ שָׁבוּעַ**. וְאִם חָזַר, נוֹתֵץ. הֲרֵי חֲמִשָּׁה:

לֹא חָזַר טָעוּן צִפֻּרִים. הֲרֵי שִׁשָּׁה:

עָמַד. בְּעֵינָיו בְּשָׁבוּעַ רִאשׁוֹן: **וּפָשָׂה בַּשֵּׁנִי, חוֹלֵץ וְקוֹצֶה וְטָח וְנוֹתֵן לוֹ שָׁבוּעַ**. חָזַר, נוֹתֵץ. הֲרֵי שִׁבְעָה:

לֹא חָזַר טָעוּן צִפֻּרִים. הֲרֵי שְׁמֹנָה:

עָמַד. בְּעֵינָיו בְּשָׁבוּעַ רִאשׁוֹן וּבְשָׁבוּעַ שֵׁנִי: **חוֹלֵץ וְקוֹצֶה וְטָח וְנוֹתֵן לוֹ שָׁבוּעַ**. שֶׁדַּיִן הָעוֹמֵד בְּעֵינָיו בְּשָׁבוּעַ שֵׁנִי כְּדַיִן הַפּוֹשֶׂה. חָזַר, נוֹתֵץ. הֲרֵי תִּשְׁעָה:

לֹא חָזַר טָעוּן צִפֻּרִים. הֲרֵי עֲשָׂרָה:

אִם עַד שֶׁלֹּא טִהֲרוּ בַּצִּפֻּרִים נִרְאָה בּוֹ נֶגַע. הֲרֵי הוּא כְּחוֹזֵר, וְטָעוּן נְתִיצָה. אֲבָל מְשֻׁטְהָרוֹ, הֲוֵי לֵיהּ כְּנֶגַע חָדָשׁ וּמַסְגִּירוֹ:

משנה ב

הָאֶבֶן שֶׁבַּזְּוִית. שֶׁהִיא בֵּינוֹ וּבֵין חֲבֵרוֹ בְּשֻׁתָּפוּת:

חוֹלֵץ אֶת כֻּלּוֹ. כִּדְדָרְשִׁינַן וְחִלְּצוּ, מְלַמֵּד שֶׁשְּׁנֵיהֶם חוֹלְצִים:

בִּזְמַן שֶׁהוּא נוֹתֵץ. אֶת הַבַּיִת כֻּלּוֹ:

נוֹתֵץ שֶׁלּוֹ. דִּנְבֵי נְתִיצָה כְּתִיב אֶת אֲבָנָיו וְאֶת עֵצָיו, אֲבָנָיו שֶׁלּוֹ וְעֵצָיו שֶׁלּוֹ:

רֹאשׁ וּפִתִּין. פֵּרֹשׁ הֶעָרוּךְ, אוֹתָהּ הָאֶבֶן אוֹ אוֹתוֹ הָעֵץ שֶׁתּוֹפֶס מִצַּד מַעֲרָב נִדְבָּךְ שֶׁלּוֹ, וּלְצַד מִזְרָח נִדְבָּךְ שֶׁל חֲבֵרוֹ, שֵׁם אוֹתָהּ הָאֶבֶן אוֹ אוֹתוֹ הָעֵץ, רֹאשׁ. וְאוֹתָם הָאֲבָנִים וְעֵצִים שֶׁבִּנְדָבָךְ זֶה בַּמַּעֲרָב אַחַת, וּבִנְדָבָךְ זֶה בַּמִּזְרָח אַחַת, שְׁמָן פִּתִּין:

משנה ג

נוֹתֵן אֶת הַקּוֹרוֹת לְעֻלְיָה. וְסוֹמְכָן בְּעַמּוּדִין וְאֵינוֹ נוֹתְצָן עִם הַבַּיִת, דִּכְתִיב אֶת אֲבָנָיו וְאֶת עֵצָיו וְאֵת [כָּל] עֲפַר הַבַּיִת, וְלֹא אֲבָנִים וְעֵצִים וְעָפָר שֶׁל עֻלְיָה:

נִתְּצִין עִמּוֹ. דִּדְרִשִׁינַן אֶת אֲבָנָיו וְאֶת עֵצָיו וְאֶת עֲפַר הַבַּיִת, כֹּל אֲבָנִים שֶׁנִּבְנוּ עִמּוֹ וְכָל עֵצִים שֶׁנִּבְנוּ עִמּוֹ וְכָל עָפָר שֶׁנִּבְנָה עִמּוֹ. וְכֵיוָן דְּאֵין עֻלְיָה עַל גַּבָּיו, הֲרֵי כֻּלָּם נִבְנוּ עִמּוֹ:

מַלְבְּנִים. כְּמִין לְבֵנִים מְרֻבָּעוֹת שֶׁשּׁוֹטְחִים עַל הַגַּגּוֹת. וְיֵשׁ מְפָרְשִׁים, כְּעֵין מְזוּזוֹת שֶׁעוֹשִׂים בַּחַלּוֹנוֹת מִבַּחוּץ לְנוֹי, וְאֵין מְחֻבָּרִים בְּטִיט בַּחַלּוֹן:

שְׂרִיגוֹת. כְּמִין סְבָכָה שֶׁעוֹשִׂים בַּחַלּוֹן שֶׁמִּסְתַּכְּלִים מִשָּׁם לִרְשׁוּת הָרַבִּים:

מַלְבֵּן. עֵץ אָרֹךְ שֶׁעַל הַקִּיר הֶעָשׂוּי לְהוֹשִׁיב עָלָיו רָאשֵׁי הַקּוֹרוֹת שֶׁלֹּא יֵרָקְבוּ מִלַּחְלוּחִית הַחוֹמָה:

בְּכַזִּית. מִשּׁוּם דְּצָרַעַת אִתַּקַּשׁ לְמֵת, דִּכְתִיב (במדבר יב) אַל נָא תְּהִי כַּמֵּת:

בְּמַשֶּׂהוּ. כְּאֵבָרִים שֶׁל מֵת, דִּתְנַן בְּאָהֳלוֹת, הָאֵבָרִים אֵין לָהֶם שִׁעוּר. וְאֵין הֲלָכָה כְּרַבִּי אֶלְעָזָר:

משנה ד

בַּיִת הַמְּסֻגָּר מְטַמֵּא מְתוֹכוֹ. כְּדִכְתִיב וְהַבָּא אֶל הַבַּיִת כָּל יְמֵי הִסְגִּיר אֹתוֹ יִטְמָא עַד הָעָרֶב. וְהָאֲבָנִים הַמְנֻגָּעִים עַצְמָן, אֲפִלּוּ בְּמֻסְגָּר מְטַמְּאִין מֵאָחוֹרֵיהֶן:

וְהַמֻּחְלָט מְתוֹכוֹ וּמֵאָחוֹרָיו. הַנּוֹגֵעַ בַּבַּיִת מֵאָחוֹרָיו, טָמֵא, דִּכְתִיב בְּמֻחְלָט, צָרַעַת מְמָאֶרֶת בַּבַּיִת טָמֵא הוּא, מַה תַּלְמוּד לוֹמַר טָמֵא הוּא, הוֹסִיף לוֹ שֶׁיְּהֵא טָמֵא בֵּין מִתּוֹכוֹ בֵּין מֵאָחוֹרָיו:

זֶה וָזֶה מְטַמְּאִין בְּבִיאָה. לְטַמֵּא כָּל הַנִּכְנָס בְּתוֹכוֹ:

משנה ה

הַבּוֹנֶה מִן הַמֻּסְגָּר בְּטָהוֹר. לְאַחַר שֶׁחָלַץ וְקָצַע וְטָח וְנָתַן לוֹ שָׁבוּעַ, בְּתוֹךְ יְמֵי הֶסְגֵּרוֹ לָקַח מֵאוֹתוֹ בַּיִת אֲבָנִים וּבָנָאן בְּבַיִת אַחֵר:

חָזַר נָגַע לַבַּיִת. הַמֻּסְגָּר:

חוֹלֵץ אֶת הָאֲבָנִים. שֶׁלִּקַּח מִמֶּנּוּ וּמְסַלְּקָן מִן הַטָּהוֹר, וְהֵן טְמֵאִים כְּטָמְאַת הַבַּיִת שֶׁנִּטְּלָן מִמֶּנּוּ:

חָזַר הַנֶּגַע לָאֲבָנִים. שֶׁנִּבְנָה בְּטָהוֹר:

הַבַּיִת. הַמֻּסְגָּר יִנָּתֵץ, כְּאִלּוּ הָיוּ קְבוּעִים בּוֹ. וְהָנֵי אֲבָנִים נַמִּי בָּעוּ נְתִיצָה, אֶלָּא שֶׁמַּמְתִּין לָהֶם עַד שֶׁיְּשַׁמְּשׁוּ הַבַּיִת הַשֵּׁנִי בְּסִימָנִין, דְּטָעוּן הֶסְגֵּר, וְדִינוֹ לְכָל דָּבָר כְּכָל בַּיִת שֶׁנִּרְאָה בּוֹ נֶגַע בַּתְּחִלָּה:

משנה ו

בַּיִת שֶׁהוּא מַסַּךְ עַל גַּבֵּי בַּיִת הַמְנֻגָּע. כְּגוֹן שֶׁבַּיִת הַמְנֻגָּע בָּנוּי בְּתוֹךְ בַּיִת אַחֵר. וְכֵן אֵילָן שֶׁבַּיִת הַמְנֻגָּע בָּנוּי תַּחְתָּיו:

הַנִּכְנָס לַחִיצוֹן טָהוֹר. דְּהַאי לְחוֹדֵיהּ קָאֵי וְהַאי לְחוֹדֵיהּ קָאֵי. וְדָמֵי לְבַיִת וַעֲלִיָּה, דְּאִי קָאֵי מִצַּרַע בַּבַּיִת, עֲלִיָּה טְהוֹרָה:

וּמָה אִם אֶבֶן אַחַת. שֶׁמִּבַּיִת הַמְנֻגָּע, מְטַמְּאָה כָּל אֲשֶׁר בָּאֹהֶל:

הַבַּיִת כֻּלּוֹ. שֶׁהוּא תַּחַת בַּיִת אַחֵר, לֹא כָּל שֶׁכֵּן שֶׁיְּטַמֵּא כָּל מַה שֶּׁבְּתוֹךְ הַחִיצוֹן. וַהֲלָכָה כְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר:

משנה ז

וְהַטָּהוֹר עוֹבֵר טָמֵא. דִּכְתִיב בִּמְצֹרָע, מִחוּץ לַמַּחֲנֶה מוֹשָׁבוֹ, מִכָּאן שֶׁמּוֹשָׁבוֹ טָמֵא. הִלְכָךְ כְּשֶׁהַטָּמֵא עוֹמֵד תַּחַת הָאִילָן, נַעֲשֶׂה מְקוֹם הָאִילָן מוֹשָׁבוֹ וְהַטָּהוֹר הָעוֹבֵר שָׁם טָמֵא. אֲבָל כְּשֶׁהַטָּמֵא עוֹבֵר וְאֵינוֹ עוֹמֵד לָפוּשׁ שָׁם, אֵין זֶה קֶרוּי מוֹשָׁבוֹ, וְאַף עַל פִּי שֶׁהַטָּהוֹר יוֹשֵׁב שָׁם, טָהוֹר וְאֵינוֹ מְקַבֵּל טֻמְאָה:

וְאִם עָמַד. הַטָּמֵא, נִטְמָא מְקוֹם הָאִילָן וְנִטְמָא הַטָּהוֹר הָעוֹבֵר שָׁם:

וְכֵן בְּאֶבֶן הַמְנֻגַּעַת. אִם אָדָם הַנּוֹשְׂאָהּ עוֹבֵר תַּחַת הָאִילָן, הַטָּהוֹר הָעוֹמֵד שָׁם לֹא נִטְמָא:

וְאִם הִנִּיחָהּ טָמֵא. וְהוּא הַדִּין אֲפִלּוּ לֹא הִנִּיחָהּ, אֶלָּא שֶׁעָמַד הַנּוֹשְׂאָהּ:

משנה ח

טָהוֹר שֶׁהֶכְנִיס רֹאשׁוֹ וְרֻבּוֹ. דִּבְצִיר מֵרֹאשׁוֹ וְרֻבּוֹ לָא חֲשִׁיבָא בִּיאָה:

שֶׁהֶכְנִיס מִמֶּנָּה שָׁלֹשׁ אֲצְבָעוֹת עַל שָׁלֹשׁ אֲצְבָעוֹת. חֲשִׁיבָא כְּאִלּוּ נִכְנְסָה כָּל הַטַּלִּית כֻּלָּהּ. אֲבָל פָּחוֹת מִכֵּן לֹא, דִּבְצִיר מִשָּׁלֹשׁ עַל שָׁלֹשׁ אֵינָהּ מְקַבֶּלֶת טֻמְאָה וְלָא חֲשִׁיבָא:

וּטְמֵאָה. כְּגוֹן טַלִּית הַמְנֻגַּעַת שֶׁהֶכְנִיס מִמֶּנָּה כַּזַּיִת לְבַיִת טָהוֹר:

טְמֵאָתוֹ. דְּצָרַעַת אִתְקַשׁ לְמֵת. וְטַלִּית הַמְנֻגַּעַת דְּמְטַמְּאָה בְּבִיאָה נַפְקָא לַן מִקְּרָא דִּכְתִיב [וַיִּקְרָא יד] וּלְצָרַעַת הַבֶּגֶד וְלַבָּיִת, מַקִּישׁ בֶּגֶד לְבַיִת, מַה בַּיִת מְטַמֵּא בְּבִיאָה דְּהָא כְתִיב [שָׁם] וְהַבָּא אֶל הַבַּיִת וְגוֹ', אַף בֶּגֶד מְטַמֵּא בְּבִיאָה. מִנַּיִן לְרַבּוֹת אֶת כָּל כְּגוֹן שְׁתִי וְעֵרֶב וְעוֹרוֹת, תַּלְמוּד לוֹמַר [שָׁם יג] זֹאת תּוֹרַת נֶגַע צָרַעַת בֶּגֶד הַצֶּמֶר, מַקִּישׁ כָּל לְבֶגֶד, מַה בֶּגֶד מְטַמֵּא בְּבִיאָה, אַף כָּל מְטַמְּאִין בְּבִיאָה:

משנה ט

וְכֻלָּיו עַל כְּתֵפוֹ. מְקֻפָּלִים וּמֻנָּחִים עַל כְּתֵפוֹ דֶּרֶךְ מַשָּׂאוֹי:

וְטַבָּעוֹתָיו בְּיָדָיו. מֻנָּחִים עַל פַּס יָדוֹ שֶׁלֹּא כְּדֶרֶךְ מַלְבּוּשׁ:

הוּא וְהֵן טְמֵאִין מִיָּד. דְּקִרְינַן נַמִּי בְּכֵלִים וְהַבָּא אֶל הַבַּיִת יִטְמָא:

הָיָה לָבוּשׁ בְּכֻלָּיו. דְּהַשְׁתָּא אֵין כֻּלָּיו טְמֵאִים אֶלָּא מֵחֲמַת דִּידֵיהּ:

וְהֵן טְהוֹרִים עַד שֶׁיִּשְׁהֶה בִּכְדֵי אֲכִילַת פְּרָס. דִּכְתִיב וְהָאֹכֵל בַּבַּיִת יְכַבֵּס אֶת בְּגָדָיו וְהַשֹּׁכֵב בַּבַּיִת יְכַבֵּס אֶת בְּגָדָיו, וְתַנְיָא, אֵין לִי אֶלָּא אוֹכֵל וְשׁוֹכֵב, לֹא אוֹכֵל וְלֹא שׁוֹכֵב מְנַיִן, תַּלְמוּד לוֹמַר יְכַבֵּס בְּגָדָיו, רַבָּה. אִם כֵּן לָמָּה נֶאֱמַר אוֹכֵל וְשׁוֹכֵב, לִתֵּן שִׁעוּר לַבָּא אֶל הַבַּיִת שֶׁאֵין טָעוּן כִּבּוּס בְּגָדִים עַד שֶׁיִּשְׁהֶה כְּדֵי שִׁעוּר אֲכִילָה כְּשֶׁהוּא שׁוֹכֵב, כְּלוֹמַר כְּשֶׁהוּא מֻסָּב. וְכַמָּה שִׁעוּר אֲכִילָה, כְּדֵי אֲכִילַת פְּרָס, שֶׁהוּא חֲצִי כְּכָר שֶׁל עֵרוּב, לְדִבְרֵי רַשִׁ"י הֵם אַרְבַּע בֵּיצִים, וּלְדִבְרֵי רַמְבַּ"ם שָׁלֹשׁ בֵּיצִים:

מֻסָּב וְאוֹכֵל בִּלְפָתָן. שֶׁשִּׁעוּרוֹ מֻעָט מִשֶּׁאֲלוּ [הָיָה] אוֹכְלָן בְּלֹא לִפְתָּן, שֶׁמִּתּוֹךְ טַעַם שֶׁל לִפְתָּן מְמַהֵר לֶאֱכֹל:

משנה י

הָיָה עוֹמֵד בִּפְנִים. תּוֹךְ בַּיִת הַמְנֻגָּע:

פָּשַׁט יָדָיו לַחוּץ וְטִבְּעוֹתָיו בְּיָדָיו. הָכָא מַיְרֵי כְּשֶׁטִּבְּעוֹתָיו בְּאֶצְבְּעוֹתָיו דֶּרֶךְ מַלְבּוּשׁ, וְאִם שָׁהָה כְּדֵי אֲכִילַת פְּרָס, טְמֵאוֹת, דְּבָתַר גּוּפוֹ גָּרְרִי. וְאִם הָיוּ בְּפַס יָדוֹ דֶּרֶךְ מַשָּׁאוֹ, מוֹכִיחַ בַּתּוֹסֶפְתָּא שֶׁהֵם טְמֵאוֹת מִיָּד:

בִּזְמַן שֶׁאֵין כָּל גּוּפוֹ טָמֵא. כְּגוֹן הָכָא דְּהוּא עוֹמֵד בַּחוּץ וְלֹא נִטְמָא כָּל זְמַן שֶׁלֹּא הִכְנִיס רֹאשׁוֹ וְרֻבּוֹ:

אֵינוֹ דִּין שֶׁלֹּא יְטַמֵּא אֶת מַה שֶּׁעָלָיו עַד שֶׁיִּשְׁהֶה כְּדֵי אֲכִילַת פְּרָס. וְרַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, מָצִינוּ שֶׁיָּפָה כֹּחַ הַטֻּמְאָה לְהַצִּיל, מִכֹּחַ הַטָּהוֹר לְהַצִּיל, שֶׁהֲרֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁמְּקַבְּלִים טֻמְאָה מַצִּילִין כֵּלִים בַּבַּיִת הַמְנֻגָּע, שֶׁאֵין מְטַמְּאִין עַד שֶׁיִּשְׁהֶה כְּדֵי אֲכִילַת פְּרָס, וְנָכְרִי וּבְהֵמָה שֶׁאֵין מְקַבְּלִים טֻמְאָה אֵין מַצִּילִין כֵּלִים בַּבַּיִת הַמְנֻגָּע, שֶׁהַבְּגָדִים שֶׁעֲלֵיהֶם טְמֵאִים מִיָּד. וְאֵין הֲלָכָה כְּרַבִּי יְהוּדָה:

משנה יא

עַד אַרְבַּע אַמּוֹת. קָסָבַר רַבִּי שִׁמְעוֹן, לְמַעְלָה מֵאַרְבַּע אַמּוֹת רְשׁוּתָא אַחֲרִיתָא הוּא, דְּקוֹמָתוֹ שֶׁל אָדָם בֵּינוֹנִי שָׁלֹשׁ אַמּוֹת, וְאַמָּה אַחַת לְפִשּׁוּט יָדַיִם וְרַגְלַיִם. וְאֵין הֲלָכָה כְּרַבִּי שִׁמְעוֹן:

כֵּלִים מִיָּד טְמֵאִים. כְּלוֹמַר כֵּלִים שֶׁאָמַרְנוּ עַד הַקְּרוֹת לְתַנָּא קַמָּא וְעַד אַרְבַּע אַמּוֹת לְרַבִּי שִׁמְעוֹן, מִיָּד הֵן מִטַּמְּאִין כְּשֶׁנִּכְנָס עִמָּהֶן לַבַּיִת הַמְנֻגָּע:

כְּדֵי הַדְּלָקַת הַנֵּר. כְּשֶׁנִּכְנַס בִּרְשׁוּת, מוֹדֶה רַבִּי יְהוּדָה דְּמִטַּמְּאִין מִיָּד, וְלֹא פָּלֵיג אֶלָּא כְּשֶׁנִּכְנַס שֶׁלֹּא בִּרְשׁוּת. מִשּׁוּם דְּמוֹשְׁבוֹ שֶׁל מְצֹרָע מְטַמֵּא כְּדַאֲמַרַן, וּכְשֶׁנִּכְנַס בִּרְשׁוּת הָוֵי מוֹשְׁבוֹ מִיָּד, אֲבָל כְּשֶׁנִּכְנַס שֶׁלֹּא בִּרְשׁוּת לֹא הָוֵי מוֹשָׁבוֹ אֶלָּא אִם כֵּן שָׁהָה כְּדֵי הַדְּלָקַת הַנֵּר

וְלֹא אַפְקֵיהּ. וְאִם לֹא שָׁהָה כְּדֵי הַדְלָקַת הַנֵּר, לֹא הָוֵי מוֹשָׁבוֹ. דְּהַאי דְּלֹא אַפְקֵיהּ, מִשּׁוּם דְּטָרִיד בְּהַדְלָקַת הַנֵּר דְּבֵינֵי שִׁמְשֵׁי אוֹ דִּימוֹת הַחֹל וְלֹא מָצֵי מַפְקֵיק לֵיהּ:

משנה יב

נִכְנַס לְבֵית הַכְּנֶסֶת. מְצֹרָע שֶׁבָּא לִכָּנֵס לְבֵית הַכְּנֶסֶת:

עוֹשִׂים לוֹ מְחִצָּה גְּבוֹהָה עֲשָׂרָה טְפָחִים. דְּפָחוֹת מֵעֲשָׂרָה אֵינָהּ חֲשׁוּבָה מְחִצָּה לְהַצִּיל:

בְּרֹחַב אַרְבַּע אַמּוֹת. כְּנֶגֶד אַרְבַּע אַמּוֹת שֶׁל תְּפִלָּה. אִי נַמִי, מִשּׁוּם דְּזֶהוּ שִׁעוּר מְקוֹמוֹ שֶׁל אָדָם, כִּדְאָמְרִינַן בְּעֵרוּבִין בְּפֶרֶק מִי שֶׁהוֹצִיאוּהוּ [דַּף מח]:

נִכְנַס רִאשׁוֹן וְיוֹצֵא אַחֲרוֹן. כְּדֵי שֶׁלֹּא יִטַּמְּאוּ הָעוֹמְדִים בְּבֵית הַכְּנֶסֶת בְּכְנִיסָתוֹ וּבִיצִיאָתוֹ, כְּשֶׁהוּא עוֹבֵר מִן הַפֶּתַח וְעַד הַמְּחִצָּה. דְּחִישִׁינַן שֶׁמָּא יַעֲמֹד מְעַט בְּשָׁעָה שֶׁהוּא עוֹבֵר, וְיִטַּמְּאוּ כָּל הָעוֹמְדִים שָׁם:

כֹּל הַמַּצִּיל בְּצָמִיד פָּתִיל. כְּגוֹן כְּלִי חֶרֶס וְכָל הַנָּהוּ דַּחֲשִׁיב בְּמַסֶּכֶת כֵּלִים פֶּרֶק וְאֵלּוּ כֵּלִים מַצִּילִים:

כֹּל הַמַּצִּיל מְכֻסֶּה בְּאֹהֶל הַמֵּת. כְּגוֹן בּוֹר וְדוּת דְּלֹא בָּעֵי צָמִיד פָּתִיל אֶלָּא כִּסּוּי, כְּדִתְנַן בְּמַסֶּכֶת אָהֲלוֹת פֶּרֶק הַתַּנּוּר (משנה ו). וַהֲלָכָה כְּרַבִּי יוֹסֵי:

פרק יד

משנה א

כֵּיצַד מְטַהֲרִין. פִּילֵי. מִזְרָק. הַשְׁתִּים בְּמִזְרְקֵי יַיִן (עמוס ו) מְתַרְגְּמִינַן דְּשָׁתַיִן בְּפִילֵי חֲמַר:

חֲדָשָׁה. דִּכְתִיב (ויקרא יד) אֶל כְּלִי חֶרֶשׂ עַל מַיִם, מַקִּישׁ כְּלִי לְמַיִם, מַה מַּיִם שֶׁלֹּא נַעֲשָׂה בָּהֶן מְלָאכָה, אַף כְּלִי שֶׁלֹּא נַעֲשָׂה בּוֹ מְלָאכָה:

רְבִיעִית. מִשּׁוּם דִּכְתִיב (שם) בְּדַם הַצִּפּוֹר הַשְּׁחֻטָה וּבַמַּיִם הַחַיִּים, מַיִם חַיִּים שֶׁדַּם הַצִּפּוֹר נִכָּר בָּהֶן. וְשִׁעֲרוּ חֲכָמִים רְבִיעִית:

מַיִם חַיִּים. שֶׁלְּעוֹלָם נוֹבְעִים וְאֵינָן פּוֹסְקִים:

צִפֳּרִים דְּרוֹר. שֶׁדְּרוֹת בַּבַּיִת כְּבַשָּׂדֶה:

וְקוֹבְרָהּ בְּפָנָיו. לְפִי שֶׁאָסוּרָה בַּהֲנָאָה:

וּשְׁנֵי תוֹלַעַת. לְשׁוֹן צֶמֶר צָבוּעַ שָׁנִי. כרמז"י בְּלַע"ז:

וּכְרָכָן בְּשִׂיעֲרֵי לָשׁוֹן. עֵץ אֶרֶז וְאֵזוֹב וּשְׁנִי תּוֹלַעַת הָיָה מַנִּיחָן יַחַד, וְהַלָּשׁוֹן יוֹצֵא וְעוֹדֵף עַל עֵץ אֶרֶז וְאֵזוֹב, וְהָיָה כּוֹרְכָן בּוֹ דַּהֲוֹו שְׁלֹשְׁתָן בַּאֲגֻדָּה אֶחָת:

וְהַקְּיָח. לְשׁוֹן סְמִיכָה וְהַקְרָבָה. כְּמוֹ [בֵּיצָה דַּף לב] מַקִּיפִים שְׁתֵּי חֲבִיּוֹת. לְתָרֹם שֶׁלֹּא מִן הַמֻּקָּף. כְּלוֹמַר הָיָה סוֹמֵךְ לָהֶן רָאשֵׁי אֲגַפִּים וְרֹאשׁ הַזָּנָב שֶׁל הַצִּפּוֹר הַחַיָּה, וְטוֹבֵל כֻּלָּן בְּיַחַד בַּדָּם וּבַמַּיִם שֶׁבַּכְּלִי חֶרֶס:

לְאַחַר יָדוֹ. עַל גַּב יָדוֹ שֶׁל מְצֹרָע:

וְיֵשׁ אוֹמְרִים עַל מִצְחוֹ. וְאֵין הֲלָכָה כְּיֵשׁ אוֹמְרִים:

עַל הַשְּׁקוֹף. שֶׁל בַּיִת שֶׁהוּא מְנֻגָּע:

משנה ב

לֹא לַיָּם. אִם הוּא בְּעִיר הַיּוֹשֶׁבֶת עַל שְׂפַת הַיָּם:

וְלֹא לַמִּדְבָּר. אִם הָעִיר יוֹשֶׁבֶת אֵצֶל הַמִּדְבָּר:

שֶׁנֶּאֱמַר וְשִׁלַּח אֶת הַצִּפֹּר הַחַיָּה אֶל מִחוּץ לָעִיר אֶל פְּנֵי הַשָּׂדֶה. מִכָּאן שֶׁאֵינוֹ הוֹפֵךְ פָּנָיו לָעִיר:

הֶעֱבִיר תַּעַר עַל כָּל בְּשָׂרוֹ. לְאוֹ דַּוְקָא. שֶׁלֹּא הָיָה מְגַלֵּחַ אֶלָּא כָּל מָקוֹם כְּנוּפּוֹ שְׂעָר, [וְנִרְאֶה, לְאֲפוּקֵי שֵׂעָר] בֵּית הַסְּתָרִים, דְּאָמַר קְרָא (ויקרא יד) וְהָיָה בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יְגַלַּח אֶת כָּל שְׂעָרוֹ, כְּלָל. אֶת רֹאשׁוֹ וְאֶת זְקָנוֹ וְאֵת גַּבּוֹת עֵינָיו, פְּרָט. וְאֶת כָּל שְׂעָרוֹ יְגַלֵּחַ, חָזַר וְכָלַל. כְּלָל וּפְרָט וּכְלָל, אִי אַתָּה דָּן אֶלָּא כְּעֵין הַפְּרָט. מָה הַפְּרָט מְפֹרָשׁ מָקוֹם כְּנוּפּוֹ שֵׂעָר וְנִרְאֶה, אַף כָּל מָקוֹם כְּנוּפּוֹ שֵׂעָר וְנִרְאֶה. וְתִגְלַחַת רִאשׁוֹנָה שֶׁמְּגַלֵּחַ בְּזְמַן חִלּוּטוֹ, לְמָדוּהָ בְּגֵזֵרָה שָׁוָה מִתִּגְלַחַת שְׁנִיָּה, שֶׁמְּגַלֵּחַ שְׁנִיָּה לְאַחַר שֶׁסָּפַר שִׁבְעַת יָמִים, דְּנֶאֱמַר בִּימֵי חִלּוּטוֹ וְגִלַּח אֶת כָּל שְׂעָרוֹ וְגוֹ', וְנֶאֱמַר בִּימֵי סָפְרוֹ יְגַלַּח אֶת כָּל שְׂעָרוֹ וְגוֹ', מַה תִּגְלַחַת הָאֲמוּרָה בִּימֵי סָפְרוֹ פְּרָט לְבֵית הַסְּתָרִים, אַף תִּגְלַחַת הָאֲמוּרָה בִּימֵי גָּמְרוֹ פְּרָט לְבֵית הַסְּתָרִים:

טָהוֹר מִלְּטַמֵּא בְּבִיאָה. וּמִלְּטַמֵּא מִשְׁכָּב וּמוֹשָׁב, כְּדֶרֶךְ שֶׁהָיָה מְטַמֵּא בִּימֵי חִלּוּטוֹ:

מְטַמֵּא כַּשֶּׁרֶץ. לְטַמֵּא אָדָם וּבְגָדִים בְּמַגָּע, אֲבָל לֹא בְּמַשָּׂא:

מְנַדֶּה בְּבִיתוֹ. לְעִנְיַן זֶה שֶׁאָסוּר בְּתַשְׁמִישׁ הַמִּטָּה, דִּכְתִיב (ויקרא יד) וְיָשַׁב מִחוּץ לְאָהֳלוֹ, וְאֵין אָהֳלוֹ אֶלָּא אִשְׁתּוֹ, וְכֵן הוּא אוֹמֵר (דברים ה) שׁוּבוּ לָכֶם לְאָהֳלֵיכֶם, כְּשֶׁהִתִּיר לָהֶם תַּשְׁמִישׁ הַמִּטָּה לְאַחַר מַעֲמַד הַר סִינַי:

משנה ג

טָהוֹר מִלְּטַמֵּא כַּשֶּׁרֶץ. וּפוֹסֵל תְּרוּמָה [וְתוּ לֹא]:

וְשָׁלֹשׁ טָהֳרוֹת בַּיּוֹלֶדֶת. וְהוּא הַדִּין בְּזָב בַּעַל שָׁלֹשׁ רְאִיּוֹת, וּבְזָבָה. דִּבְכֻלְּהוּ טָבַל וְעָלָה אוֹכֵל בְּמַעֲשֵׂר, הֶעֱרִיב שִׁמְשׁוֹ אוֹכֵל בִּתְרוּמָה, הֵבִיא כַּפָּרָתוֹ אוֹכֵל בְּקָדְשִׁים, חֲרֵי שָׁלֹשׁ טָהֳרוֹת. וְהַאי דְּנָקֵט יוֹלֶדֶת טְפֵי מִזָּב וְזָבָה, מִשּׁוּם דִּבְיוֹלֶדֶת כְּתִיב בְּהֶדְיָא (שם יב) וְכִפֶּר עָלֶיהָ הַכֹּהֵן וְטָהֵרָה, לַאֲכִילַת קָדָשִׁים:

משנה ד

וְהַלְוִיִּם. בְּעֵת שֶׁנִּבְחֲרוּ לְשֵׁרוּת בַּמִּדְבָּר, וְאֵינָהּ נוֹהֶגֶת לְדוֹרוֹת:

משנה ה

מִצְוָתָן שֶׁיִּהְיוּ שָׁווֹת. דִּלְכְתּוֹב רַחֲמָנָא צִפֳּרִים, וּמִעוּט צִפֳּרִים שְׁתַּיִם. שְׁתֵּי דְכָתַב רַחֲמָנָא לָמָּה לִי, אֶלָּא לְלַמֵּד שֶׁיִּהְיוּ שְׁתֵּיהֶם שָׁווֹת:

וְנִמְצֵאת טָרֵפָה כו'. דְּחַיּוֹת כְּתִיב [שָׁם יד], פְּרָט לִטְרֵפוֹת:

תָּמוּת הַמְּשֻׁתַּלַּחַת. יַנִּיחֶנָּה עַד שֶׁתָּמוּת מֵאֵלֶיהָ:

משנה ו

כְּרִבְיַע כֶּרַע הַמִּטָּה. כִּדְמִפְרֵשׁ וְאָזֵיל, שֶׁמְּחַלֵּק כֶּרַע הַמִּטָּה לְשָׁנַיִם, וְאִלּוּ הַשְּׁנַיִם מְחַלְּקָן לְאַרְבָּעָה, וְזֶהוּ רְבִיעַ כֶּרַע. וְקָא מַשְׁמַע לָן דְּמִצְוָה לְצַמְצֵם שֶׁיִּהְיֶה רְבִיעַ כֶּרַע, לֹא פָּחוֹת וְלֹא יוֹתֵר:

שֵׁם לְוָיִ. שֶׁמְּלַוִּין וּמְחַבְּרִין אוֹתוֹ לְדָבָר אַחֵר. אֵזוֹב יָוָן, אֵזוֹב כּוֹחֲלִי, אֵזוֹב רוֹמִי:

משנה ז

בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי. כְּשֶׁגִּלַּח בַּשְּׁבִיעִי, מֵבִיא קָרְבְּנוֹתָיו בַּשְּׁמִינִי. אֲבָל אִם שָׂהָה וְלֹא גִּלַּח אֶלָּא בַּשְּׁמִינִי, מֵבִיא קָרְבְּנוֹתָיו בַּתְּשִׁיעִי, לְפִי שֶׁטָּעוּן הֶעֱרֵב שֶׁמֶשׁ בֵּין גִּלּוּחַ לַהֲבָאַת קָרְבְּנוֹתָיו:

משנה ח

וְסָמַךְ שְׁתֵּי יָדָיו עָלָיו. וְקוֹדֶם סְמִיכָה הָיָה טָעוּן תְּנוּפָה, שֶׁאֲשָׁם מְצֹרָע טָעוּן תְּנוּפָה חַי:

וְאָחַד בַּיָּד. דִּכְתִיב (ויקרא יד) וְלָקַח הַכֹּהֵן וְנָתַן עַל תְּנוּךְ אֹזֶן הַמִּטַּהֵר, מַה נְּתִינָה בְּעַצְמוֹ שֶׁל כֹּהֵן, אַף קַבָּלָה בְּעַצְמוֹ שֶׁל כֹּהֵן:

אֵינוֹ צָרִיךְ טְבִילָה. שֶׁכְּבָר טָבַל מִבָּעֶרֶב, כְּדִכְתִיב (שם) וְהָיָה בַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יְגַלַּח וְגוֹ' וְכִבֶּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים, הוֹאִיל וְהָיָה עָלוּל לְטַמְּאָה, שֶׁמָּא לֹא שָׁמַר עַצְמוֹ בְּטָהֳרָה כָּרָאוּי וְנִטְמָא אַחַר שֶׁטָּבַל, לְפִיכָךְ צָרִיךְ טְבִילָה אַחֶרֶת מִסָּפֵק. וַהֲלָכָה כַּחֲכָמִים:

משנה ט

הִכְנִיס רֹאשׁוֹ. לְפִי שֶׁעֲזָרַת יִשְׂרָאֵל אֵין מְחֻסֶּרֶת כִּפּוּרִים נִכְנָס לָהּ, וְדַם הָאָשָׁם הָיָה נִפְסָל בְּיוֹצֵא אִם יָצָא חוּץ לָעֲזָרָה, לְפִיכָךְ הָיָה הַמְּצֹרָע עוֹמֵד בְּשַׁעַר נִקָּנוֹר שֶׁהוּא בֵּין עֲזָרַת נָשִׁים לְעֲזָרַת יִשְׂרָאֵל, וּמַכְנִיס רֹאשׁוֹ לְתוֹךְ הָעֲזָרָה עַד שֶׁנּוֹתְנִים הַמַּתָּנוֹת עַל תְּנוּךְ אָזְנוֹ, וּמַכְנִיס יָדוֹ וְרַגְלוֹ עַד שֶׁיִּתֵּן עַל בְּהוֹנוֹתָיו:

תְּנוּךְ. זֶה גֶּדֶר הָאֶמְצָעִי שֶׁל אֹזֶן:

רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר וְכו'. וְאֵין הֲלָכָה כְּרַבִּי יְהוּדָה:

אֵין לוֹ טָהֳרָה עוֹלָמִית. דְּבָעֵינַן כְּדִכְתִיב בַּקָּרָא. וְדַוְקָא שֶׁנִּקְטְעָה אָזְנוֹ אוֹ בְּהוֹנוֹתָיו לְאַחַר שֶׁהֶחֱזִיק לְטָהֳרָה:

רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר נוֹתֵן הוּא עַל מְקוֹמָן. דְּלֹא בָּעֵינַן כְּדִכְתִיב בַּקָּרָא. וְאֵין הֲלָכָה כְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר. וְכֵן אֵין הֲלָכָה כְּרַבִּי שִׁמְעוֹן דְּאָמַר אִם נָתַן עַל שֶׁל שְׁמֹאל יָצָא:

משנה י

נָטַל מִלֹּג הַשָּׁמֶן. שֶׁהֶעֱלָה אֶת הַלֹּג עִם הָאֹשֶׁם בְּמָקוֹם שְׁחִיטָתוֹ בַּצָּפוֹן וְהָיָה מְזֻמָּן שָׁם:

לְתוֹךְ כַּפּוֹ שֶׁל חֲבֵרוֹ. מִשּׁוּם דִּכְתִיב וְיָצַק עַל כַּף הַכֹּהֵן, מַשְׁמַע שֶׁהַכֹּהֵן הָעוֹשֶׂה אֶת הַהַזָּאוֹת הָיָה יוֹצֵק עַל כַּף כֹּהֵן אַחֵר:

כְּנֶגֶד בֵּית קָדְשֵׁי הַקָּדָשִׁים. מִשּׁוּם שֶׁנֶּאֱמַר שֶׁבַע פְּעָמִים לִפְנֵי ה'. וְלֹא שֶׁהָיָה מַכְנִיס אֶת הַשֶּׁמֶן בַּהֵיכָל לְהַזּוֹת כְּנֶגֶד הַפָּרֹכֶת, אֶלָּא בָּעֲזָרָה הָיָה עוֹמֵד וְהָיָה הוֹפֵךְ פָּנָיו לְצַד בֵּית קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים וּמַזֶּה עַל קַרְקַע הָעֲזָרָה:

עַל כָּל הַזָּאָה טְבִילָה. עַל כָּל פַּעַם שֶׁמַּזֶּה טוֹבֵל אֲצְבָעוֹ בַּשֶּׁמֶן, וְלֹא שֶׁיִּטְבֹּל אֲצְבָּעוֹ פַּעַם אַחַת וְיַזֶּה מֵאוֹתָהּ טְבִילָה שִׁבְעָה וְשִׁלֹּשׁ הַזָּאוֹת. דְּשֶׁבַע פְּעָמִים, אַטְבִילַת אֲצְבָּעוֹ נַמִּי קָאֵי:

בֵּין שֶׁנָּתַן בֵּין שֶׁלֹּא נָתַן כִּפֵּר. וּטְהַר גַּבְרָא:

וּמַעֲלִין עָלָיו כְּאִלּוּ לֹא כִפֵּר. קַמֵּי שְׁמַיָּא, שֶׁלֹּא עָשָׂה מִצְוָה מִן הַמֻּבְחָר. וְאֵין הֲלָכָה כְּרַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי:

חָסַר הַלֹּג. שֶׁמֶן שֶׁל מְצֹרָע:

עַד שֶׁלֹּא יָצַק. לְכַפּוֹ הַשְּׂמְאלִית, יְמַלְּאֶנּוּ. וְלֹא אָמְרִינַן דְּקָבְעָה לֵיהּ הַלֹּג שֶׁהוּא כְּלִי שָׁרֵת, אֶלָּא יְצִיקָה קָבְעָה:

עַד שֶׁלֹּא נָתַן. שֶׁבַע מַתָּנוֹת. דְּסָבַר רַבִּי שִׁמְעוֹן מַתַּן שֶׁבַע קָבַע, וְלֹא יְצִיקָה. וְאֵין הֲלָכָה כְּרַבִּי שִׁמְעוֹן:

משנה יא

הַכֹּל הוֹלֵךְ אַחַר חַטָּאת. דִּבְחַטָּאת וְעוֹלָה חָלוּק הֶעָשִׁיר וְהֶעָנִי, דְּעָשִׁיר מֵבִיא מִן הַבְּהֵמָה, וְעָנִי מֵבִיא מִן הָעוֹף, שְׁתֵּי תּוֹרִים אוֹ שְׁנֵי בְּנֵי יוֹנָה. הִלְכָּךְ אִם בִּשְׁעַת הַקְרָבַת הַחַטָּאת הָיָה עָנִי וְהֵבִיא חַטַּאת הָעוֹף, אַף עַל פִּי שֶׁהֶעֱשִׁיר אַחַר כָּךְ, מַשְׁלִים קָרְבַּן עָנִי וּמֵבִיא עוֹלַת הָעוֹף. וְכֵן אִם הָיָה עָשִׁיר וְהֵבִיא חַטַּאת בְּהֵמָה, אַף עַל פִּי שֶׁהֶעֱנִי, צָרִיךְ לְהָבִיא עוֹלַת בְּהֵמָה:

רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אַחַר הָאָשָׁם. דִּבְאָשָׁם שְׁוִין עָנִי וְעָשִׁיר, וְהוּא רִאשׁוֹן לְקָרְבְּנוֹת הַמִּצְרָע, וּמְיֻחָד לְטָהֳרָתוֹ יוֹתֵר מִכֻּלָּן. וּשְׁנֵיהֶם מִקְרָא אֶחָד דְּרָשׁוּ, דִּכְתִיב (ויקרא יד) אֲשֶׁר לֹא תַשִּׂיג

יָדוֹ בְּטָהֳרָתוֹ, רַבִּי שִׁמְעוֹן סָבַר, דָּבָר הַמְכַפְּרוֹ, וְהוּא הַחַטָּאת. וְרַבִּי יְהוּדָה סָבַר, דָּבָר הַמַּכְשִׁירוֹ וּמְטַהֲרוֹ, וְהוּא הָאָשָׁם. וַהֲלָכָה כְּרַבִּי יְהוּדָה:

משנה יב

שֶׁהֵבִיא קָרְבַּן עָשִׁיר יָצָא. [אֲפִלּוּ לְכַתְּחִלָּה מֵבִיא] וְתָבֹא עָלָיו בְּרָכָה. וְאֵידֵי דְּבָעֵי לְמִתְנֵי בַּסֵּיפָא לֹא יָצָא, תָּנָא רֵישָׁא יָצָא:

מֵבִיא אָדָם עַל [יְדֵי] **בָּנוֹ וּבִתּוֹ**. אַף עַל פִּי שֶׁהוּא עָשִׁיר, מֵבִיא עֲלֵיהֶם קָרְבַּן עָנִי אִם הֵם עֲנִיִּים, וְקָרְבָּן זֶה מְטַהֲרָן לֶאֱכֹל בְּזִבְחִים, כְּדַאֲמַרַן הֵבִיא כַּפָּרָתוֹ אוֹכֶל בַּקָּדָשִׁים:

אַף עַל יְדֵי אִשְׁתּוֹ מֵבִיא קָרְבַּן עָשִׁיר. דְּאִשְׁתּוֹ שֶׁהִיא כְּגוּפוֹ אֵינוֹ יָכוֹל לְהָבִיא עָלֶיהָ קָרְבַּן עָנִי אִם הוּא עָשִׁיר. וְלֹא קָרְבַּן מְצֹרָע בִּלְבַד, אֶלָּא הוּא הַדִּין לְכָל קָרְבָּן שֶׁהִיא חַיֶּבֶת, אֵינוֹ מֵבִיא עָלֶיהָ קָרְבַּן עָנִי אִם הוּא עָשִׁיר:

משנה יג

זֹאת שָׁאֲלוּ אַנְשֵׁי אֲלֶכְסַנְדְּרִיָּא אֶת רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ. מְצֹרָע שֶׁנִּי שֶׁהוּא בַּחַיִּים מַה תְּהֵא עָלָיו, הֵיאַךְ יִטְהַר לֶאֱכֹל בַּקָּדָשִׁים, שֶׁאִלּוּ הָיָה מְצֹרָע הָאַחֵר חַי, אַף עַל פִּי שֶׁנִּתְעָרְבוּ קָרְבְּנוֹתֵיהֶן זֶה יִקָּרֵב לְשֵׁם מִי שֶׁהוּא וְזֶה יִקָּרֵב לְשֵׁם מִי שֶׁהוּא. אוֹ אִם מֵת הָאֶחָד וְהָיוּ שְׁנֵי הַקָּרְבָּנוֹת לְפָנֵינוּ, הָיוּ הַקָּרְבָּנוֹת מֻתָּרִים וְזֶה מַקְרִיב קָרְבָּן אֶחָד. אֲבָל הַשְׁתָּא אֵינוֹ יָכוֹל לְהַקְרִיב אֶת זֶה, דְּשֶׁמָּא שֶׁל מֵת הוּא וְהַוְיָא חַטָּאת שֶׁמֵּתוּ בְּעָלֶיהָ דִּלְמֵיתָה אָזְלָא. וְקָרְבָּן אַחֵר נַמִּי אֵינוֹ יָכוֹל לְהָבִיא, דְּשֶׁמָּא אוֹתוֹ שֶׁקָּרֵב הָיָה שֶׁלּוֹ וְנִפְטַר, וְנִמְצָא מֵבִיא חֻלִּין לָעֲזָרָה. וְאֵינוֹ יָכוֹל לְהַתְנוֹת בִּנְדָבָה, שֶׁאֵין חַטָּאת בָּאָה נְדָבָה:

יִכְתֹּב נְכָסָיו לְאַחֵר. וְהֲוֵי עָנִי וְרָאוּי לְהָבִיא קָרְבַּן דַּלּוּת, וְחַטַּאת הָעוֹף בָּאָה עַל הַסָּפֵק וְאֵין בָּהּ מִשּׁוּם חֻלִּין בָּעֲזָרָה. וְאִם אֵינוֹ מַפְקִיר נְכָסָיו וְהֵבִיא חַטַּאת הָעוֹף, לֹא טָהַר, דְּעָשִׁיר שֶׁהֵבִיא קָרְבַּן עָנִי לֹא יָצָא. וּמִן הָאָשָׁם שֶׁמֵּבִיא לֵיכָּא לְאַקְשׁוֹיֵי הֵיכִי מָצֵי מַיְתֵי אָשָׁם בְּסָפֵק דִּלְמָא חֻלִּין לָעֲזָרָה מַיְתֵי, דְּכֵיוָן דְּאָשָׁם שָׁוִין מַתְּנוֹתָיו לִשְׁלָמִים, יָכוֹל לְהָבִיא אָשָׁם וּלְהַתְנוֹת, אִם אֲנִי חַיָּב אָשָׁם יְהֵא זֶה לְאָשָׁם, וְאִם לָאו, שֶׁקָּרֵב אָשָׁם שֶׁלִּי, יְהֵא זֶה לִשְׁלָמִים, מַה שֶּׁאֵינוֹ יָכוֹל לַעֲשׂוֹת כֵּן בְּחַטָּאת, שֶׁאֵין מַתְּנוֹת דָּמִים שֶׁל חַטָּאת שָׁווֹת לִשְׁלָמִים, דְּמַתַּן דָּמִים שֶׁל חַטָּאת [אַרְבַּע מַתָּנוֹת] לְמַעְלָה מִחוּט הַסִּקְרָא, וּשְׁלָמִים [שְׁתֵּי מַתָּנוֹת] לְמַטָּה מִחוּט הַסִּקְרָא: